

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

28

МАЯ 2016 г.

СУБОТА

№ 100 (28210)

Кошт 2400 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

**Бавім
канікулы
з карысцю**
СТАР. 7

**Оперны:
што
за кулісамі?**
СТАР. 15

**Правілы
маркетынгу...
для кіёскаў**
СТАР. 19

ЦЫТАТА ДНЯ

**Васіль ЖАРКО,
міністр аховы здароўя:**

«Сёлета, зыходзячы з патрэбнасці арганізацый аховы здароўя ў медыцынскіх кадрах, павялічаны набор у медыцынскія каледжы і нязначна паніжаны — у вышэйшых медыцынскіх ўстановах адукацыі. Прыём у медуніверсітэты складзе 1515 чалавек на бюджэтнай аснове, у тым ліку 605 чалавек па мэтавых напрамках, у медыцынскія каледжы — 1955 чалавек на бюджэтнай аснове, у тым ліку 718 — па мэтавых дагаворах. Патрэба ў вузканакіраваных спецыялістах (эндэкрынолагах, хірургах, флебалагах і інш.) папаўняецца за кошт спецыялістаў, якія маюць вопыт практычнай работы ў ахове здароўя і праходзяць ва ўстаноўленым парадку перападрыхтоўку і павышэнне кваліфікацыі».

Курсы замежных валют,
устаноўленыя НБ РБ з 28.05.2016 г.

Долар ЗША		19712,00 ▲
Еўра		22037,00 ▲
Рас. руб.		298,80 ▼
Укр. грыўня		784,17 ▲

ISSN 1990 - 763X

1 6 1 0 0 >

9 771990 763008

Рэпартаж з нагоды

НАДЗЕЙНАЯ МЯЖА

Старшы лейтэнант
Вадзім ЧАПАЙЛА
і лейтэнант Дзяніс БРАЦКІ
з аддзялення беспілотных
авіяцыйных комплексаў
з апаратамі «Шэршань».

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка павіншаваў камандаванне, асабовы склад, ветэранаў органаў пагранічнай службы краіны з прафесійным святам — Днём пагранічніка. «Абарона рубяжоў Айчыны ва ўсе часы лічылася справай мужных воінаў, якія стойка аберагаюць родную зямлю ад любых замаху. Мы схіляем галовы перад памяццю тых байцоў, якія ў гады Вялікай Айчыннай вайны першымі сустрэлі ворага і заплацілі сваім жыццём за нашу мірную будучыню», — гаворыцца ў віншаванні.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што цяперашняе пакаленне пагранічнікаў беражліва захоўвае і прымнажае ратныя традыцыі сваіх папярэднікаў, актыўна процідзеінічаючы міжнароднаму тэрарызму, незаконнай міграцыі, кантрабандзе і іншым правапарушэнням. «Упэўнены, што ва ўмовах новых рызык і выклікаў сучаснасці вы, як сапраўдныя патрыёты, будзеце і надалей з гонарам абараняць нашы непарушныя межы», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт выказаў словы асаблівай удзячнасці ветэранам-пагранічнікам, якія паказалі сапраўдны прыклад адданасці Радзіме і самаахварнага служэння свайму народу, паведамляе прэс-служба кіраўніка дзяржавы.

Многія, пэўна, уяўляюць сабе абрысы нашай краіны, выява якіх часта выкарыстоўваецца пры афармленні прыгожых білбордаў, турыстычных праспектаў і іншай даведачнай літаратуры. Менавіта гэта замкнёная лінія — наша дзяржаўная мяжа. Яна пад надзейнай ахвой. У гэтым карэспандэнтам «Звязды» давялося пераканацца, што называецца, на ўласным досведзе. Напярэдадні Дня пагранічніка Дзяржаўным пагранічным камітэтам быў наладжаны прэс-тур для кіраўнікоў рэспубліканскіх СМІ.

СТАР. 5

Прамая лінія

УСЁ, ШТО ВЫ ХАЦЕЛІ ДАВЕДАЦА ПРА ПЕНСІІ

Ці павялічыцца перадпенсійны ўзрост, у якім выпадку працадаўца не мае права не падоўжыць кантракт? Калі будучы выходзіць на пенсію вайскоўцы і міліцыя? Якая выслуга гадоў будзе патрэбна дзяржслужачым? На гэтыя і іншыя пытанні нашым чытачам адказалі падчас «прамой лініі», якая адбылася ў «Звяздзе» 19 мая, спецыялісты Міністэрства працы і сацыяльнай абароны — начальнік упраўлення арганізацыі пенсійнага забеспячэння Алена ДРОНАВА і кансультант упраўлення пенсійнага заканадаўства Аляксандра САМАДУМСКАЯ.

— **Быхавец Людміла Аркадзеўна са Смагоні. У мяне да вас такое пытанне: цяпер усе гавораць аб страхавых унёсках, але калі я сыходзіла на пенсію ў 90-х гадах, нічога такога не было, і гаворка пра іх не вялася. Так што атрымаецца — нам такі стаж не залічваецца?**

— Вы ведзяце гаворку пра стаж, які напрацавалі да выхаду на пенсію? Скажыце, калі ласка, калі вы выйшлі на пенсію?

— **У 1995 годзе.**

— У такім выпадку вам быў залічаны ўвесь напрацаваны вамі стаж. У часы СССР перыяд працы людзей, якія падлягалі сацыяльнаму страхаванню, прыраўноўваецца да перыяду працы з уплатай страхавых унёскаў. У вашым выпадку Указ №534, калі вы яго маеце на ўвазе, не аказвае ўплыву ні на атрыманне права на пенсію, ні на памер пенсіі.

СТАР. 4

Я зноў выбіраю «Звязду»

...АЛЕ НАША МОВА НЕ ЗНІКНЕ!

Іван Іванавіч АСТРОЎСКІ, кандыдат тэхнічных навук, дацэнт, намеснік загадчыка кафедры Белдзяржуніверсітэта інфарматыкі і радыёэлектронікі.

«Звязду» я выпісваю «сто гадоў» — з тых самых часоў, калі служыў у войску. Малады, здавалася б, быў, але выбар зрабіў свядома — выбраў газету найперш з-за мовы. А потым да яе паступова дадаліся завочныя саборніцтвы па шашках, складанне прыпевак, удзел у конкурсе «Хто каго?». Заўсёды любаваяўся здымкамі Анатоля Клешчука, чытаў «Фотасловы» Яўгена Пясецкага, смяяўся і, часцяком здаралася, пераказваў іншым «вясёлыя і праўдзівыя гісторыі» з рубрыкі «...Народ на провадзе!», суперажываў думкам Алены Ляўковіч, Святланы Яскевіч... Жонка (а яна, дарэчы, настаўніца беларускай мовы і літаратуры), апроч гэтага, досыць уважліва чытала і, што называецца, брала на ўзбраенне пароды з «Краіны здароўя», «Крынічкі», «Хатняй энцыклапедыі»... Нас цікавіла і цікавіць усё!

Але ж галоўнай адметнасцю «Звязды» была і застаецца мова.

Што рабіць: ад роднай, ад матчынай горад, а тым больш вялікі, прымушае адмаў-

ляцца — хочучы-няхочучы «пераводзіць» людзей на рускую. Менавіта на ёй — і, можна сказаць, адной, хоць афіцыйна ў нас двухмоўе — вырасла ўжо некалькі пакаленняў гараджан. Таму не дзіва, што многія з іх не разумеюць першай з дзяржаўных, горш за тое — пагарджаюць ёй...

І як жа прыемна са старонак «Звязды», «Чырвоны» даведвацца, што сярод моладзі ўсё больш папулярнай ста- новіцца беларуская, што ёсць цікавасць да нашай гісторыі і культурнай спадчыны...

А зрэшты, прозай можна пісаць доўга, вершаваным радком — карацей:

На мове дзяцінства чытаць, гаварыць
Зусім адвучылі: «Нязвыкла...»

Але

наша слова гучыць і гучыць,

Але

наша мова не знікла!

І жыць яна будзе, паверце, заўжды:

Мы звязаны з роднай наві!

Прымайце ж яе са старонак «Звязды»,

Як водар духмяны, як лекі!

РАБОТА НА ВЫНІК

Стратэгію развіцця машынабудавання

вызначаць у найбліжэйшы час

Пра гэта заявіў Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка ў час наведвання прадпрыемства холдынга «Амкадор» у Пінску, якое спецыялізуецца на выпуску экскаватараў, пагрузчыкаў, дарожных каткоў і іншай тэхнікі.

«Мы рыхтуем буйную нараду на ўзроўні Прэзідэнта, каб прыняць стратэгічныя рашэнні, — заявіў Аляксандр Лукашэнка. — Зараз спецыялісты працуюць над праграмай стратэгіі ў машынабудаванні. Але скажу галоўнае: нашаму машынабудаванню быць, і не ва ўрэзаным выглядзе. Мы канкурэнтаздольныя. Ужо няма размовы аб тым, што мы не можам канкураваць з Германіяй, Швецыяй або Францыяй. Умеем рабіць не горш за іх».

Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што ў свой час было шмат разоў наогул таго, ці трэба ў Беларусі захоўваць і развіваць буйныя прамысловыя вытворчасці, такія, як МТЗ, МАЗ, БелАЗ, «Амкадор». Выказваліся думкі, што іх трэба ліквідаваць або прадаць, а займацца чымсьці іншым. «Мы ўсё гэта захавалі, у тым ліку «Амкадор». Сёння гэта ўжо не тое прадпрыемства, якое было калісьці. Гэта велізарны холдынг, куды ўваходзіць каля двух дзясяткаў прадпрыемстваў з больш чым 6 тысячамі работнікаў. Гэта новая прадукцыя найвышэйшага ўзроўню, якая карыстаецца попытам у свеце», — канстатаваў Прэзідэнт.

«Трэба развіваць тое, што ўмеем рабіць. Таму мы заняліся машынабудаваннем і поўныя рашучасці тут прыбавіць», — падкрэсліў беларускі лідар, не выключыўшы, што цікавасць да арганізацыі вытворчасці ў Беларусі можа праявіць і шэраг замежных інвестараў.

Як было даложаена Прэзідэнту, прадпрыемствы холдынга «Амкадор» у цэлым і ЗАТ «Амкадор-Пінск» у прыватнасці працуюць устойліва, асвойваюць вытворчасць новых перспектывных ліней тэхнікі, вырабляюць канкурэнтаздольную прадукцыю і бачаць перспектывы росту. Разам з тым ёсць пэўныя цяжкасці, абумоўленыя знешнімі фактарамі, курсавой розніцай, неабходнасцю абслугоўваць крэды-

ты, узятыя пад стварэнне новых магутнасцяў. Аляксандр Лукашэнка заявіў, што пытанне аб магчымасці падтрымкі планаў развіцця холдынга «Амкадор» будзе разгледжана. «Але, вядома, патрэбна аддача. Толькі наперад, чаго б нам ні каштавала», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Гаворачы аб рабоце на знешніх рынках, кіраўнік дзяржавы адзначыў, што беларускім прадпрыемствам не трэба там канкураваць паміж сабой і дзейнічаць раз'яднана. За мяжой неабходна ствараць адзіныя пляцоўкі для продажу тэхнікі і прадастаўлення паслуг.

Асобна Аляксандр Лукашэнка закрануў тэму занятасці, назваўшы найвышэйшай каштоўнасцю захаванне кадравага патэнцыялу, кампетэнтных спецыялістаў рознага ўзроўню, паводля прэс-служба Прэзідэнта. Гэта асабліва актуальна ў крызісны перыяд, калі, дзейнічаючы выключна на рыначных прынцыпах, можна спакусіцца пайсці па самым простым шляху, скараціўшы колькасць работнікаў. У выніку можа быць страчана кампетэнцыя ў той ці іншай сферы і нанесены ўдар па будучым развіцці прадпрыемства. «Гэтага дапусціць нельга. Няхай гэты чалавек крыху менш атрымае, але крызіс калісьці закончыцца», — падкрэсліў беларускі лідар.

Падчас рабочай паездкі ў Брэсцкую вобласць размова таксама ішла аб сацыяльна-эканамічным развіцці рэгіёна і горада Пінска. Кіраўнік дзяржавы падрабязна цікавіўся ходам нарыхтоўкі кармоў у сельскай гаспадарцы.

Аляксандр Лукашэнка таксама пагутарыў з прадстаўнікамі працоўнага калектыву ЗАТ «Амкадор-Пінск». Адно з галоўных пытанняў, на якое адказаў Прэзідэнт, датычылася маючага адбыцця Усебеларускага народнага сходу. Гэтае мерапрыемства перш за ўсё важнае для кіраўнікоў рознага ўзроўню. «Яны павінны пачуць і ўбачыць, у якім кірунку будзе развіццё краіны, — адзначыў Прэзідэнт. — Будзе сур'ёзная дыскусія па праблемных пытаннях. Гэта не простыя пытанні. Яны перш за ўсё адчуваюць на

сабе той груз задач, якія будуць пастаўлены, і будуць прымаць удзел у выпрацоўцы гэтага курсу».

«Усебеларускі народны сход выпрацоўвае перспектыву. Ён будзе глядзець у цэлым на прамысловасць (як будзем развівацца, якімі тэмпамі), на сельскую гаспадарку, транспарт, будаўніцтва і г.д.», — сказаў кіраўнік дзяржавы. «Але галоўны блок — гэта эканоміка. Усе астатнія напрамкі мы прапрацавалі. А па эканоміцы вельмі шмат спрэчак, нават рознагалоссяў. Таму я даручыў на працягу дзесяці дзён дапрацаваць гэтую праграму», — дадаў Прэзідэнт.

На яго думку, у праграме сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны на пяцігоддзе, якая будзе вынесена на абмеркаванне падчас Усебеларускага народнага сходу, павінны быць прапісаны досыць сур'ёзныя і напружаныя заданні для ўрада. «Мы павінны за пяцігодку, я так думаю, прырасці хоць бы на 12% у ВУП. Урад прапануе пакуль 10,1%», — адзначыў беларускі лідар. Аляксандр Лукашэнка таксама расказаў аб рабоце па дыверсіфікацыі экспартных рынкаў, шляхах пераадолення крызісных

з'яў у эканоміцы, падыходах да развіцця прамысловасці.

Не засталася ў баку і спартыўная тэма, у прыватнасці няўдалае выступленне зборнай Беларусі па хакеі на нядаўнім чэмпіянаце свету. «Сёння ў хакеі не гуляюць, на хакейнай пляцоўцы нават не дужаюцца, не змагаюцца. Сёння на хакейнай пляцоўцы і ў іншых відах спорту ваююць. Калі ты туды выходзіш, то павінен біцца да апошняга. Мы гэтага не зрабілі. Вось галоўны недахоп нашых хакеістаў. Гэта тычыцца і некаторых іншых нашых спартсменаў», — заўважыў Прэзідэнт. Пры гэтым ён падкрэсліў, што ў тым, што тычыцца дзяржавы, для развіцця хакея зроблена ўсё неабходнае. «Нам трэба надаць асабліва ўвагу ўнутранаму чэмпіянату, каб тут былі добрыя гульцы і каманды гулялі на высокім узроўні. Не трэба спадзявацца на адно «Дынама», — заявіў Аляксандр Лукашэнка. — Унутраны чэмпіянат, трэнерскія кадры і жорсткі падыход да падрыхтоўкі хакеістаў. Спачатку вынік — потым зарплата. Такі будзе падыход».

Парламенцкі дзённік

У НАПРАМКУ «ПЛЮСА»

У другім паўгоддзі «адмоўны трэнд» у эканоміцы будзе пераломлены

Такія спадзяванні ўрада агучыў першы намеснік прэм'ер-міністра Васіль Мацюшэўскі, які ўчора выступіў перад парламентарыямі з дакладам, прысвечаным эканамічнаму развіццю нашай краіны. Так, нягледзячы на замаруджанне тэмпаў эканомікі, эфект ад ужо прынятых кабінетам міністраў захадаў павінен хутка даць аддачу.

БЕЗ АЖЫЯТАЖУ ВАКОЛ ВАЛЮТЫ

Першы віцэ-прэм'ер на пачатку даклада асобна падкрэсліў: сёлета ўрад сумесна з Нацыянальным банкам рэалізуе меры макраэканамічнай балансіроўкі ў эканамічных умовах, якія істотна адрозніваюцца ў горшы бок ад умоў мінулага года.

— Няўстойлівасць на нафтавым, калійным і іншых сыравінных рынках прывяла да падзення аб'ёму экспарту нашай краіны на 16,7%, — паведамаў Васіль Мацюшэўскі. — Бюджэт кватрале даходзіць ад мытных пошлін на нафтапрадукты склалі толькі 140 мільянаў долараў пры гадавым плане на 1,1 мільярд долараў.

У той жа час, звярнуў увагу першы намеснік прэм'ер-міністра, пры ўсёй складанасці сітуацыі забяспечана фінансавая і валютная стабільнасць:

— Мы захавалі балансы знешняга гандлю. За студзень—сакавік 2016 года сальда гандлю таварамі і паслугамі знаходзіцца ў рамках прагнозаў. Своечасова і без страт для міжнародных рэзерваў разлічваецца па валютных пазыках.

Васіль Мацюшэўскі адзначыў, што ў краіне захоўваецца гнуткі валютны курс.

— У першым квартале ваганні курсу дасягалі 22 тысяч за доллар пры запланаваным гадавым значэнні 18,7 тысячы, — нагадаў ён. — Рыначныя ваганні валютнага курсу, тым не менш, не выклікалі ажыятажнага попыту на валюту і не абвастралі сітуацыю на валютным рынку. За чатыры месяцы чысты продаж валюты насельніцтву склаў 347 мільянаў долараў у эквіваленце, у тым ліку ў красавіку — 199 мільянаў долараў. Прадстаўнік урада зазначыў, што ў поў-

най меры задаволены патрэбы суб'ектаў гаспадарання:

— Пачынаючы з лютага, яны таксама сталі чыстымі прадаўцамі валюты. У красавіку на чыстай аснове юрыдычнымі асобамі прададзена прыкладна 116 мільянаў долараў у эквіваленце.

ПРОСТЫХ РАШЭННЯЎ НЯМА

— Меры макрабалансіроўкі, роўна як і выкананне знешніх абавязацельстваў, не маглі не адбіцца на тэмпах развіцця эканомікі — перш за ўсё на яе рэальным сектары, — адначыў Васіль Мацюшэўскі. — Паросце эканомікі ідзём у рамках песімістычнага прагнозу, а гэта, на жаль, адлюстроўваецца і на даходах насельніцтва, на магчымасцях бюджэту расшырыць падтрымку розных галін і сфер эканомікі. Простых рашэнняў, якія даюць маментальны рост эканомікі, на жаль, сёння няма.

Па словах першага віцэ-прэм'ера, ідзе звычайная карпатлівая праца па вырашэнні цэлага шэрагу праблемных пытанняў. У першую чаргу на парадку дня стаяць пытанні росту і выніковасці выкарыстання тых рэсурсаў, што ёсць, зніжэння затрат, павышэння эфектывасці прадпрыемстваў і галін.

— Пераходзім на бюджэтаванне, арыентаванне на вынік, — звярнуў увагу прадстаўнік урада. — Што гэта такое на практыцы? Ёсць дзяржаўная праграма, накіраваная на дасягненне пэўных мэт развіцця. Ёсць ліміт бюджэтных сродкаў на фінансаванне гэтай праграмы. Аказанне дзяржаўнай падтрымкі ў рамках названых праграм будзе праводзіцца на ўмовах конкурсу па адборы праектаў з забеспячэннем роўнага доступу суб'ектаў гаспадарання незалежна ад формаў уласнасці. Такі парадокс ужо ўстаноўлены.

Васіль Мацюшэўскі зрабіў акцэнт на тым, што эканамічная палітыка ўрада будзе гнуткай, адаптаванай да вонкавых змен.

— Эфект ад ужо прынятых мер дасць магчымасць, паводле нашых ацэнак, у другім паўгоддзі бягучага года выйсці з адмоўнага трэнда эканамічнага развіцця, — заявіў ён.

АДКАЗЫ НА «ВЫТВОРЧЫЯ» ПЫТАННІ

Дэпутат Палаты прадстаўнікоў Валяціна Лявоненка пацікавілася ў першага віцэ-прэм'ера, ці існуе ва ўрадзе стратэгія развіцця індустрыяльнага сектара эканомікі, якая дазволіць скараціць нашу тэхналагічнае адставанне ад заходніх краін.

Васіль Мацюшэўскі адказаў, што ўрадавыя праграмы якраз і прысвечаны развіццю розных галін эканомікі, яны павінны дапамагчы падняццю нашай краіны на больш высокую тэхналагічную прыступку.

— Мы лічым, што гэтыя 20 праграм павінны істотна паўплываць як на структуру нашай эканомікі, так і на яе ўклад — з пункту гледжання інавацыйных перспектывных прадпрыемстваў, — адзначыў першы віцэ-прэм'ер.

Дэпутат Палаты прадстаўнікоў Вольга Паліціка спытала першага віцэ-прэм'ера пра стварэнне новых працоўных месцаў. Яна звярнула ўвагу на той факт, што беспрацоўе не зніжаецца.

Дэпутат звярнулася да статыстыкі і адзначыла, што па выніках першага квартала гэтага года на сярэдніх і буйных прадпрыемствах на 30 тысяч чалавек больш было звольнена, чым прынята. Зніжаецца таксама, па словах дэпутата, колькасць людзей, прынятых на дадаткова ўведзеныя працоўныя месцы. Вольга Паліціка лічыць важным паклапаціцца пра гэта ўжо сёння, каб мы падышлі падрыхтаванымі да наступнага года, калі пачнецца павелічэнне пенсійнага ўзросту, а таксама будзе двайны выпуск у ВНУ — тых, хто вучыўся па чатырохгадовай і пяцігадовай праграмах.

— Гэта ключавое пытанне, — пагадзіўся Васіль Мацюшэўскі. — Самае галоўнае — стварэнне ўмоў для з'яўлення вялікай колькасці эфектывых, высокааплатавых працоўных месцаў. На жаль, гэтая задача хутка не вырашаецца. За месяц-два стварыць умовы для рэалізацыі такой няпростай задачы немагчыма. Мы вельмі сур'ёзна ва ўрадзе працуем над гэтым, у тым ліку з мясцовымі органамі ўлады.

Надзея ЮШКЕВІЧ.

Перспектыва

ДАМОВА АБ СУПРАЦОЎНІЦТВЕ

Учора паміж Міністэрствам замежных спраў Беларусі і саюзам юрыдычных асоб «Рэспубліканская канфедэрацыя прадпрыемальніцтва» (РКП) у Мінску было падпісана пагадненне аб узаемадзейні на 2016-2020 гады. Дакумент падпісалі міністр замежных спраў Беларусі Уладзімір МАКЕЙ і старшыня прэзідыума СЮА «РКП» Уладзімір КАРАГІН.

Падчас мерапрыемства міністр адказаў на пытанні журналістаў, датычныя некаторых момантаў у знешняй палітыцы. У прыватнасці, Уладзімір Макей адзначыў, што папрокі Літвы наконт бяспекі БелАЭС незразумелыя. Ён звярнуў увагу, што пры правядзенні неабходных стрэстаў спецыялісты прыйшлі да высновы: калі б рэактар таго тыпу, які будзе на БелАЭС, быў пабудаваны на «Фуксімсе», то такой трагедыі там бы не здарылася.

Уладзімір Макей лічыць, што ў апошні час вакол эканамічнага праекта, якім з'яўляецца будаўніцтва БелАЭС, разгарнулася палітычная ваханалія. Ён нагадаў, што літоўскія партнёры займалі канструктыўную прагматычную пазіцыю ў частцы адмены санкцый ЕС у дачыненні да Беларусі, за што беларускі бок ім удзячны. Аднак, падтрымаўшы адмену санкцый, літоўскія партнёры другой рукой галасуюць за тое, каб шэраг фінансавых еўрапейскіх інстытутаў не супрацоўнічаў з нашай краінай па інфраструктурных праектах, якія так ці інакш могуць быць звязаныя з будаўніцтвам БелАЭС. Такая пазіцыя абсалютна незразумелая. Гэта азначае фактычна новыя завуальваныя санкцыі», — лічыць кіраўнік беларускага знешнепалітычнага ведамства.

Таксама міністр паведамаў, што Беларусь гатовая прыняць з візітам Папу Рымскага. Уладзімір Макей удакладніў, што пакуль ад канкрэтных тэрмінах казаць зарана, але ёсць прынцыповая гатоўнасць. Беларусь, паводле яго слоў, гатовая не толькі прыняць пантыфіка з візітам, але і арганізаваць на беларускай зямлі яго сустрэчу з кіраўніком Рускай Праваслаўнай Царквы.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@vziazda.by

ШМАТНАЦЫЯНАЛЬНЫЯ МАТЫВЫ БЕЛАРУСКАГА ДОМА

У заключных імпрэзах XI Рэспубліканскага фестывалю нацыянальных культур у Гродне прымуць удзел прадстаўнікі 35 грамадскіх аб'яднанняў

3 АКТЫўНАЙ ПАЦІЦЫЯЙ

Актыўны аб'яднаньні «Белая Русь» абмеркавалі ў сталіцы пытанні дзяржаўнага і грамадскага жыцця краіны напярэдадні V Усебеларускага народнага сходу. Таксама з мэтай удзелу ў абмеркаванні ў Мінск прыбыла дэлегацыя Мазырскага актыўнага раённага арганізацыі «Белая Русь».

Як адзначыў начальнік упраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мазырскага раённага выканаўчага камітэта і старшыня Мазырскага раённага арганізацыі «Белая Русь» Пётр ШУЦЬКО, незалежна ад прафесійнай дзейнасці, у кожнага дэлегата V Усебеларускага народнага сходу з Мазырскага раёна ўжо ёсць свае канструктыўныя прапановы, накіраваныя на паляпшэнне якасці жыцця беларускага грамадства. Адно з іх датычыцца аптымізацыі і рэструктурызацыі будаўнічай галіны рэгіёна.

«Будаўнікі, дэлегаваныя на Усебеларускі народны сход, бачаць існуючыя недахопы, але ў іх ужо ёсць прапановы па іх ліквідацыі і нават шляхі выхаду на новыя рынкі. Бо ў Мазырскім раёне ёсць будаўнічыя арганізацыі, якія працуюць не толькі ў Беларусі, але і за яе межамі. Яны будуць якаснае і таннае жыллё, кошт за квадратны метр якога самы нізкі ў Беларусі. За кошт рэструктурызацыі і аптымізацыі галіны можна знаходзіць аб'ёмы працы і рабіць яе на належным узроўні», — цытуе БЕЛТА Пятра Шучко.

У канцы пасяджэння кіраўнік рэспубліканскага грамадскага аб'яднання «Белая Русь» Аляксандр РАДЗЬКОў прыняў у шэрагі арганізацыі новых удзельнікаў і ўручыў ім членскія білеты. Далей госці сталіцы пазнаёміліся з работай Мінскай гарадской арганізацыі, пярвічных арганізацыі Нацыянальнай бібліятэкі і гісторыка-культурнага комплексу «Лінія Сталіна». Як адзначыў старшыня «Белай Русі», правядзенне такіх семінараў-сустрэч стала ўжо традыцыйным і дае значны імпульс далейшаму развіццю аб'яднання.

Ілья КРЫЖЭВІЧ.
kryzhevich@vziazda.by

Як Хрыстос, паводле Уладзіміра Караткевіча, прыязміліся ў Гародні, так і заключныя мерапрыемствы фестывалю, які яднае нашых землякоў розных нацыянальнасцяў, атрымалі «прапіску» ў сталіцы Прынямоння. 4-5 чэрвеня гэтае свята адбудзецца ўжо адзінаццаты раз.

— Як лічыце, чаму фестываль нацыянальных культур праводзіцца менавіта на Гродзеншчыне? — Пацікавіўся карэспандэнт «Звязды» ў начальніка галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Гродзенскага аблвыканкама Аляксандра ВЯРСОЦКАГА.

Фота Яраслава ВАХОКЕВІЧА

— Гэты вельмі пачэсны для Гродзеншчыны выбар, на мой погляд, вызначылі некалькі складнікаў. Безумоўна, тут вялікая заслуга людзей, якія стаялі ля вытокаў ідэі, арганізавалі фестываль нацыянальных культур і здолелі даказаць у рэспубліканскіх структурах, што лепш за ўсё яго праводзіць менавіта ў горадзе над Нёманам. Не толькі таму, што гэта прыгранічны горад, які суседнічае з Літвой і Польшчай. Адзін з ключавых момантаў, пэўна, у тым, што на тэрыторыі Гродзеншчыны пражываюць людзі больш як 90 нацыянальнасцяў — у міры, згодзе, падтрымліваючы адзін аднаго і паважаючы традыцыі прадстаўнікоў нацыянальных дыяспар, пераймаючы ў іх усё лепшае. Яны жывуць у нашым агульным доме пад назвай Рэспубліка Беларусь, захоўваючы, так бы мовіць, часцінку сваёй малой радзімы, дзе калісьці жылі яны альбо іх продкі.

На Гродзеншчыне створаны 24 нацыянальныя грамадскія аб'яднанні, сярод якіх 3 польскія, 6 літоўскія, 4 яўрэйскія, 2 украінскія, а таксама суполкі рускіх, татар, татара-башкір, чувашоў, грузін, армян, азербайджанцаў і цыганаў. Летась зарэгістравана яшчэ адно, казахскае — абласное аддзяленне міжнароднага грамадскага аб'яднання «Ата-мекен». Дзейнічаюць 6 дамоў палякаў, Літоўскі цэнтр культуры, адукацыі і інфармацыі. У Гродне

і Ваўкавыску працуюць сярэднія школы з польскай мовай навучання, а ў Пелясе Воранаўскага раёна і ў Рымдзюнах на Астравеччыне — школы з навучаннем на літоўскай мове. Да таго ж на базе нацыянальных грамадскіх аб'яднанняў створаны 10 школ выхаднога дня, дзе ўсе ахвотныя (палякі, літоўцы, яўрэі) вывучаюць сваю родную мову, гісторыю, традыцыі.

Што тычыцца культурных падзей, то пры нацыянальных суполках і Домах культуры Гродзеншчыны дзейнічаюць 34 творчыя калектывы, якія з'яўляюцца пастаяннымі ўдзельнікамі гарадскіх, раённых і абласных святаў, фестывалюў, канцэртаў. Прычым яны ўдзельнічаюць не толькі, напрыклад, у святах літоўскай ці польскай культуры, а ў большасці агульнарэгіянальных імпрэз. Пры гэтым улады дапамагаюць нацыянальна-культурным аб'яднанням у набыцці сцэнічных касцюмаў, на льготных умовах і бясплатна прадстаўляюць ім памяшканні для рэалізацыі культурных, адукацыйных, спартыўных і іншых праектаў. Летась на падтрымку іх статутнай дзейнасці з абласнога бюджэту выдзелена больш за 170 мільёнаў рублёў.

Адзначу і тое, што на многія культурныя мерапрыемствы мы запрашаем гасцей з суседніх краін. Нашы сябры з Польшчы і Літвы, у прыватнасці, заўсёды прыязджаюць на фестываль «Аўгустоўскі канал у культуры трох народаў». У фестывалі-кірмашы «Казюкі», які сумесна з Гродзенскім гарвыканкам праводзіць гарадскі аддзел Саюза палякаў Беларусі, сёлета ўдзельнічалі больш за 50 народных умельцаў з Беларусі, Польшчы, Украіны. А ўжо таксама

традыцыйны фестываль «Паланэз», які ладзяць Саюз палякаў Беларусі і Слонімскае райвыканкам, нядаўна сабраў удзельнікаў з пяці краін.

Дарэчы, адным са складнікаў нядаўняга фестывалю «Аўгустоўскі канал збірае сяброў» стаў беларуска-літоўскі турыстычны форум. Ідэя, лічу, вельмі важная, бо менавіта турызм дае найлепшую магчымасць пазнаёміцца з гісторыяй і культурай іншых народаў. І гэта кладзецца ў скарбонку добрасуседскіх адносін.

— Чым будзе адметны заключны этап XI Рэспубліканскага фестывалю нацыянальных культур?

— Пра ўсе задумкі казаць не буду — лепш прыехаць у Гродна і ўбачыць самому. Назаву толькі некаторыя адметнасці. Спадзяюся, што цікава будзе з самага пачатку — з шэсця ўдзельнікаў фестывалю пад назвай «Мовай культур размаўляем са светам». Мова танца будзе прадстаўлена класічным рускім балетам, музыка — карэйскім барабанамі, а тэатральнае мастацтва — майстэрствам кіравання... галавой кітайскага дракона. Пры гэтым будуць выкарыстаны не толькі платформы на аўтамабілях, але і «нацыянальны транспарт» — напрыклад, цыганскія кібіткі.

Хацеў бы звярнуць увагу і на спартыўную старонку фестывалю. Спорт — гэта дух нацыі, у кожнага народа ёсць нейкія нацыянальныя гульні, якімі захапляліся людзі старэйшых пакаленняў, а моладдзю практычна забытыя. Дык вось, на ЦСК «Нёман» правядзём гульні з нацыянальнымі каларытам — лапта, гарадкі, кітайскі маджонг і іншыя.

Яшчэ адна сёлетняя фестывальная «фішка» — так званы музей пад адкрытым небам у парку Жылібера, які пазнаёміць усіх зацікаўленых з прыладамі для прыгатавання розных нацыянальных страў. Мы ведаем, дапусцім, што такое манты. Але як яны гатуюцца, з дапамогай чаго?

Упершыню генеральным інфармацыйным партнёрам фестывалю сёлета будзе тэлеканал АНТ. Выдадзім фотаальбом «Летапіс рэспублі-

канскага фестывалю нацыянальных культур». А ў СШ №8 ствараюць яго музей, які будзе прысвечаны розным нацыянальна-культурным аб'яднанням.

— Фестываль нацыянальных культур — гэта як вішанька на сёлетнім культурным «торце». А што яшчэ цікавага праводзіцца на Гродзеншчыне ў Год культуры?

— Ужо па добрай традыцыі самыя лепшыя работнікі сферы культуры і мастацтва ўшаноўваюцца прэміяй імя Аляксандра Іосіфавіча Дубко абласнога выканаўчага камітэта. Вельмі ўдала, на мой погляд, нядаўна прайшоў традыцыйны фестываль «Гальшанскі замак», наперадзе Свіслацкі кірмаш і іншыя фестывалі. Асабіста мне вельмі па душы фестываль «Паўночныя Афіны сустракаюць сяброў» на маёй роднай Смаргоншчыне, у аграгарадку Залесце, дзе адноўлена сядзіба Агінскіх.

У Гродне сёлета плануем правесці фестываль класічнай музыкі «Тызенгаўз», а таксама мяркуем наладзіць шэраг цікавых імпрэз на вуліцы Савецкай у гістарычным цэнтры горада. Неўзабаве там пройдзе свята рушніка з паказам розных яго відаў і майстар-класамі па вырабе. Паклапоцімся і аб шырокім асартыменце сувенірнай прадукцыі для турыстаў, якой шмат, асабліва ў летні перыяд, прыязджае ў Гродна. З чэрвеня да майстроў з «Гарадзенскага каларыту» далучацца народныя ўмельцы з раённых цэнтраў рамёстваў, якія вырабляюць тую ці іншую прадукцыю.

— Вашы пажаданні ўдзельнікам і гасцям фестывалю нацыянальных культур...

— Мне хочацца, каб яны набылі ў Гродне новыя станоўчыя эмоцыі, а самае галоўнае, каб пасля фестывалю ў іх узнікла жаданне сюды вярнуцца. І не толькі самі прыехалі зноў, але і параілі зрабіць гэта сваім сябрам, знаёмым.

Барыс ПРАКОПЧЫК.
prakopchik@vziazda.by

Шпацыр па Камароўцы

НАСТАЎ ЧАС АМАТАРАЎ САЛОДЗЕНЬКАГА

НА РЫНКУ ПАЧАЎСЯ ЯГАДНЫ СЕЗОН

Аматары клубніц ды чарэшны ўжо з усіх сіл шукаюць на прылаўках гэтыя салодкія ягады па выгадных цэнах. Што маем у асартыменце? Вялізныя сакавітыя ўзбекскія чарэшні (ягадкі — адна ў адну) добра аблегчаць ваш кашалёк: кілаграм абыходзіцца ў 90-100 тысяч рублёў. У параўнанні з імі малдаўскія чарэшні выглядаюць бяклі і нават крыху губляюцца сярод латкоў: яны і драбнейшыя, і не заўжды спелыя, сустракаюцца нават пабітыя ягады. Затое гэты варыянт бюджэтны — 50 тысяч рублёў за кілаграм (лічыце, за такія ж грошы вам прапануюць журавіны з браслаўскіх мясцін).

Клубніцы на прылаўках у асноўным таксама прывезеныя з іншых краін. За кілаграм украінскія просяць 50-55 тысяч рублёў, грэцкія ягады каштуюць на 10 тысяч рублёў даражэй. На мой погляд, асаблівай розніцы паміж імі няма. Нектарыны, персікі і абрыкосы не саступаюць ягадам па папулярнасці — іх таксама даволі шмат на прылаўках, і пакупнікі бяруць іх з вялікай ахвотай. Малдаўскія абрыкосы ідуць па 35-45 тысяч за кілаграм, нектарыны і персікі ўтрымліваюць аднолькавую планку: ад 45 да 65 тысяч за кілаграм. Сунічнае ківі аддаюць па 35 тысяч за кілаграм.

ЛІЧЫЛЬНІК «ЗВЯЗДЫ»

(цэны за кілаграм, калі не пазначана іншае)

Сала салёнае — 90-120 тыс.	Алей сланечнікавы — 22-25 тыс. (бутэлька)
Свініна (філе) — 120 тыс.	Грэчка — 21-23 тыс. (800 г)
Цялячына (філе) — 60-95 тыс.	Рыс «Басмаці» — 25 тыс. (800 г)
Являціна (філе) — 85-120 тыс.	Сачавіца — 31 тыс. (800 г.)
Індычына (філе) — 130 тыс.	Гарох — 12 тыс. (800 г.)
Кураня бройлернае — 32 тыс.	Разынкі без костачак — 70 тыс.
Фарш (свініна) — 45 тыс.	Грэцкія арэхі ў шалупінах — 50 тыс.
Шашлык (свініна) — 75-99 тыс.	Фінікі карамельныя — 45 тыс.
Сардэлькі (цялячына) — 75-80 тыс.	Сыр «Расійскі» — 85 тыс.
Паляндвіца свойская — 220 тыс.	Сыр «Галандскі» — 90 тыс.
Яйка курынае Д-В — 16 тыс. (дзясятка)	

Будзьце пільнымі, выбіраючы апельсіны: хоць часцей сустракаюцца цэннікі з лічбай 40, ёсць нічым не горшыя варыянты па 23 тысячы рублёў за кілаграм. Бананы таксама варта пашукаць вельмі ўважліва: сярэдні цэннік складае 25-27 тысяч рублёў, але можна знайсці і па 20-21 тысячы.

Да сезона кавуноў яшчэ далекавата, аднак першыя паласакі ўжо чакаюць ахвотных паласавача імі. Каштуе гэтае смакоцце нямала — 35 тысяч рублёў за кілаграм. Дыні выходзяць таннейшымі — па 25 тысяч за кілаграм. Варта прыгледзецца да груш: кіло сакавітых «бэр» мядовых стане вашым за 30 тысяч рублёў, прыгожых аргенцінскіх «абатаў» — за 45 тысяч рублёў.

Пераходзім да прылаўкаў з гароднінай: дзе-нідзе ёсць чэргі па памідоры ды агуркі. Апошнія з Пінска разыходзяцца на «ўра» — гэта нядзіўна, бо аддаюць іх па 13-15 тысяч рублёў за кілаграм (у мінулым месяцы за кіло «куражу» даводзілася выкласці аж 32 тысячы рублёў). Ранняя бульба ідзе ў сярэднім па 14 тысяч рублёў за кілаграм, а ранняя капуста — па 11-12 тысяч рублёў за кілаграм. Прылаўкі поўняцца зялёным: так, вялікі пучок зялёнай цыбулі абыдзецца ў 2,5-4 тысячы рублёў, «букеты» пятушкі ды кропу — у 8 тысяч рублёў.

Беларускія таматы даражэйшыя за прывезеныя іспанскія: першыя аддаюць за 29 тысяч

рублёў, другія — за 19 тысяч рублёў. Сярэдняя цана айчынных памідораў складае 26 тысяч рублёў. Я выбрала гладкія чырвоныя плады сярэдняга памеру, хоць спакушалася ўзяць драбнейшыя таматы гатунку «малышок» па 18 тысяч рублёў за кілаграм. Даволі ўдалымі выглядаюць украінскія «мясістыя» памідоры — за кілаграм вялізныя пладоў просяць 30 тысяч рублёў. Дарэчы, калі параўноўваюць кошты гэтага і папярэдняга шпацыру, заўважу, што ў мінулым месяцы іспанскія памідоры каштавалі якраз 30 тысяч рублёў, а беларускія выходзілі на 15 тысяч даражэй.

Кацярына РАДЗЮК

УСЁ, ШТО ВЫ ХАЦЕЛІ ДАВЕДАЦА ПРА ПЕНСІІ

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар.)

— У мяне яшчэ адно пытанне: скажыце, калі ласка, а наколькі павінна павышацца пенсія пасля дасягнення 75 гадоў?

— Што датычыцца ўзроставай даплаты пры дасягненні чалавекам 75 гадоў, то яе памер складае 75% мінімальнай пенсіі па ўзросце. Сёння памер мінімальнай пенсіі па ўзросце роўны 424 858 рублям, значыць, памер узроставай даплаты — 318 644 рублі.

— Што змяняецца ў пенсіях за выслугу гадоў у настаяўнікаў з 2017 года? Колькі трэба стажу, які ўзрост? (Пытанне прыйшло па электроннай пошце.)

— Узрост для прызначэння пенсій за выслугу гадоў будзе паступова павялічвацца, як і агульны пенсійны ўзрост — па 6 месяцаў за год, але не больш чым на 3 гады ў агульнай складанасці. Для набывання права на гэтую пенсію патрабуюцца спецыяльны стаж, працягласць якога застаецца ранейшым: для жанчын — не менш за 25 гадоў, для мужчын — не менш за 30 гадоў педагогічнага стажу.

— Вас турбуе Лішак Валлянціна Аляксандраўна, я жыву ў Мядзельскім раёне. Я адпрацавала 24 гады даяржа ў саўгасе, потым гэта быў калгас, далей — ГАА. Летась мне споўнілася 50 гадоў, і я палічыла, што мне хопіць гэтага стажу, каб пайсці на льготную пенсію. Але аказалася, што ва ўстанове не захаваліся адпаведныя дакументы, якія б дазволілі мне зрабіць гэта. Я не магу пацвердзіць, што выконвала ўстаноўленую норму: абслугоўвала пэўную колькасць гагаляў. За 1991 год наогул няма нават дакументаў, якія б пацвердзілі, што наша арганізацыя працавала...

— Валлянціна Аляксандраўна, органы сацыяльнай абароны прымаюць рашэнне толькі на падставе пададзеных дакументаў. У такой сітуацыі, без дакументальнага пацверджання ўсіх умоў, якія даюць права на датэрміновую пенсію, на жаль, пытанне аб яе прызначэнні не можа быць вырашана станоўча. Са свайго боку, магу сказаць, што працадаўца нясе адказнасць за захаванне дакументаў, неабходных для прызначэння пенсіі, а таксама за іх няпоўнае афармленне. І калі вы лічыце, што вам нанесены матэрыяльны ўрон, вы можаце звярнуцца да свайго працадаўцы па яго кампенсацыю ў добраахвотным парадку альбо ў суд.

— Гэта Германовіч Таццяна Мікалаеўна, г. Заслаўе. Патлумачце, калі ласка, ці ўключаюцца ў працоўны стаж перыяды водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту трох гадоў?

— Таццяна Мікалаеўна, перыяд водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту трох гадоў ўключаецца ў агульны працоўны стаж, але ён не ўваходзіць у страхавы стаж. Менавіта стаж працы з уплатай страхавых унёскаў фарміруе права на працоўную пенсію. У якім годзе вы нарадзіліся?

— У 1972-м.

— Значыць, згодна з сённяшнім заканадаўствам, вам неабходна будзе мець 20 гадоў страхавога стажу. Калі іх не будзе — не будзе і права на працоўную пенсію. Калі 20

Алена ДРОНАВА.

Аляксандра САМАДУМСКАЯ.

гадоў страхавога стажу ёсць, то да яго будуць прыбаўлены і гады, калі вы знаходзіліся ў водпуску па доглядзе дзіцяці. І ў сукупнасці гэта будзе складаць стаж працы, з улікам якога будзе вылічана памер працоўнай пенсіі.

— Ці можа настаяўнік пачатковых класаў, які аформіў пенсію за выслугу гадоў, працаваць намеснікам дырэктара па выхаваўчай працы ва ўстанове адукацыі і атрымліваць гэтую пенсію? (Пытанне прыйшло па электроннай пошце.)

— У адпаведнасці з артыкулам 83 Закона Рэспублікі Беларусь «Аб пенсійным забеспячэнні» пенсіі за выслугу гадоў у перыяд работы, якая дае права на гэтую пенсію, не выплачваюцца. Праца на пасадзе намесніка дырэктара па выхаваўчай рабоце пры выкананні ўстаноўленых заканадаўствам умоў уключаецца ў спецыяльны стаж працы, які дае права на пенсію за выслугу гадоў, таму ў перыяд такой працы выплата названай пенсіі не робіцца.

Наступныя два пытанні адчытаюць, прысланыя нам па электроннай пошце, мы аб'ядналі, таму што адказ на іх спецыялісты Мініпрацы далі адзін і той жа.

ПЫТАННЕ 1: Мая мама нарадзілася 17.01.1962 года. З 1 жніўня 2015 года з ёй не працягнулі кантракт, і з гэтага ж часу яна знаходзіцца на ўліку ў органе па працаўладкаванні. Агульны працоўны стаж у яе 34 гады. Па накіраванні у працаўладкаванні ёй адмаўляюць. Ці могуць яе адправіць на пенсію датэрмінова і што для гэтага патрэбна?

ПЫТАННЕ 2: Падкажыце, калі ласка: у студзені 2017 года мне споўнілася 55 гадоў. Згодна з новым заканадаўствам тэрмін дасягнення пенсійнага ўзросту ў мяне будзе ў ліпені 2017 года. Установа, у якой я працую, знаходзіцца ў стадыі рэарганізацыі. Мая пасада, хутчэй за ўсё, будзе скасавана. Калі мяне скасоўваюць, ці магчыма датэрміновае афармленне пенсіі?

АДКАЗ: Такая магчымасць прадугледжана Законам Рэспублікі Беларусь «Аб занятасці насельніцтва Рэспублікі Беларусь». Беспрацоўным, якія маюць права на дапамогу па беспрацоўі на працягу 52 календарных тыдняў (г.зн. жанчынам пры наяўнасці стажу працы не менш за 33 гады), па прапанове службы занятасці пры адсутнасці магчымасці для працаўладкавання можа быць прызначана датэрміновая пенсія, але не больш чым за 1 год да дасягнення агульнаўстаноўленага пенсійнага ўзросту.

— Кушэнь Уладзімір Андрэевіч з Брагіна вяс турбуе. Мне 59 гадоў. Я маю другую групу інваліднасці па агуль-

ным захворванні. Скажыце, калі ласка, праз колькі часу пасля ўстанавлення дыягназу і пастановы МРЭК мне павінны прызначыць пенсію? Ці ёсць тут нейкі рэгламент?

— Пенсію па інваліднасці прызначаецца з дня ўстанавлення групы інваліднасці, калі зварот па яе адбыўся на працягу трох месяцаў пасля заканчэння агляду камісіяй. Інакш кажучы, вам трэба звярнуцца па пенсію не пазней чым праз тры месяцы пасля ўстанавлення групы інваліднасці. Калі ж у вас маюцца нейкія пытанні па тэрмінах яе ўстанавлення, то з імі неабходна звяртацца ў МРЭК альбо ў Міністэрства аховы здароўя.

— Мяне завуць Грамкоўскай Марыя Уладзіміраўна, я з Дзятлаўскага раёна. 2 студзеня гэтага года мне споўнілася 80 гадоў. Я працятала ў газеце, што мне паложана дабаўка да пенсіі 400 тысяч рублёў. А мне далі 300 тысяч. Чаму так?

— Марыя Уладзіміраўна, тлумачым вам: узростава даплата ўстанавляецца з месяца, наступнага за месяцам дасягнення пэўнага ўзросту (75 або 80 гадоў). Да дасягнення 80-гадовага ўзросту вы атрымлівалі ўзростава даплату да пенсіі як асоба, якая дасягнула 75 гадоў. Яе памер у лютым склаўся 298 371 рубель. Калі вам споўнілася 80 гадоў, замест гэтай даплаты з лютага 2016 года вам сталі выплачваць даплату як асобе, якая дасягнула 80 гадоў. Памер гэтай даплаты ў лютым быў роўны 397 828 рублёў. Яшчэ раз звяртаю вашу ўвагу: яе вам цяпер выплачваюць замест ранейшай даплаты, а не дадаткова да яе. Так што вам даплацілі розніцу паміж гэтымі сумамі. Акрамя таго, раз вам споўнілася 80 гадоў, вам яшчэ з лютага стала выплачвацца і надбаўка на догляд. Яе памер сёння — 212 429 рублёў. Калі вы ў чымсьці сумняецеся, можаце звярнуцца ва ўпраўленне сацыяльнай абароны, каб вам на падставе вашых пенсійных дакументаў усё грунтоўна растлумачылі.

Восілко Марыя Паўлаўна з Мінска вас турбуе. Мяне хвалюе такі момант. Зараз ёсць пэўны ўзрост, і калі чалавек яго дасягае, працадаўца не мае права не падоўжыць з ім кантракт. А як будзе, калі трэба будзе выходзіць на пенсію пазней?

— Так, у Указе Прэзідэнта №180 прапісана, што з асобамі перадпенсійнага ўзросту працадаўца абавязаны падоўжыць кантракт як мінімум да дасягнення імі пенсійнага ўзросту. Гэта тачыцца жанчын, якім споўнілася 53 гады, і мужчын, якія дасягнулі 58-гадовага ўзросту. І калі мяняецца ўзрост выхаду на пенсію, то будзе адпаведна ссунуты і ўзрост, калі працадаўца абавязаны падоўжыць з работнікам кантракт.

— Мая сястра 17 мая пайшла на пенсію ў 55 гадоў.

Да гэтага яна даглядала маці і атрымлівала дапамогу па доглядзе. Маці 94 гады, яна ляжачая, мае патрэбу ў пастаяннай дапамозе. Ці будуць маёй сястры на пенсіі плаціць дапамогу па доглядзе? (Пытанне прыслана па электроннай пошце.)

— Такая дапамога прадастаўляецца толькі тым грамадзянам, якія страцілі сродкі да існавання ў сувязі з неабходнасцю забеспячэння пастаяннага догляду асоб, якія дасягнулі 80-гадовага ўзросту, і інвалідаў першай групы. Асобы, якія самі атрымліваюць пенсію, права на дапамогу па доглядзе не маюць.

Вам тэлефануе Кукрас Іван Яўгенавіч з Любанскага раёна. Я 26 гадоў прапрацаваў доярам. У ліпені мне будзе 55. І куды я ні звяртаюся, мне гавораць, што жанчынам ёсць магчымасць пайсці на льготную пенсію (г.зн. на 5 гадоў раней), а для мужчын такой ільготы няма...

— Іван Яўгенавіч, справа ў тым, што згодна з заканадаўствам, якое зараз дзейнічае, права на такі від пенсіі ў нас маюць толькі жанчыны.

— Але ж я працаваў у тых жа ботах, з тым жа самым аміякам, тым больш што стажу ў мяне хапае...

— Гэта ўсё зразумела, але права на гэты від пенсіі ў нас даецца толькі жанчынам. Лічыцца, што толькі для жанчын гэтая праца з'яўляецца дастаткова цяжкай і шкоднай і аказвае неспрыяльны ўплыў на здароўе.

— Я лічу, што калі гэты закон пісаўся, мужчын-дояраў проста не было.

— Гэта не так, мужчыны-дояры былі і ў СССР, але права на льготную пенсію ім ніколі не прадастаўлялася, з улікам таго, што для мужчын такая праца з'яўляецца пасільнай. І цяпер таксама ў законе не прадугледжана адпаведнае палажэнне. Так што вам давалі правільныя адказы на ваша пытанне.

— Мужчыну, якому заставаўся 6 месяцаў да пенсіі, наймальнік звольніў за адзінкавае парушэнне працоўнай дысцыпліны. Дагэтуль чалавек спраўна працаваў, парушэнняў не было. Ці меў наймальнік права яго звольніць? І хто цяпер павінен збіраць дакументы на пенсію: сам чалавек, былі наймальнік або органы сацзабеспячэння? (Пытанне прыйшло па электроннай пошце.)

— Прабачце, але пытанні працоўнага заканадаўства не адносяцца да заяўленай тэмы «прамой лініі». Па гэтым пытанні рэкамендуем звярнуцца на інфаланію Міністэрства працы і сацыяльнай абароны па тэл. 309 9 309, якая працуе штодня з 9-00 да 10-30.

Што тычыцца збору дакументаў, неабходных для прызначэння пенсіі, то непрацуючыя грамадзяне павінны збіраць іх самі. Пры неабходнасці органы па працы, занятасці і сацыяльнай абароне аказваюць грамадзянам садзейнічанне ў атрыманні неабходных дакументаў.

— Дубатоўка Галіна Феліксаўна тэлефануе, я жыву ў Мастоўскім раёне. Я са жніўня 1995-га па жнівень 2001 года працавала галоўным бухгалтарам сельскага Савета. Потым, з 2001 года, я была дзяржаўнай служачай. Хачу спытаць: гэтыя 5 гадоў, калі я працавала галоўным бухгал-

тарам, могуць быць залічаны ў стаж дзяржслужбы?

— Каб адказаць на ваша пытанне, трэба вывучыць штатны расклад вашага сельсавета. Ваша пасада была ў апарате сельскага Савета?

— Не, не была.

— Тады гэты перыяд работы залічаным у стаж дзяржслужбы як праца на дзяржаўнай пасадзе ў дзяржаўным органе па артыкуле 43 Закона Рэспублікі Беларусь «Аб дзяржаўнай службе ў Рэспубліцы Беларусь» быць не можа.

Каб залічыць яго па артыкуле 44-м гэтага закона як па-

прэдняю працу на пасадзе кіраўніка альбо галоўнага спецыяліста дзяржаўнай арганізацыі, вы павінны пацвердзіць, што працавалі ў дзяржаўнай арганізацыі. Ці мела ваша арганізацыя ў той перыяд, калі вы працавалі галоўным бухгалтарам, статус юрыдычнай асобы?

— Не, не мела.

— У такім выпадку, на жаль, уключыць гэты перыяд у стаж дзяржаўнай службы нельга і па артыкуле 44.

Святлана БУСЬКО.
busko@vziazda.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПЕРВЫХ И ПОВТОРНЫХ ОТКРЫТЫХ АУКЦИОНОВ ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ	
Организатор аукционов: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, дом 5, тел.(0212) 42-61-62	
Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка.	
Лот №1. Земельный участок с кадастровым №221281201101000488, площадью 0,1476 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Вороновский с/с, аг. Вороны, ул. Солнечная, участок №2 для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона реки, водоема (озеро Полонское), охранная зона электрических сетей напряжением свыше 1000В. Начальная цена: 27 181 390 бел. руб. Размер задатка: 2 718 000 бел. руб. Реквизиты для внесения задатка: р/с 3600314020043 в ф-ле №200 Витебского облуправления ОАО «АСБ Беларусбанк» МФО 635, УНП 300972045, код платежа 4901, получатель платежа: Вороновский сельисполком.	Лот №2. Земельный участок с кадастровым №221281205101000126, площадью 0,1484 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Вороновский с/с, д. Поляны, ул. Ленинская, 7Б для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения отсутствуют. Начальная цена: 27 803 450 бел. руб. Размер задатка: 2 780 000 бел. руб. Реквизиты для внесения задатка: р/с 3600314020043 в ф-ле №200 Витебского облуправления ОАО «АСБ Беларусбанк» МФО 635, УНП 300972045, код платежа 4901, получатель платежа: Вороновский сельисполком.
Лот №3. Земельный участок с кадастровым №221281202101000141, площадью 0,1484 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Вороновский с/с, д. Еремюно, ул. Витебская, участок №1 для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения отсутствуют. Начальная цена: 12 624 670 бел. руб. Размер задатка: 1 262 000 бел. руб. Реквизиты для внесения задатка: р/с 3600314020043 в ф-ле №200 Витебского облуправления ОАО «АСБ Беларусбанк» МФО 635, УНП 300972045, код платежа 4901, получатель платежа: Вороновский сельисполком.	Лот №4. Земельный участок с кадастровым №221288106601000060, площадью 0,1450 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Ляхово, ул. Луческая, 10Б для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона реки, водоема (река Луческа), охранная зона электрических сетей напряжением до и свыше 1000В. Начальная цена: 22 516 200 бел. руб. Размер задатка: 2 251 000 бел. руб. Реквизиты для внесения задатка: р/с 3600314110126 в ф-ле №200 Витебского облуправления ОАО «АСБ Беларусбанк» МФО 635, УНП 300962400, код платежа 04901, получатель платежа Октябрьский сельисполком.
Дата, время и место проведения аукциона: 30.06.2016 в 15.00. по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатка и приема документов: с 30.05.2016 в 8.30 по 29.06.2016 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» в рабочие дни с 8.30 до 17.30.	
Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка.	
Лот №1. Земельный участок с кадастровым №221288502601000075, площадью 0,1499 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Туловский с/с, д. Пуца, ул. 1-я Пуцанская для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения на зем.участке отсутствуют. Начальная цена: 22 852 530 бел. руб. Размер задатка: 2 285 000 бел.руб. Реквизиты для внесения задатка: р/с 3600314130148 ф-л №200 Витебского обл. управления ОАО «АСБ Беларусбанк» МФО 635, УНП 300971263, код платежа 4901, получатель платежа: Туловский сельисполком.	Лот №2. Земельный участок с кадастровым №221280610101000866, площадью 0,1500 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Бабиничский с/с, аг. Ольгово, ул. Лесная для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: охранная зона электрических сетей напряжением до 1000В. Начальная цена: 78 102 300 бел. руб. Размер задатка: 7 811 000 бел. руб. Реквизиты для внесения задатка: р/с 3600314010037 ф-л №200 Витебского облуправления ОАО «АСБ Беларусбанк» МФО 635, УНП 300594330, код платежа 4901. Получатель платежа: Бабиничский сельский исполком.
Лот №3. Земельный участок с кадастровым №221280610101000865, площадью 0,1500 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Бабиничский с/с, аг. Ольгово, ул. Полевая для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: охранная зона электрических сетей напряжением до 1000В. Начальная цена: 71 002 100 бел. руб. Размер задатка: 7 100 000 бел. руб. Реквизиты для внесения задатка: р/с 3600314010037 ф-л №200 Витебского облуправления ОАО «АСБ Беларусбанк» МФО 635, УНП 300594330, код платежа 4901. Получатель платежа: Бабиничский сельский исполком.	Дата, время и место проведения повторного аукциона: 17.06.2016 в 15.00. по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатков и приема документов: с 30.05.2016 в 8.30 по 16.06.2016 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» с 8.30 до 17.30 в рабочие дни.
Аукционы проводятся в порядке, установленном Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 №462. Для участия в аукционе приглашаются граждане РБ, консолидированные участники (двое и более граждан). Для участия в аукционе граждане РБ подают заявление об участии в аукционе, представляют документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/с/чет, указанный в извещении, с отметкой банка, заключаю о организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон. Предоставляются: гражданством — копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина — нотариально удостоверенная доверенность; консолидированными участниками — оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе. При подаче документов на участие в аукционе граждане предъявляют паспорт (гражданина РБ, представители граждан, уполномоченные лица (представители) — документ, удостоверяющий личность, и доверенность, выданные в установленном законодательством порядке. Условия аукциона: победитель аукциона, единственный участник несостоявшегося аукциона обязан: в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за зем. участок и возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т.ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения; обратиться за гос. регистрацией права на зем. участок в двухмесячный срок со дня проведения аукциона; получить тех. документацию и разрешение на строительство жилого дома; приступить к занятию зем. участка в течение 1 года со дня утверждения проектной документации (в течение 1 года со дня проведения аукциона по зем. участку в д. Ляхово, ул. Луческая, 10Б); снять, сохранить и использовать плодородный слой почвы из-под габаритов здания (из-под пятен застройки) и использовать для благоустройства прилегающей территории, осуществить строительство в сроки, определенные ПСД. Инженерные коммуникации и сооружения на зем.участках отсутствуют. Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории устанавливаются проектной документацией. Назначение зем. участков в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: 1 09 02 — зем. участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по гос. регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним, квартиры в блокированном жилом доме). Аукцион состоит при наличии не менее 2-х участников. Победитель аукциона — участник, предложивший наибольшую цену. Всем участникам предоставляется право ознакомления с земельно-кадастровой документацией, а также возможность осмотра на местности зем. участка. Контакт. тел.: (0212)42-61-62, (029)510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru; www.marketvit.by.	

Старшыня Дзяржаўнага пагранічнага камітэта Леанід МАЛЬЦАЎ дэманструе перавагі аўтажыра.

Фота Анастасіі КЕШЧУКА

НАДЗЕЙНАЯ МЯЖА

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

— Цяпер ва ўсім свеце ўвогуле, і асабліва ў Еўропе, пытанні пагранічнай бяспекі выходзяць на першае месца, — адзначыў **старшыня Дзяржаўнага пагранічнага камітэта**

ны такія ўмовы, што можна не працаваць і бяспедна жыць. І ў пераважнай большасці ў Стары Свет перасяляюцца маладыя людзі. У нашай краіне ставяцца да мігрантаў з разуменнем (прыгадайце хаця б грамадзян Украіны, якія пераязджаюць у Беларусь),

аднак трэба працаваць, а не паразітаваць. Сістэма выстраена такім чынам. Таму і такой хвалі ў прынцыпе не ўзнікае.

Таксама немалаважны фактар — мяжа насамрэч пад надзейнай аховай. Пра гэта вам кампэтэнтна заяўляю. Мы дакладна кантралюем усе кірункі — Літва, Латвія, Польшча, Украіна. Пра гэта ведаюць, таму і адносіны адпаведныя. Беларуская пагранічная служба — гэта сапраўды прафесіяналы, рэальная сіла, здольная супрацьстаяць пагрозам.

Украінская мяжа сёння, зразумела, адзін з найбольш неспакойных участкаў. Яе агульная працягласць складае больш як тысячу кіламетраў. Цяпер поўным ходам праводзіцца дэмаркацыя беларуска-ўкраінскай мяжы. За Пінскім пагранічным атрадам — ахова ўчастка працягласцю каля 300 кіламетраў, з якіх 23 км — па рэках і азёрах. Гэта тэрыторыя некалькіх раёнаў Брэстчыны, якія мяжуюць з раёнамі Валынскай і Ровенскай абласцей Украіны.

Адным з найбольш «кантрабандных» участкаў раней была тэрыторыя, дзе цяпер размяшчаецца пагранічная застава «Сварынь», куды і прыбылі ўдзельнікі прэс-туру. Гэта Драгічынскі раён, куток Беларусі, куды, прызнаемся, пры іншым раскладзе і не дабраліся б. Застава найсучаснейшая — па словах Леаніда Мальцава, такім чынам абуладкавана цяпер пятая частка

На сучасным квадрацыкле можна дабрацца ў самыя непраходныя месцы.

та Леанід МАЛЬЦАЎ. — Як паказаў час, дарэмна некаторыя дзяржавы не надавалі належнай увагі развіццю тых кірункаў, якія насамрэч з'яўляюцца стратэгічнымі. Гэта датычыцца абароны дзяржаўнай мяжы і эфектыўнай працы пагранічных службаў. У той жа Еўропе пад пагрозой пастаўлена нацыянальная бяспека. Наша сістэма развіваецца адаптавана да абстаноўкі, рэальных рызык і пагроз сучаснасці. Галоўнае — належным чынам абараняць нацыянальныя інтарэсы.

— **Леанід Сямёнавіч, некалькі сітуацыя з мігрантамі ў Еўропе ўскладніла ахову беларускай мяжы?**

— Ведаецца, сітуацыю ў Старым Свеце сама Еўропа шмат у чым і справакавала. Не без іх удзелу ўзніклі «гаражыя кропкі» на Блізкім Усходзе і ў Афрыцы. Я бачыў, што раней уяўляла сабой Лівія — квітнеючая краіна, дзе і сацыяльны пакет для мясцовых жыхароў быў належны. А цяпер адтуль людзі бягуць. І накіроўваюцца ў Еўропу, а не, напрыклад, у Саудаўскую Аравію ці ў Арабскія Эміраты. Задумваліся, чаму? А таму што ў Еўропе для мігрантаў створа-

Малодшы сяржант Дзмітрый ОСІПАЎ і яго аўчарка Хардзі на кантрольна-следавой паласе.

«Ноу-хау» датычацца і пунктаў пропуску, дзе будуць уведзены электронная чарга (у інтэрнэце можна будзе забраніраваць сабе час перасячэння мяжы, такая сістэма ўжо з 1 верасня запрацуе на пункце пропуску «Варшаўскі мост») і электронныя вароты, калі без удзелу пагранічнікаў самастойна скануеш пашпарт, а таксама электронны пропуск на права наведвання памежнай паласы.

адпаведных падраздзяленняў. Тут выкарыстоўваецца самая сучасная тэхніка і абсталяванне. У тым ліку беспілотнікі. Прычым прымяняюцца апараты двух відаў — самалётнага тыпу («Беркут-2») і квадракоптары («Шэршань»). З іх дапамогай удаецца дакладна адсочваць сітуацыю і бачыць карцінку ў рэжыме рэальнага часу. Пры неабходнасці — аператыўна дзейнічаць. Да таго ж прымяняюцца і аўтажыры. Гэтыя лятальныя апараты лёгкія (вага каля 250 кг), хуткія (разганяюцца да 170 км у гадзіну), надзейныя і мабільныя. Могуць сесці практычна ў любым месцы, а на запраўку заязджаюць, быццам аўтамабіль. Да таго ж эканомныя — час палёту падчас паветранай разведкі каштуе дзесьці паўсотні долараў (для параўнання: выдаткі для верталёта

скім пагранічным атрадзе і Брэсцкай пагранічнай групе. У далейшым такой тэхнікай будзе аснашчаны прыбалтыйскі і польскі кірункі.

Падчас таго, як мы гасцявалі на заставе, спрацаваў сігналізацыйны комплекс. Цягам літаральна некалькіх хвілін у вызначаным месцы з'яўляюцца пагранічнікі. Трывога аказалася беспадстаўнай: магчыма, проста прамень лазара адрэагаваў на моцны вецер ці жывёла побач прабегла. Цікава, што шэраг застаў аснашчаны мабільнымі сігналізацыйнымі комплексамі. Невялікія датчыкі закопваюцца ў зямлю, маленькая незаўважная антэнка застаецца на паверхні і перадае сігнал на заставу. У найбліжэйшы час будзе прымяняцца такая тэхніка айчынай вытворчасці. Пры гэтым беларускі сігналізацыйны комплекс «Павук» будзе адрозніваць парушальнікаў (жывёла, чалавек, іншыя прычыны), а таксама перадаваць фотаздымкі на заставу.

Увогуле абсталяванне і праграмае забеспячэнне ў беларускіх пагранічных войсках пераважна айчынай вытворчасці. І, дарэчы, паведаміў «Звяздзе» начальнік упраўлення

Прапаршчык Андрэй ПРЫБЫШ і радавы Аляксандр ГАРБУЗ адсочваюць сітуацыю на мяжы ў рэжыме рэальнага часу.

«МІ-8» складаюць адпаведна каля \$2,5 тыс.).

Дзякуючы такой тэхніцы можна дакладна кантраляваць вялікія плошчы. Напрыклад, на заходнім кірунку дзяржаўнай мяжы на заставу прыпадаюць участкі працягласцю 12-15 кіламетраў, а ў той жа «Сварыні» — 40 км. Пры гэтым колькасць людзей на заставах аднолькавая. Зноў жа эканомія, аднак без уроні эфектыўнасці. Таму карысная практыка будзе распаўсюджвацца. Дарэчы, у жніўні аўтажыры з'явіцца ў Мазыр-

інфармацыйных тэхналогій Дзяржпагранкамітэта Сяргей Пацаюк, яно надвычай запатрабавана як у Еўропе, так і ў азіяцкіх краінах. Падраздзяленні Дзяржпагранкамітэта цяпер насамрэч высокатэхналагічныя. Адпаведна ўзрастаюць хуткасць рэагавання і эфектыўнасць. Найноўшыя тэхналогіі, якія дазволілі вывесці ў электронны фармат тую ж раней «папяровую» працу.

«Ноу-хау» датычацца і пунктаў пропуску, дзе будуць уведзены электронная чарга (у інтэрнэце можна будзе забраніраваць сабе час перасячэння мяжы, такая сістэма ўжо з 1 верасня запрацуе на пункце пропуску «Варшаўскі мост») і электронныя вароты, калі без удзелу пагранічнікаў самастойна скануеш пашпарт, а таксама электронны пропуск на права наведвання памежнай паласы.

— Не варта забываць пра транзітную прывабнасць Беларусі і эфектыўна выкарыстоўваць гэтую перавагу, — перакананы Леанід Мальцаў. — Неабходна імкнуцца да таго, каб перасячэнне мяжы было максімальна камфортным. І ў той жа час нельга дапусціць парушэнняў, трэба своечасова іх выявіць. Гэта складаная задача, але вырашальная.

Асабліва ўлічваючы тое, што за справу бяруцца сапраўдныя прафесіяналы, якія надзейна нясуць сваю пастаянную варту па ахове дзяржаўнай мяжы Беларусі. Са святам, пагранічнікі!

Мікалай ЛІТВІНАЎ.

litvinov@zviazda.by

Мінск — пагранзастава «Сварынь» — Мінск.

Яшчэ больш фота — на партале zviazda.by

■ Класныя навіны

ЛЮБИМЫЯ ЎРОКІ — БЕЗ АДЗНАК І ХАТНІХ ЗАДАННЯЎ

У наступным навучальным годзе пералік выпускных экзаменаў для адзінацікласнікаў (у першую чаргу, для выпускнікоў профільных класаў) можа змяніцца. Пра гэта расказала журналістам начальнік упраўлення агульнай сярэдняй адукацыі Міністэрства адукацыі Святлана УКЛЕЙКА.

Сёння ўсе выпускнікі на выхадзе з сярэдняй школы здаюць чатыры аб'язковыя экзамены: па адной з дзяржаўных моў (беларускай ці рускай), матэматыцы, замежнай мове і гісторыі Беларусі. Такім чынам, матэматыку здаюць усе — і «фізікі», і «лірыкі»... Але з мінулага года распачаўся пераход да профільнага навучання на старшай ступені школы. І, напрыклад, будзе не зусім лагічным, калі выпускнікі не будуць здаваць экзамены па прадметах, якія два апошнія гады яны вывучалі на павышаным узроўні: тую ж біялогію, хімію ці фізіку...

— Але пакуль незразумела, што рабіць з колькасцю экзаменаў, улічваючы даволі сціслыя тэрміны выпускной экзаменацыйнай кампаніі, якой на пяткі наступае ЦТ, — канстатвала Святлана Уклеяка. — Да таго паміж выпускнымі іспытамі абавязкова павінны быць прадугледжаны дзень для адпачынку, таму павялічыць іх колькасць немагчыма. Будзем думаць, але ў любым выпадку рашэнне будзе агучана да 1 верасня, каб выпускнікі 2017 года загадзя ведалі «правільны гульні».

Мультипрофіль з індывідуальным падыходам

Па словах Святланы Уклеякі, першы год працы ва ўмовах профільнага навучання паказаў, што рашэнне аб яго ўвядзенні было правільным. Цягам навучальнага года вывучаліся думкі і вуч-

няў, і бацькоў, і педагогаў, і кіраўнікоў навучальных устаноў. Амаль 80% навучэнцаў і 70% бацькоў паведамілі, што яны задаволены ўмовамі арганізацыі профільнага навучання ва ўстанове адукацыі. Амаль 80 працэнтаў дзесяцікласнікаў лічаць, што яны правільна вызначыліся з профільнымі прадметамі. Станоўча была ацэненая і варыятыўнасць мадэляў рэалізацыі профільнага навучання. Усяго ўстановам адукацыі былі прапанаваны тры мадэлі.

Будзе не зусім лагічным, калі выпускнікі не будуць здаваць экзамены па прадметах, якія два апошнія гады яны вывучалі на павышаным узроўні: тую ж біялогію, хімію ці фізіку...

Першая мадэль — аб'яднанне ў адным класе навучэнцаў, якія вучаюцца на павышаным узроўні аднолькавыя вучэбныя прадметы. Яе выбралі 30 працэнтаў устаноў адукацыі. Яшчэ 30 працэнтаў спыніліся на другой мадэлі — аб'яднанні ў адным класе навучэнцаў, якія вучаюцца на павышаным узроўні розныя вучэбныя прадметы. Фактычна размова ідзе пра мультипрофільнае навучанне, пры якім вучні вывучаюць розныя прадметы ў асобных групах: з адным аднагодкам яны могуць вучацца, напрыклад, матэматыку і англійскую мову ці матэматыку і хімію, з другімі — на базавым узроўні фізіку, а з трэцімі — на базавым узроўні гісторыю, біялогію і г.д. Пры гэтым кожны вучня мае індывідуальны расклад заняткаў. Адна з галоўных пераваг мультипрофільнага навучання заключаецца ў тым, што яно можа ўкараняцца як у буйных установах адукацыі, так і ў невялікіх, дзе няма некалькіх класаў у паралелі.

Фота Сяргея Нікалаева.

Каго возьмуць у профільны клас?

А ўвогуле ў выпускніка базавай школы сёння ёсць некалькі варыянтаў далейшага жыццёвага самавызначэння ў залежнасці ад жаданняў і здольнасцяў да вучобы. Тыя з падлеткаў, хто захаце застацца ў школе, могуць выбраць або профільны, або агульнаадукацыйны клас.

Залічэнне вучняў у 10-я профільныя класы будзе праводзіцца на конкурснай аснове на падставе адзнак у пасведчанні аб агульнай базавай адукацыі. Пры гэтым па профільных прадметах адзнакі павінны быць не ніжэйшыя за 7 балаў, а сярэдні бал пасведчання — не ніжэйшы за 6 балаў. Пайсці вучыцца ў 10-тыя профільныя класы можна ў любую ўстанову адукацыі пры наяўнасці там свабодных месцаў.

Пераможцы трэцяга і заключнага этапаў рэспубліканскай алімпіяды па профільных вучэбных прадметах будуць залічаныя без уліку сярэдняга бала пасведчання аб агульнай базавай адукацыі і адзнак па профільных прадметах. Што тычыцца ліцэяў, то ў гэтых агульнаадукацыйных установах прыём у 10-я класы будзе праводзіцца таксама па конкурсе, але на аснове ўступных выпрабаванняў. Экзамены ў ліцэі пройдуць з 15 па 20 чэрвеня.

Колькасць выпускнікоў і 9-х класаў, і 11-х класаў у параўнанні з мінулым навучальным годам нязначна ўзраста і складе 90,7 тысячы (плюс тысяча чалавек). Але далей, па прагнозах, да 2019 года ўключна будзе адбывацца зніжэнне колькасці вучняў базавай школы. Павелічэнне колькасці выпускнікоў 9-га класа чакаецца толькі з 2020 года. Што тычыцца выпускнікоў 11-х класаў, то іх колькасць сёлета складе 57,4 тысячы чалавек.

Міжпрадметныя сувязі — гэта важна

Святлана Уклеяка нагадала пра тое, што з 2015/2016 навучальнага года распачаўся пераход на адносна завершанасць адукацыі на II ступені школы.

Зараз праходзіць паэтапны пераход на абноўленыя навучальныя праграмы па прадметах «Руская мова»,

«Беларуская мова», «Руская літаратура» і «Беларуская літаратура». Яны прадугледжваюць паступовае ўвядзенне аднолькавай колькасці гадзін на гэтыя дысцыпліны ва ўсіх школах, гімназіях і ліцэях. У сувязі з гэтым з новага навучальнага года будзе ўстаноўлена роўная колькасць гадзін на вывучэнне гэтых прадметаў у другіх класах. Да таго ж цяпер праграмы па абедзвюх дзяржаўных мовах строяцца сінхронна, бо раней, напрыклад, словаўтварэнне вывучалі на ўроках рускай мовы ў пачатку шостага класа, а на ўроках беларускай мовы — напрыканцы пятага.

Амаль 80% навучэнцаў і 70% працэнтаў бацькоў паведамілі, што яны задаволены ўмовамі арганізацыі профільнага навучання ва ўстанове адукацыі. Амаль 80 працэнтаў дзесяцікласнікаў лічаць, што яны правільна вызначыліся з профільнымі прадметамі.

Увогуле ўсе вучэбныя праграмы пераглядаліся і аналізаваліся на прадмет захавання міжпрадметных сувязяў і іх практыкаарыентаванасці. Скажам, вучэбныя праграмы па фізіцы аналізаваліся спецыялістамі па матэматыцы і хіміі, па хіміі — адпаведна матэматыкамі і фізікамі і гэтак далей.

Вывучэнне фізікі будзе цяпер распачынацца на год пазней — з 7-га класа. Але агульная колькасць вучэбных гадзін, адведзеных на вывучэнне фізікі на II ступені агульнай сярэдняй адукацыі, застаецца нязменнай, паколькі ў 9-м класе будзе ўжо не два (як цяпер), а тры ўрокі фізікі на тыдзень.

Таксама з новага навучальнага года распачнецца паэтапнае ўвядзенне прадмета «Асновы бяспекі жыццёвай дзейнасці» (АБЖ). У курс увайдучы такія тэмы, як бяспека харчавання, знаходжанне ў месцах адпачынку і масавага збору людзей, рызык паводзін і іншыя. У дзяцей будзе выхоўваць навыкі аба-

роны і самаабароны, дапамогі і ўзаемадапамогі ў сітуацыях, небяспечных для іх фізічнага, псіхалагічнага здароўя і жыцця. АБЖ уводзіцца ў другіх і пятых класах у аб'ёме адной навучальнай гадзіны на тыдзень з унясеннем у расклад вучэбных заняткаў. Адзнакі ў балах па АБЖ выстаўляцца не будуць, а хатнія заданні не прадугледжаны.

У 3-х, 4-х, 6—9-х класах абавязковае вывучэнне АБЖ працягнецца на факультатывных занятках. Пераход з факультатывных заняткаў на навучальны прадмет будзе ажыццяўляцца паступова цягам трох гадоў. Такім чынам, змена статусу АБЖ не павялічыць нагрузку на вучняў.

Вывучаць прадмет «Мастацтва (айчынная і сусветная мастацкая культура)», які летась вярнуўся ў школу, вучні будуць таксама без адзнак і хатніх заданняў. Як адзначыла Святлана Уклеяка, на працягу года праводзілася шмат сустрач і семінараў, спецыялісты Акадэміі паслядыпломнай адукацыі і Нацыянальнага інстытута адукацыі выязджалі ў рэгіёны, дзе гутарылі з настаўнікамі. «Было прынята рашэнне аб унясенні некаторых змен у праграму, што і было зроблена. Мы вырашылі, што гэта не той прадмет, дзе патрабуюцца адзнакі», — падкрэсліла Святлана Уклеяка.

Апошняе новаўвядзенне 2016/2017 навучальнага года — абноўленая праграма па прадмеце «Працоўнае навучанне». Цяпер у 6-м класе прадугледжаны 2 гадзіны на тыдзень на вывучэнне гэтага прадмета. Агульная колькасць гадзін не зменіцца, паколькі будзе зменшана колькасць гадзін у 8-м класе (з дзвюх да адной гадзіны). У змест вучэбнага прадмета «Працоўнае навучанне. Тэхнічная праца» ўведзены новы раздзел «Рамонтныя работы ў побыце».

Мы на фоне іншых

«Што тычыцца працы над новымі падручнікамі, то гэта працэс паступовы. Стварыць і выпусціць новыя падручнікі па ўсіх прадметах і для ўсіх класаў адначасова немагчыма», — патлумачыла Святлана Уклеяка.

Будучыня, безумоўна, за электроннымі сродкамі навучання. Ужо створаны падручнік-навігатар па арганічнай

хіміі для 10-га класа. Ён выкладзены ў адкрытым доступе на партале edu.by. Пасля таго як гэта было зроблена, у некаторых установах адукацыі і настаўнікі, і вучні зусім адмовіліся ад папяровай версіі падручніка. Да 1 верасня будзе гатовы і падручнік-навігатар па фізіцы для трэцяй ступені агульнай сярэдняй адукацыі.

У наступным навучальным годзе плануецца распрацаваць таксама падручнік-навігатар па хіміі для 11-га класа і падручнік па прадмеце «Мастацтва (айчынная і сусветная мастацкая культура)» для 5-га класа.

У змест вучэбнага прадмета «Працоўнае навучанне. Тэхнічная праца» ўведзены новы раздзел «Рамонтныя работы ў побыце».

У 2018 годзе Беларусь упершыню возьме ўдзел у міжнародным наследаванні PISA, якое дасць нам магчымасць убачыць сітуацыю на фоне дасягненняў сістэм адукацыі іншых краін. Адукацыйныя тэсты, якія прапануюцца PISA, правяраюць не столькі акадэмічныя дасягненні навучэнцаў (механічнае завучванне фактаў, законаў, формул, гістарычных падзей і г.д.), колькі іх уменне працаваць з інфармацыяй, прымяняючы свае веды з самых розных галін на практыцы, і рэальныя жыццёвыя кампетэнцыі. Іншымі словамі, гатоўнасць да жыцця паза школай. Святлана Уклеяка расказала, што заданні з кампетэнтнасным падыходам ужо прапануюцца вучням падчас правядзення рэспубліканскага маніторынгу якасці адукацыі, каб падрыхтаваць школьнікаў да будучых выпрабаванняў.

Кампетэнтны падыход укараняецца і ў вучэбныя планы. У бягучым навучальным годзе на новы змест адукацыі перайшлі першыя і пятыя класы. У наступным годзе гэта будуць другія і шостыя класы і гэтак далей...

Дарэчы, падчас апошняга маніторынгу правяраліся ў тым ліку фінансавая асвецанасць і разуменне пісьмовых тэкстаў беларускіх школьнікаў. Яго вынікі аб'яваюць агучыць у сярэдзіне лета.

Надзея НІКАЛАЕВА.
nikalaeva@vziazda.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие

«Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона)

по поручению ОАО «Солигорский райагросервис» (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже одним лотом имущества в составе:

- здание АБК (инв. № 644/С-896) общ. пл. 636,7 кв.м;
- цех сборки с/х машин (инв. № 644/С-37989) общ. пл. 798 кв.м;
- здание проходной (инв. № 644/С-52678) общ. пл. 33,2 кв.м;
- здание весовой (инв. № 644/С-52677) общ. пл. 41,8 кв.м;
- трансформаторная станция с воздушной и кабельной линиями (инв. № 644/С-52750);
- канализационная станция и канализационные сети (инв. № 644/С-52754);
- противопожарная насосная станция с пожарным резервуаром для воды (инв. № 644/С-52752);
- площадка для хранения с/х машин (инв. № 644/С-52753);
- производственная площадка (инв. № 644/С-52757);
- дороги (инв. № 644/С-52758);
- водопровод (инв. № 644/С-52775);
- забор железобетонный (инв. № 644/С-52774);
- оборудование: котел отопительный, бойлер, кран балка (3).

Имущество расположено на зем. участке площадью 3,5418 га по адресу: Минская область, Солигорский район, Чижевичский с/с, 43, Любанское шоссе.

Недвижимое имущество обременено договорами аренды (сведения об арендаторах можно получить у организатора аукциона). Начальная цена с НДС (20%) – 11 428 585 200 (11 428 585 руб. 52 коп.) бел. руб. Задаток 5% от начальной цены (542 857 800 бел. руб.), перечисляется на р/с № 3012108260016 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001369, г. Минск, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 20 (двадцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель).

Предьдущее извещение о проведении торгов опубликовано в газете «Звязда» от 09.10.2015 г. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by.

Аукцион состоится 20.06.2016 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 17.06.2016 до 16.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 224-61-34, (8029) 102-21-17.

ЗАНЯТАК ДЛЯ ШКАЛЯРА

У Магілёве дзецям падчас канікулаў прапануюць не толькі адпачыць, але і падзарабіць

Магіляўчанка Наталля Бажанова на гарадскі бацькоўскі сход у магілёўскую гімназію №1 трапіла выпадкова. Наведаць яго параіла класная кіраўніца яе дачкі з гімназіі №3. Маўляў, там падрабязна раскажуць, чым і як заняць у вольны час дзяцей, куды адправіць адпачыць і нават, дзе ёсць магчымасць падзарабіць. І Наталля пайшла. Наперадзе канікулы, трэба думаць, куды прыладзіць дзяцей. У жанчыны іх, дарэчы, трое і ўсе — школьнікі. Яна нават не чакала, што атрымае столькі карыснай інфармацыі. Прычым з першых жа вуснаў. Бо на сходзе прысутнічалі не толькі эксперты па лініі адукацыі, але і прадстаўнікі службы занятасці, санстанцыі, наркадыспансера, МНС, ДАІ.

Сумаваць

не давядзецца

Юных магіляўчан чакаюць 6 загарадных лагераў — «Зара» ад Магілёўхлебпрама, «Любуж» ад Магілёўскай міжрайбазы, «Сосны» ад Магілёўхімвалакна, «Чайка» ад Лаўсанбуда, «Дубравенка» ад Магілёўскага аддзялення Беларускай чыгункі, «Ластаўка» ад Магілёўскага мясакамбіната. Кошт пуцёўкі ад 3,5 мільёна, бо гэта месцы адпачынку з кругласутачным знаходжаннем. Ёсць лагеры больш танныя — дзённага знаходжання. Там бацькоўская даплата складае для дзяцей ад 6 да 10 гадоў — 130 тысяч рублёў, ад 11 да 13 — 223 тысячы, ад 14 да 17 гадоў — каля 296 тысяч рублёў. Але гэта далёка не ўсё, што горад можа прапанаваць сваім юным жыхарам. Шмат цікавага на лета запланавалі ўстановы спорту, турызму і адукацыі. Каб бацькам лягчэй было арыентавацца ў моры інфармацыі, іх запрасілі падзяліцца на невялікія групы і прайсціся па сямі аўдыторыях, дзе спецыялісты кожны па сваёй тэме праінструктавалі накіонт супрацьпажарнай і дарожнай бяспекі, наркатыкаў і дэпрэсіўных станаў, спорту і турызму, культурных мерапрыемстваў і працоўнай занятасці. Пасля гэтых прэзентацый бацькі нават у чэргі выстройваліся па буклеты і візіткі з карыснымі тэлефонамі і адрасамі. Яшчэ на працягу тыдня ў горадзе будуць праходзіць агульнагарадскія бацькоўскія сходы, дзе ў ролі кансультантаў выступяць у тым ліку і яны. Выбар для адпачынку і занятасці непаўналетніх ёсць, але, як звяртаюць увагу арганізатары мерапрыемства, гэта не значыць, што бацькі павінны самаўхіліцца. Галоўную адказнасць за бяспеку, паводзіны і жыццё сваіх сыноў і дачок нясуць у першую чаргу яны. І павінны заставацца для іх добрым прыкладам.

Працоўная кніжка

для непаўналетняга

Больш за ўсё было пытанняў да спецыялістаў па працаўладкаванні. Яно і зразумела: дзецям заўсёды цікава зарабіць свае першыя грошы, а бацькам убачыць, што іх сын або дачка атрымліваюць азы самастойнага працоўнага вопыту. Да таго ж існуе дзяржаўная праграма, якая прадугледжвае фінансаванне часовай занятасці моладзі з пазабюджэтнага фонду Міністэрства працы і сацыяльнай абароны.

— На гэты год у нас выдзелена 1 мільярд 390 мільёнаў рублёў, каб мы працаўладкавалі 700 чалавек, — паведаміла намес-

нік начальніка ўпраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Магілёўскага гарвыканкома **Марыя ШАПНЕЎСКАЯ**. — Але колькасць прапаноў можа быць і большай. Працаўладкаванне моладзі ідзе па двух кірунках — за кошт фінансавання, якое выдзелена дзяржавай, і за кошт заявак арганізацый, якія звяртаюцца да нас непасрэдна і прапаноўваюць розныя вакансіі.

У спісе 41 арганізацыя, дзе будуць рады падлеткам. Сюды ўваходзяць і ўстановы адукацыі, і тэрытарыяльныя цэнтры сацыяльнага абслугоўвання, і ўстановы адукацыі з дадатковай адказнасцю, Дом дзяцінці... Зарабляць грошы дазваляецца ўжо з 14 гадоў, але павінна быць на гэта згода не толькі дзіцяці, але і бацькоў. Калі яны не супраць, трэба паклапаціцца пра медыцынскую даведку, зрабіць пашпарт і ўзяць даведку з устаноў адукацыі, каб было бачна, што суіскальнік пакуль што навучэнец. Да ведама, па заканадаўстве падлеткі з 14 да 16 гадоў працуюць не больш за 4 гадзіны 36 хвілін, з 16 да 18 гадоў — 7 гадзін.

Атрымаць свой першы працоўны вопыт можна ў лагерах працы і адпачынку. Такой магчымасцю змогуць скарыстацца 310 дзяцей ва ўзросце ад 14 да 17 гадоў. Бацькоўская даплата ў гэтым выпадку складзе 215 800 рублёў. З дапамогай гэтых маладых людзей будуць прыведзены ў парадак класы, добраўпарадкавана тэрыторыя. «Справа добрая. Тое, што падлетак зробіць сваімі рукамі, ён ужо не будзе ламаць. І іншаму параіць не рабіць гэтага», — лічыць **намеснік старшынкі Магілёўскага гарвыканкома Ала ГАЛУШКА**.

Цяжэй знайсці працу 14-гадовым. У асноўным іх рукі запатрабаваны па месцы вучобы або ў цэнтрах творчасці. Як адзін з варыянтаў — стварэнне ручных вырабаў у розных тэхніках: мазаіка, маляванне акрылавымі фарбамі, шклярус, карціны са скуры. Карысць двойная: авалодваеш рамяством ды яшчэ і грошы за гэта атрымліваеш. Невялікія, але ж заробленыя. Іншая справа, што вышываць, або маляваць — гэта, хутчэй, дзвявочы занятак. Хлопчыкі менш уседлівыя. Ім больш пасуюць мужчынскія работы. Напрыклад, стэнд для школы зрабіць, або мэблю падрамантаваць. Тыя, каму споўнілася 16 гадоў, змогуць вырабаваць сябе на сельгасработах па зборы парэчкі ці вішні. Па гэтай частцы трэба звяртацца непасрэдна на ўпраўленне па працы, занятасці і сацыяльнай абароне.

Тактыльную кнігу дзеці рабілі ў падарунак.

Заробкі, натуральна, розныя. Пры разліку ўлічваецца ўсё — як падлетак працаваў, колькі часу, дзён. І абавязкова заводзіцца працоўная кніжка. «Летась сярэдні заробак за 2 тыдні складаў 700 тысяч рублёў, — кажа Марыя Уладзіміраўна. — Больш за ўсё можна зарабіць на ягадах. У сярэднім маладыя людзі зараблялі 120 тысяч рублёў за дзень, а некаторыя аб'ядноўваліся ў брыгады, рабілі большы і атрымлівалі па 300 тысяч».

Падказаць варыянты з працой могуць таксама ў цэнтрах творчасці дзяцей і моладзі. Па лініі БРСМ магчымасць зарабіць даюць часцей за ўсё студэнцкія атрады. Фарміруюцца яны на базе прафесійна-тэхнічных вучылішчаў, каледжаў і вышэйшых навучальных устаноў менавіта з навучанцаў ці студэнтаў. Атрады дзеляцца на сэрвісныя, педагагічныя, будаўнічыя і гэтак далей, якія працуюць як у горадзе, так і па-за яго межамі. Напрыклад, магілёўскія студэнты ўжо трэці год прымаюць удзел у будаўніцтве Беларускай АЭС. «Каб трапіць на АЭС, трэба быць членам нашай арганізацыі, мець добрыя рэкамендацыі з ВНУ, бо гэта вельмі адказная і ганаровая праца. Ад Магілёва на будоўлю едзе ўсяго 40 чалавек. Усе яны пройдуць спецыялізаваную падрыхтоўку па тэхніцы бяспекі і ахове працы. Там, вядома, не лёгка, але ж і заробак годны. Летась за 2 месяцы маладыя людзі па 15 мільёнаў зарабілі», — расказала

першы сакратар Магілёўскага гаркома БРСМ **Анастасія МАЦЮЛІНА**.

А вось для школьнікаў БРСМ можа прапанаваць хіба што разавую работу. Напрыклад, у горад прыязджае цырк і ёсць патрэба ў дапамозе па распаўсюджванні флераў, улёткаў і гэтак далей. Часам па такую ж дапамогу звяртаюцца індывідуальныя прадпрыемальнікі або нейкія арганізацыі. Прэтэндэнты выбіраюцца з ліку тых, хто пакінуў свае каардынаты. Таму, калі жадаеце падзарабіць, трэба паклапаціцца загодзя.

Душэўная

дапамога

Дзеці ёсць дзеці, з боку, магчыма, яны і здаюцца самаўпэўненымі, але ім усё яшчэ не хапае ўвагі, любові, спачування, яны лягчэй паддаюцца чужому ўздзеянню. Але небяспечныя думкі рэдка прыходзяць у галаву тых, у каго час распісаны па хвілінах. Гурткі, акцыі, хатнія абавязкі, другасныя занятасці — усё гэта добра адцягвае ўвагу ад негатыўных праў. Вунь заняты ў творчых калектывах гімназіі №1 адкрылі дарогу на зорны алімп некаторым яе навучэнцам. Сярод іх Насця Дмітрачкова — удзельніца праекта «Голас».

Зразумела, усе дзеці розныя і адзінага рэцэпту, як пазбегнуць складанасцяў, няма. Таму не лішнім будзе мець на ўвазе і ў кішэні тэлефоны тых, хто можа падказаць выйсце з цяжкага становішча — школьных псіхалагаў, спецыялістаў

медыцынскіх устаноў, наркадыспансера. Пры цэнтрах творчасці дзяцей і моладзі «Агат», «Крынічка», «Эверэст» працуюць псіхалагічныя педагагічныя службы, якія дапамагаюць разабрацца ў забытых справах.

Праціерэй Андрэй Купцоў параіў знайсці час прыйсці разам з дзецьмі ў храм. «Не трэба дзецям казаць пра Бога. Скажыце больш пра сваіх дзяцей Богу», — прапанаваў ён. У храмах ёсць магчымасць пагутарыць са святшчэннікам, паўдзельнічаць у паломніцтвах, запісацца ў гурток, уступіць у праваслаўны ваенна-патрыятычны клуб «Перасвет». У настаяцеля храма Святых Царскіх Пакутнікаў праціерэя Сяргея Белавуса, які ў Магілёўскай епархіі адказны за працу з моладдзю, можна даведацца, як трапіць у праваслаўны лагер ці, дзе папрацаваць валанцёрам. Гэта, праўда, не аплатаваецца, бо робіцца ў Славу Божую. Калі ты дапамагаеш іншым, ты ўжо не адзінокі. Гімназія №1, дзе адбыўся сход, даўно сябрае са шкоўскай школай-інтэрнатам для дзяцей з парушэннямі зроку. Чацвёртакласнікі Іван і Мілана прадэманстравалі вялікую тактыльную кнігу, якую тутэйшыя навучэнцы зрабілі для сваіх сяброў. Калі знаходзіш час на такія справы, асабісты перажыванні адыходзяць на другі план. Нездарма кажуць: калі табе дрэнна, успомні пра тых, каму яшчэ горш.

Нэллі ЗІГУЛЯ.
zigulya@zviadza.by

У тэму

Студэнты і навучэнцы

У складзе студэнцкіх атрадаў Магілёўскай вобласці будзе часова працаўладкавана каля 10 тысяч чалавек. Гарадской маладзёжнай будоўляй аб'яўлены мост цераз раку Днепр у Магілёве, абласной — добраўпарадкаванне гістарычнай часткі Мсціслава ў межах вуліц Першамайскай і Урыцкага. Па міжнароднай пуцёўцы ў Анапу паедуць 2 студэнцкія атрады (сэрвісны і педагагічны) агульнай колькасцю 20 чалавек — Магілёўскі абласны камітэт БРСМ заключыў дагавор з філіялам лячэбна-аздаравленчага комплексу «Зорачка-Поўдзень». Першыя дзесяць чалавек ужо адправіліся на Чорнае мора.

Школьнікі

Па дагаворах з упраўленнямі па працы, занятасці і сацыяльнай абароне гаррайвыканкамаў будуць працаваць 3,5 тысячы падлеткаў Магілёўшчыны; у складзе працоўных атрадаў — 7 тысяч старшакласнікаў, у вучнёўскіх вытворчых і сельгаспадарчых брыгадах — каля 15 тысяч; індывідуальнай працоўнай дзейнасцю будзе займацца 3 тысячы чалавек; валанцёрскай працай — звыш 6 тысяч.

Лагеры

Кругласутачнае аздаравленне дзяцей і падлеткаў Магілёўскай вобласці будзе ажыццяўляцца на базе 46 стацыянарных лагераў і арандаваных баз. На тэрыторыі рэгіёна ў летні перыяд будуць працаваць больш за 500 дзённых лагераў, 110 профільных кругласутачных, 9-дзённых і 100 лагераў працы і адпачынку. Плануецца аздаравіць 2820 дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, і 566 дзяцей-інвалідаў у кругласутачных і дзённых лагерах.

Канікулы!

ЛЕТА

НА КАРЫСЦЬ

Больш як 6 тысяч аздаравленчых лагераў усіх тыпаў прымуць дзяцей на летніх канікулах у бягучым годзе. Сёлета жаданне аздаравіцца выказалі 349,4 тысячы чалавек (143,4 тысячы — у кругласутачных летніках і 206 тысяч — у дзённых). Гэта самы высокі паказчык за два апошнія гады. Пра гэта паведаміў журналістам намеснік міністра адукацыі **Віктар ЯКЖЫК**.

Летась добра зарэкамендавала сябе акцыя «Лета на карысць», таму яна працягнецца. Ва ўсіх рэгіёнах будуць працаваць профільныя лагеры самай рознай накіраванасці: экалагічныя, біялагічныя, тэхнічныя, гісторыка-археалагічныя, сацыяльна-педагагічныя, матэматычныя, грамадска-гуманітарныя, лінгвістычныя, лагеры для актыўнага грамадскіх арганізацый, для высокаматываваных і адораных дзяцей, мастацкія, харэаграфічныя, ваенна-патрыятычныя, абаронна-спартыўныя, прававыя, педагагічныя і г.д. Традыцыйна папулярнасцю ў дзяцей і падлеткаў карыстаюцца турыстычныя палатачныя кругласутачныя лагеры. Такі від аздаравлення запатрабаваны ў непаўналетніх, у тым ліку, і з прычыны невысокага кошту пуцёўкі: бацькоўская даплата ў сярэднім складзе ад 300 да 600 тысяч рублёў.

Навінкай гэтага лета стануць прафарыентацыйныя аздаравленчыя летнікі для дзяцей і падлеткаў. «Напрыклад, у Гомельскай вобласці будуць адкрыты прафарыентацыйныя лагеры на базе ўстаноў дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі ў рамках праекта «Прафесійныя канікулы», — расказаў Віктар Якжык. — Яго каардынатарам выступаюць упраўленне адукацыі Гомельскага аблвыканкома, рэгіянальны цэнтр тэсціравання і прафесійнай арыентацыі навучанскай моладзі і Гомельскі абласны палац творчасці дзяцей і моладзі. Асноўны прынцып праграмы выхавання ў такім лагерах — правядзенне тэматычных дзён з вывучэннем розных прафесій».

У чэрвені Гомельскай пажыццёвай групай сумесна з упраўленнем адукацыі будзе праведзены адкрыты турнір па пажыццёвай эстафеце сярод атрадаў устаноў адукацыі «Юны сябар пагранічніка». Акрамя таго, у чэрвені стартуюць чатыры абласныя акцыі па арганізацыі карыснай занятасці дзяцей: «Героі сярод нас» (знаёмства дзяцей з біяграфіяй і дзейнасцю вядомых людзей рэгіёна), «Лета ў аб'ектыве турыстаў: цуды прыроды», «Крылы лета» (сумесна з грамадскім аб'яднаннем «Ахова птушак Бацькаўшчыны») і «Школьныя канікулы разам з тэхнікай». Каардынаваць удзел школьнікаў і педагогаў у акцыях будуць абласныя ўстановы дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі.

У ліпені на базе Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта транспарту сумесна з іншымі зацікаўленымі пройдзе 2 змены абласнога праекта «Курсанты!» для 50 падлеткаў, якія стаяць на ўліку ў інспекцыі па справах непаўналетніх з раёнаў вобласці. Аналагічныя праекты праводзяцца ў рамках ваенна-патрыятычных лагераў у Мазыры, Светлагорску, Рэчыцы, Гомелі.

Віктар Якжык канстатаваў павелічэнне з кожным годам колькасці ахопленых аздаравленнем дзяцей-інвалідаў. Летась гэты паказчык склаў 4 700 чалавек.

А 27 мая ўжо афіцыйна стартваў аздаравленчы сезон. На першую змену ў Нацыянальны дзіцячы адукацыйна-аздаравленчы цэнтр «Зубраня» адправіліся 1230 дзяцей. «Гэта максімальная колькасць, якую мы можам прыняць, — патлумачыла яго дырэктар **Надзея АНУФРЫЕВА**.

Трапіць летам у «Зубраня» мараць вельмі многія, таму псуецца разбіраюцца яшчэ зімой. Вось ужо не першы год у «Зубраняці» апрабавецца мадэль «Лагер у лагерах». Пад профільныя змены для падлеткаў ад 12 гадоў і старэйшых задзейнічаюць палатачныя летнікі. «Гэта не азначае, што дзеці спяць у спальнях на зямлі. У палатках з драўлянымі насціламі ўстаноўлены ложка, ёсць санітарныя блокі. Плюс дзеці карыстаюцца ўсёй інфраструктурай нашага цэнтра», — удакладніла Надзея Ануфрыева.

Надзея НІКАЛАЕВА.
nikalaeva@zviadza.by

МИГРАЦЫЯ

ПАД МІКРАСКОПАМ

Апошнім часам разнастайныя праблемы, звязаныя з міграцыяй, актыўна абмяркоўваюцца на міжнародных канферэнцыях і ў сусветных сродках масавай інфармацыі. І гэта зразумела: перасяленне людзей уплывае на ўсе галіны грамадскага жыцця — бяспеку, культуру, эканоміку і нават палітыку. Менавіта таму міграцыя і пытанні, з ёй звязаныя, увайшлі ў Парадак дня ў галіне ўстойлівага развіцця да 2030 года, які летась у верасні ўхваліла Генеральная Асамблея ААН. А як з гэтым абстаецца справа ў нашай краіне?

— Беларусь непасрэдна міграцыйны крызіс у Еўрасаюзе не закрануў, — гаворыць старшыня прадстаўніцтва Міжнароднай арганізацыі па міграцыі ў Рэспубліцы Беларусь Зейнал ГАДЖЫЕУ. — Але праз тое, што мы непасрэдна мяжум з гэтай супольнасцю і з'яўляемся транзітнай краінай, водгукі гэтага крызісу далятаюць і да нас. За апошнія гады Беларусь сутыкнулася сама меней з трыма тэндэнцыямі, якія істотна ўплываюць на міграцыйную сітуацыю ў краіне.

Прычыны, якія прымушаюць людзей здымацца з роднага месца і шукаць шчасця ў іншых гарадах ці нават дзяржавах, розныя. Хтосьці шукае лепшай долі, а нехта ўцякае ад вайны. Але гэта так званыя «адвечныя» прычыны міграцыі. Цяпер на яе істотна ўплывае імклівае развіццё інфармацыйных, транспартных і камунікацыйных тэхналогій. Рухавіком яе з'яўляецца недахоп працоўнай сілы ў адных краінах і залішняя прапанова ў іншай, разнастайныя дэмаграфічныя фактары. Як вынік, у свеце немагчыма адшукаць краіну, якая не адчула б на сабе ўплыў міграцыі — як пазітыўны, так і негатыўны.

Усё болей узрастае значнасць працоўнай міграцыі. Па звестках Міністэрства ўнутраных спраў, Беларусь — гэта краіна як паходжання, так і прызначэння такіх перасяленцаў. У топ-6 краін, адкуль да нас едуць працаўладкоўвацца, уваходзяць Кітай, Узбекістан, Турцыя і Літва. Цікава, што летась да нас з гэтай мэтай прыехалі больш за дзве тысячы грамадзян Расіі. А вось паліцыя першыня тут стала ўтрымлівае Украіна. Усяго ў 2015 годзе да нас адтуль пераехалі крыху больш за 14 тысяч чалавек — фактычна насельніцтва невялікага раённага цэнтру. Гэта і ёсць другая асаблівасць міграцыйных працэсаў у Беларусі: за год да пачатку вядомых падзей на паўднёвым усходзе Украіны да нас прыбыла адтуль удвая менш людзей. Акрамя таго, значна вырасла нерэгулярная транзітная міграцыя праз нашу тэрыторыю.

Вырастаюць лічбы і эмігрантаў — калі ў 2014 годзе за межы Беларусі на працу выехаў 5.441 чалавек, то летась іх стала болей амаль на 900. Абсалютная большасць людзей з Беларусі кіруецца ў Расію: адбіваецца геаграфічная блізкасць і валоданне мовай. На другім месцы з гіганцкім адрывам у 14 разоў знаходзяцца Злучаныя Штаты Амерыкі.

З-за транзітнага становішча для нашай краіны характэрная нелегальная міграцыя. Толькі летась нашы праваахоўнікі спынілі 21 такую арганізаваную групу. Праз нашу тэрыторыю незаконна прабіраліся грамадзяне Сірыі, В'етнама, Іарданіі, Лівана, Егіпта, Ірака і нават Шры-Ланкі.

— Тым не менш у 2014 і 2015 гадах палітыка ў галіне міграцыі дазволіла кантраляваць міграцыйныя плыні і паставіць добры заслон незаконнай міграцыі, — лічыць намеснік міністра ўнутраных спраў Беларусі Мікалай МЕЛЬЧАНКА. — Узровень злчыннасці мігрантаў не перавышае 1,4%. Яна не ўплывае на агульную крымінагенную абстаноўку. Два апошнія гады з Сірыі ідзе прыём дазіраваны. І мы ствараем пэўныя ўмовы для адаптацыі іх у нашай краіне. Таксама прыязджаюць да нас уцекачы і з іншых краін, ахопленых узброенымі канфліктамі, — з Емена, Ірака і Афганістана.

Міграцыя цяпер, па сутнасці, гэта прадмет вострых палітычных дыскусій на пляцоўках любога ўзроўню: нацыянальных, рэгіянальных і глабальных. Але ўсё часцей пра яе разважа-

юць пераважна ў негатыўным сэнсе. А гуманітарны складнік адыходзіць на другі план. Зрэшты, які і велізарны пазітыўны патэнцыял, які нясе ў сабе міграцыя. І яго трэба рознымі шляхамі выкарыстоўваць. Датычна Беларусі варта згадаць працоўных мігрантаў. Часта яны запаўняюць тыя вакансіі, якія мясцовыя жыхары не разглядаюць у якасці крыніцы атрымання даходу па розных прычынах. Яны дапамагаюць дзяржаве, плацячы падаткі, і ствараюць дабрабыт для сваёй сям'і. Вось так і атрымліваецца патэнцыял як для краіны паходжання мігрантаў, так і для краіны іх прыёму.

Сістэма прадастаўлення рытулку, якая дзейнічае ў Беларусі, грунтуецца на міжнародна прызнанай канцэпцыі. Заканадаўчая база, якая распрацавана і прынята ў Беларусі, прызнана міжнароднымі спецыялістамі найлепшай сярод краін Садружнасці Незалежных Дзяржаў. Працэдура прадастаўлення статусу бежанца ў Беларусі дзейнічае ад 1997 года. Ад таго часу з хадайніцтвамі аб абароне звярнуліся больш за 6 тысяч чалавек з шасці дзясяткаў краін свету. Аднак чакаецца, што на сесіі парламента, якая праходзіць зараз, будзе прынята новая рэдакцыя закона аб вымушанай міграцыі. Распрацавана яна для таго, каб некаторыя яго тэзісы прывесці ў адпаведнасць з ратыфікаванай Беларуссю Канвенцыяй 1951 года аб статусе ўцекачоў. Акрамя таго, гэты захад скіраваны на прафілактыку злоўжыванняў працэдурай атрымання прыстанішча.

Валяр'ян ШКЛЕННИК.

ПАРАДАК НА СТАДЫЁНЕ АБМЯРКОВУВАЕМ РАЗАМ

Міністэрства ўнутраных спраў
выступіла з прапановай грамадскага абмеркавання
паводзінаў спартыўных фанатаў на стадыёнах

— Канфліктныя сітуацыі паміж супрацоўнікамі міліцыі і заўзятарамі выклікаюць шырокі розгалас, — кажа Канстанцін ШАЛЬКЕВІЧ, начальнік упраўлення інфармацыі і грамадскіх сувязяў Міністэрства ўнутраных спраў. — Міністэрствам распрацаваны шэраг ініцыятыў, прыняцце якіх дазволіць удасканаліць сістэму мер бяспекі на стадыёнах, а таксама мінімізаваць негатыўны наступствы ўзаемаадносін спартыўных балельшчыкаў і прадстаўнікоў праваахоўных органаў.

Тым часам ужо распрацаваны праект адпаведнага закона. Дакумент прадугледжвае новы від пакарання — «адміністрацыйная забарона наведвання фізкультурна-спартыўна-масавых мерапрыемстваў, спартыўных саборніцтваў». Тэрмін пакарання — ад трох месяцаў да трох гадоў за парушэнне ўстаноўленых абмежаванняў пры правядзенні мерапрыемстваў.

Акрамя таго, закон «Аб фізічнай культуры і спорце»

ад 4 студзеня 2014 года прапануецца дапоўніць тэрмінамі «балельшчык», «валанцёр» і «сцюард». Апошнія разам з супрацоўнікамі міліцыі надзяляюцца паўнамоцтвамі правяраць у грамадзян асабістыя дакументы, а таксама праводзіць дагляд грамадзян, іх рэчаў, прадметаў, транспартных сродкаў, у тым ліку з дапамогай тэхнічных і спецыяльных сродкаў.

На думку праваахоўнікаў, прыняцце адміністрацыйнай забароны і ўвядзенне новых саставаў адміністрацыйных правапарушэнняў дазволіць агарадзіць наведвальнікаў спартыўных мерапрыемстваў ад патэнцыйнай небяспекі.

— Абмеркаванню папярэднічаў аналіз мерапрыемстваў, скіраваных на захаванне бяспекі на стадыёнах, у замежных краінах: Вялікабрытаніі, Германіі, Францыі... — кажа Дзмітрый КУР'ЯН, начальнік упраўлення аховы правапарадку Галоўнага ўпраўлення аховы правапарадку і прафілактыкі МУС Рэспублікі Беларусь. — Акцэнт спачатку робім на футболе. Але калі ўсё будзе ўспрынята добра і зацверджана на заканадаўчым узроўні, змены будуць тычыцца і іншых відаў спорту. Мы чакаем водгуку грамадства, каб разам з зацкаўленымі маглі выпрацаваць канцэпцыю забеспячэння аховы правапарадку з улікам міжнароднага вопыту. Гэтыя пытанні закранаюць шырокія слаі насельніцтва. Усё ж такі ў нас вялікая колькасць людзей наведвае спартыўныя мерапрыемствы. Гэта найперш тычыцца хакея і футбола. І праблема, якую мы ўзнялі, актуальная для многіх.

Даслаць свае прапановы і рэкамендацыі можна па электроннай пошце duorpmvd@mail.ru альбо скіраваць у пісьмовым выглядзе на адрас: Галоўнае ўпраўленне аховы правапарадку і прафілактыкі, вул. Гарадскі вал, 4, 220030, г. Мінск. Вы таксама можаце паўдзельнічаць у галасаванні «Парадак на стадыёнах — абмяркоўваем законапраект разам» на сайце МУС.

P.S. Прапановы і рэкамендацыі не з'яўляюцца зваротамі грамадзян і пад закон «Аб зваротах грамадзян і юрыдычных асоб» не падпадаюць. Падрыхтоўка адказаў на прапановы не прадугледжваецца.

Тарас ШЧЫРЫ. taras@zviazda.by

■ Навіны 102

НОВАЕ ПРЫЗНАЧЭННЕ

Загадам міністра ўнутраных спраў Ігара Шуневіча на пасаду начальніка ўпраўлення Дзяржаўтаінспекцыі МУС прызначаны Дзмітрый Карзюк.

Дзмітрый Карзюк у органах унутраных спраў з 1993 года. Пасля службы ва Узброеных Сілах прыняты на службу інспектарам дарожна-патрульнай службы 3-га матарызаванага ўзвода асобнага батальёна ДПС УУС Мінгарвыканкама. Пасля службы камандзірам узвода, узначальваў асобную роту ДПС. З 2008 года ўзначальваў ДАІ Мінска.

Якаў ЖУРБІН

■ Ну і ну!

З СЯКЕРАЙ НА БАЦЬКУ...

Супрацоўнікі сталічнага АМАПа ў мікрараёне Уручча падчас нясення службы затрымалі беспрацоўнага, раней неаднойчы судзімага мужчыну, які сякерай нанёс траўму свайму бацьку.

Каля гадзіны ночы вартавыя правапарадку атрымалі ад аперацыйнага дзяжурнага паведамленне, што па вуліцы 50 гадоў Перамогі сын пагражае бацьку. На месцы да іх звярнуўся 63-гадовы грамадзянін, які заявіў, што яго 39-гадовы сын, пагражаючы фізічнай расправай, нанёс яму сякерай траўму шыі. Пацярпеламу аперацыйна аказалі першую дапамогу, затым выклікалі брыгаду «хуткай». Нападаўшы затрыманы для разбору.

НЕ НА ТОЕ ПАСТАВІЎ

У Мінску праваахоўнікі затрымалі 50-гадовага мужчыну, які, знаходзячыся ў адным з казіно, пашкодзіў у гульнявой зале камп'ютарны манітор коштам больш за 15 мільёнаў рублёў.

— У міліцыю звярнуліся прадстаўнікі адміністрацыі ўстановаў, якія і паведалі пра такі ўчынак аднаго з наведнікаў, — расказала прэс-афіцэр Цэнтральнага РУУС г. Мінска Таццяна АБОЗНАЯ. — Як высветлілася, затрыманы 50-гадовы мінчанін мае гульнявую залежнасць. Афіцыйна нідзе не працуе, аднак з'яўляецца частым госцем падобных устаноў горада. Свой ўчынак мужчына патлумачыў тым, што прайграў у рулетку буйную суму грошай, таму разлаваўся і вырашыў выліць раздражненне... на манітор камп'ютара. За хуліганства грамадзяніну пагражае пазбаўленне волі тэрмінам да трох гадоў.

Сяргей РАСОЛЬКА

ЯК ПАСТАВІЦЬ ЛЕЦІШЧА ПАД ЗАМОК?

Чым бліжэй лета, тым больш дачнікаў спяшаюцца ў свае загарадныя сядзібы. Але жаданне добра адпачыць, папрацаваць на гародчыку для некаторых ператвараецца ў нечаканую непрыемнасць. Прыходзіцца займацца не тым, чым хацеў, а разбірацца з наступствамі візітаў... рабаўнікоў. Адносна нядаўна ў рэдакцыю газеты звярнуўся чытач, які паведаміў, што ў вёсцы Кальчыцы, пад Слуцкам, злодзеі прайшліся адразу па трох дамах. Аб падобным выпадку год таму нам паведамлілі і з Мядзельскага раёна. Ва ўсіх здарэннях фігуравалі дамы, якія належалі дачнікам, альбо тым, хто не пражывае ў іх пастаянна. Здавалася б, праблема далёка не новая, нават старая, але яе ў любым выпадку трэба неяк вырашаць. Хто і чаму крадзе з лецішчаў? Як можна засцерагчыся ад такіх няпрошаных гасцей? На гэтыя пытанні паспрабаваў знайсці адказы карэспандэнт «Звязды».

...Каб патрапіць у вёску Кальчыцы, трэба не даязджаючы да Слуцка павярнуць на Гольчыцы і яшчэ кіламетраў дзесяць ехаць прасёлкавай дарогай. Мясціны прыгожыя. І я цалкам разумею тых, хто гатовы патраціць грошы і набыць тут дом. Тым больш, як кажа мой спадарожнік, **Аляксандр ДОЛБІК**, намеснік начальніка аддзела па ідэалагічнай рабоце і кадравым забеспячэнні Слуцкага аддзела Дэпартаменту аховы МУС, многія вёскі маленькія, і людзей у іх жыць таксама няшмат. Кальчыцы якраз такая. Хто ведае, магчыма, яе маланаселенасць таксама прыцягнула злодзеяў. Як пасля расказалі ў Слуцкім раённым аддзеле ўнутраных спраў, падобная бяда закранула не толькі Кальчыцы, але і некалькі другіх вёсак. Падазраваныя, між іншым, ужо затрыманы.

На 26 мая ў краіне зарэгістравана 14,5 тысячы крадзяжоў. З іх 1231 крадзеж — з дачных домікаў.

— Падобныя злачынствыносяць сезонны характар, — кажа **Аляксандр ГОЛІКАЎ**, намеснік начальніка аддзела — начальнік міліцыі грамадскай бяспекі Слуцкага РАУС. — Людзі жывуць у іх непрацяглы час. Пасля ўборкі ўраджаю з'язджаюць у гарады, закрываюць дамы на зіму. І толькі ўвесну, пасля 5-6 месяцаў, зноў вяртаюцца і ба-

— Падобныя злачынствыносяць сезонны характар, — кажа **Аляксандр ГОЛІКАЎ**, намеснік начальніка аддзела — начальнік міліцыі грамадскай бяспекі Слуцкага РАУС. — Людзі жывуць у іх непрацяглы час. Пасля ўборкі ўраджаю з'язджаюць у гарады, закрываюць дамы на зіму. І толькі ўвесну, пасля 5-6 месяцаў, зноў вяртаюцца і ба-

пакутуюць ад злачынных замахаў.

Прафілактыка — рэч дзейная, калі на практыцы выконваюцца пажаданні. Але і яна не заўжды можа засцерагаць ад непрыемных візітаў. Ёсць яшчэ адзін спосаб абараніць ад небяспекі жылло — устанавіць ахоўную сігналізацыю.

— У Слуцку дамінуюць крадзяжы асабістай маёмасці. Кватэрных няшмат, — кажа Аляксандр Долбик. — А тыя кватэры, якія абсталяваны сігналізацыяй, злодзеі проста абыходзяць бокам. Бачаць, што каля дзвярэй гарыць чырвоны святлодыёд, і сыходзяць, праблем сабе не шукаюць.

— А ці здаюць пад ахову свае дамы ў раёне?

— Так. У дзесяцікіламетровай зоне Слуцка, гэта значыць на тэрыторыі, куды аператыўна можа выехаць наш наряд, мы можам цалкам абсталяваць дом ахоўнай сігналізацыяй. Калі дом пад аховой, аднак знаходзіцца па-за межамі гэтай зоны, мы паведамляем па тэлефоне аб дзейнічанні апаратуры гаспадарам ці давераным асобам, пазначаным у дакументах, але не выезджаем. І ў нас ёсць такія дамы. Напрыклад, у вёсцы Гацук. Жыхар Мінска звярнуўся з такой просьбай і мы без аператыўнага рэагавання ахоўваем ягоны дом. Звярталіся да нас і прадстаўнікі садовых таварыстваў. Але яны хацелі, каб наряд абавязкова выезджаў на спрацоўванне. Аднак гэта немэтазгодна. Тым больш, калі ўлічыць, што ўсе яны знаходзяцца далёка ад раённага цэнтра.

— Давайце ўявім, што я маю дом у Кальчыцах. Якія крокі трэба зрабіць, каб абсталяваць дом сігналізацыяй?

— Найперш трэба напісаць заяву на абсталяванне дома сігналізацыяй. Пасля гэтага мы даследуем усе памяшканні, складаем каштарысную дакументацыю. Калі чалавек згодны, ён падпісвае дамову на мантажныя работы. Потым складаецца акт аб выкананні мантажных работ. На аплата мантажу, дарэчы, даецца растэрміноўка на шэсць месяцаў.

— І ў якую суму абыдзеца ўстаноўка сігналізацыі?

— Усё залежыць ад памераў дома. Каштуе ўсё нятанна — каля 8-10 мільёнаў, але дзеля гэтага і даецца растэрміноўка. Акрамя таго, кожны месяц неабходна плаціць 70 тысяч за паслугі аховы.

...Як каму засцерагаць сваю маёмасць, справа кожнага. Але паміж загараднымі домам і сціплай хаткай каля гарада розніца істотная. І калі там ёсць, што ахоўваць, можа і сапраўды лепш здаць дом пад сігналізацыю, каб не было пасля неспадзяванак.

Якаў **ЖУРБІН**.
Слуцкі раён.

■ Дні і ночы

«Я ВЫКОНВАЎ СВАЮ ПРАЦУ»

Да гэтага мая жыхар Мінска Уладзіслаў БАЗОЎСКІ спакойна нёс службу ў Цэнтральным аддзеле Дэпартаменту аховы сталіцы і нават не думаў, што яго імя неўзабаве з'явіцца ў цэнтральных газетах і на інфармацыйных парталах краіны.

— На наступны дзень пасля выратавання пра вас шмат пісалі ў інтэрнэце. Ці адчулі тады, што здзейснілі значны ўчынак?

— Для мяне гэта была праца, абавязак, які мусіў бы выканаць любы чалавек. Паўтаруся, я доўга не думаў і адразу скокнуў у ваду. Праўда, праз пэўны час я пачаў аналізаваць сітуацыю, прыйшоў да таго, што

ўсё магло завяршыцца іначэй. Было цёмна, ішоў дождж. З таго бетоннага парапета можна было няўдала скокнуць... Але добра, што скончылася так, як скончылася.

— Чуў, што нядаўна вы атрымалі падзяку — за тое, што знайшлі хлопчыка, які згубіўся.

— Гэта адбылося літаральна на гэтых выхадных. Я якраз дзяжурю, і да мяне звярнулася жанчына, сказала, што 30-40 хвілін таму згубіла хлопчыка. Маўляў, выйшла з крамы, на некалькі хвілін адцягнула ўвагу на старэйшага сына, азірнулася, а малага ўжо няма. Мы адразу ўдакладнілі даныя, паведамлілі іх у раённы аддзел унутраных спраў. Для дапамогі ў пошуках у парк Перамогі адправілі тры экіпажы. Я ўдакладніў у жанчыны, дзе яна жыве. Аказалася, што недалёка ад парку, часта з сынам любяць гуляць у садку. Мы паехалі туды і каля гэтага садка знайшлі дзіця. У хлопчыка прыроджаная хвароба. Ён бы нікому пра сябе сам не расказаў.

— Дарэчы, Уладзіслаў, як вы трапілі ў міліцыю?

— У дэпартаменце служу з сакавіка 2009 года. Прайшоў праз вучэбны цэнтр, служу ў звычайным міліцыянерам. А пасля таго, як адвучыўся ў Магілёўскім вышэйшым каледжы МУС, атрымаў афіцэрскае званне, узначаліў узвод. Чаму захацеў стаць міліцыянерам? У мяне бацька быў супрацоўнікам праваахоўных органаў. Гледзячы на яго, заўжды хацеў насяці пагоны. Цяпер тата на пенсіі, а да яе працаваў старшым навуковым супрацоўнікам у Акадэміі МУС.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу. Але тыя мясціны, дзе прыйшлося ратаваць жанчыну, я не ведаў. Рыбачыць люблю ездзіць падалей ад Мінска.

— Чым захапляецеся ў вольны ад працы час?

— Люблю вудзіць рыбу

Извещение о проведении открытого аукциона по продаже земельных участков в частную собственность граждан для строительства и обслуживания жилых домов
НЕМАНСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
29 июня 2016 года по адресу: аг. Могильно, ул. Комсомольская, 57, зал заседаний в 15.00
проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность граждан для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов

№ лота	Продавец	Местонахождение участка	S (га)	Кадастровый номер	Начальная цена (бел. руб.)	Расходы по подготовке (кроме расходов на публикацию извещения) (бел. рублей)
Лот №1	Неманский сельисполком	д. Броды-1, ул. Центральная, 1В	0,1489	625682900601000037	15 000 000	5 400 000
Лот №2	Неманский сельисполком	д. Ракошичи, ул. Луговая, 2А	0,1500	625682108701000160	15 000 000	12 114 265
Лот №3	Неманский сельисполком	д. Головны, ул. Центральная, 4	0,1500	625682101101000019	10 000 000	12 627 859

Целевое назначение участков – для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов. Имеется возможность подключения к электроснабжению.
Задаток в размере 10 процентов от начальной цены земельного участка перечисляется путем безналичных расчетов платежным поручением (квитанцией) на счет №3641062500039 Неманского сельского исполнительного комитета в ЦБУ №625 филиала №500 Минского управления ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Узда, МФО 153001601, УНП 600110100, код платежа – 04901.
 Граждане, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из этих земельных участков.
 Заявления на участие в аукционе с необходимыми документами принимаются по адресу: аг. Могильно, ул. Комсомольская, 57, кабинет управляющего дела

ми с 8.00 до 17.00 по рабочим дням по **23 июня 2016 года** включительно.
 Участники аукциона должны представить следующие документы:
 • заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков;
 • заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка;
 • копию документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования (ксерокопия паспорта);
 • представителем гражданина – нотариально заверенную доверенность.
 При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан представляют документ, удостоверяющий личность.
 Заключительная регистрация – с 9.30 до 14.45 в

день проведения аукциона.
 Аукцион состоит по каждому лоту при наличии не менее двух участников.
 Оплата победителем за предмет аукциона производится разовым платежом путем безналичных расчетов.
 Победителю за предмет аукциона необходимо произвести возмещение фактических расходов по организации и проведению аукциона и подготовке документации для его проведения.
 Участники аукциона предварительно могут ознакомиться с земельными участками, которые предлагаются для продажи на аукционе, путем выезда к месту нахождения этих участков.
 Более подробную информацию об аукционах, условиях участия можно узнать по телефонам: (801718) 43337, 43317.

ЛОГОЙСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
сообщает о проведении 29 июня 2016 года открытого аукциона по продаже земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов

№ лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь земельного участка, га	Инженерная инфраструктура	Начальная цена, руб.	Расходы по подготовке землеустроительной документации, руб.	Задаток (рублей)
1	д. Силичи, ул. Курортная, д. 5, 623284605401000309	0,1039	водоснабжение, газоснабжение	27 969 200	14 576 100 + реклама	2 797 000
2	д. Понизовье, ул. Дорожная, д. 9, 623284604601000145	0,1262		21 215 300	14 880 800 + реклама	2 121 600

Земельный участок в д. Силичи, ул. Курортная, д. 5 имеет ограничения в использовании площадью 0,1039 га в связи с расположением в водоохранной зоне пруда, земельный участок в д. Понизовье, ул. Дорожная, д. 9 имеет ограничения в использовании площадью 0,1262 га в связи с расположением в водоохранной зоне реки Гайна.

Задаток в размере 10% от начальной цены земельного участка перечисляется на р/с 3600619101109 в ЦБУ № 611 филиала № 500 Минское управление ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Логойск, ул. Пролетарская, 1, УНН 600181577, код 04901.

Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с подготовкой землеустроительной документации. Все участники могут ознакомиться с земельными участками

и документацией на них. Иные обязанности победителя торгов и порядок проведения аукциона оговорены в условиях его проведения.
Аукцион состоится 29 июня 2016 года в 10.00 по адресу: г. Логойск, ул. Тимчука, д. 6. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по рабочим дням с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: г. Логойск, ул. Тимчука, 6. **Последний день приема заявлений – 23 июня 2016 года до 17.00.**
 Контактные телефоны: (801774) 55056, 28473.

РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки»
извещает о проведении 27 июня 2016 г. в 10.00 открытого аукциона по продаже автотранспортного средства, принадлежащего Открытому акционерному обществу «Гомельторгмаш» на праве собственности

№ лота	Наименование, краткая характеристика объекта	Начальная цена, бел. руб. (в т.ч. НДС 20%)	Задаток, бел. руб. (в т.ч. НДС 20%)
1	Автомобиль MERCEDES-BENZ 1841 LS ACTROS , регистрационный знак AI 2322-3, год выпуска 2011, цвет белый перламутр. Номер кузова (рамы): WDB9340321L619107. Тип: грузовой седельный тягач. Вид топлива – ДТ. Объем двигателя – 11946 см куб. Автомобиль обременен залогом в обеспечение исполнения обязательств по кредитному договору с ОАО «Белинвестбанк». Разрешение залогодержателя на продажу имеется	1 396 800 000	69 840 000

Место проведения аукциона: г. Гомель, ул. Артема, 23. Заявления на участие в аукционе с приложением необходимых документов принимаются по адресу: **г. Гомель, ул. Артема, 23, 2-й этаж, каб. 2-6** по рабочим дням с 9.00 до 12.00 и с 13.00 до 16.00 по **24 июня 2016 г. включительно**. Подана документов по почте не допускается. Заявления, поступившие позже установленного срока, не рассматриваются.

В аукционе имеют право участвовать индивидуальные предприниматели, физические и юридические лица, своевременно подавшие заявление на участие в аукционе с приложением необходимых документов, внесшие задаток по заявляемому лоту до подачи заявления и прошедшие заключительную регистрацию с 09.00 до 10.00 **27 июня 2016 г.**

Аукционные торги проводятся в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь и Положением о порядке организации и проведения аукционов, утвержденным Организатором торгов.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену на аукционе; лицом, приравненным к победителю, признается единственный зарегистрированный участник, выразивший согласие купить предмет торгов по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

При подаче заявления участник должен иметь: 1) копию платежного поручения с отметкой банка, подтверждающего внесение задатка для участия в аукционе; 2) физическое лицо – паспорт; представитель физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность; индивидуальный предприниматель – паспорт, копию свидетельства о государственной регистрации и его подлинник для заверения его копии организатором аукциона; представитель индивидуального предпринимателя – паспорт и доверенность; представитель юридического лица (резидент РБ) – паспорт (руководитель – копию приказа, протокола о назначении на должность), доверенность на участие в аукционе и подписанные документы, копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации организации и их подлинники для заверения их копий организатором аукциона; представитель юридического лица (нерезидент РБ) – легализованные в установленном порядке доверенность на участие в аукционе и подписанные документы (руководитель – копию документа, подтверждающего назначение на должность), копии учредительных документов.
Организатор: РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки», г. Гомель, ул. Артема, 23. ☎ 8 (0232) 70-46-47; 74-99-76 • www.gino.by • e-mail: info@gino.by
Продавец: ОАО «Гомельторгмаш», г. Гомель, ул. Владимирова, 14. ☎ 8 (0232) 42-20-50; 8 (029) 904-95-02 •

документов и выписку из государственного (торгового) реестра юридических лиц страны происхождения (выписка должна быть датирована не позднее шести месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на белорусский (русский) язык. В случае отсутствия у физического лица текущего счета необходимо его открыть.

Задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления на **р/с 3012230570008 в ЗАО «Альфа-Банк», код 153001270. Получатель платежа – РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки». УНП 490318588. Назначение платежа:** задаток для участия в аукционе согласно извещению в газете «Звезда» от 28 мая 2016 г.

Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем (единственным участником, выразившим согласие купить объект), будет засчитан в счет окончательной стоимости объекта. Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшими победителем аукциона (единственным участником, выразившим согласие купить объект), Организатор аукциона возвращает безналичным платежом на их счета в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель торгов (единственный участник, выразивший согласие купить объект) обязан: в течение 3-х рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона уплатить Организатору аукциона вознаграждение по результатам аукциона в размере два процента от цены продажи лота, сформированной в установленном порядке; в течение 10-ти календарных дней после подписания протокола о результатах аукциона заключить с Продавцом договор купли-продажи объекта; в сроки согласно заключенному договору купли-продажи выплатить Продавцу стоимость объекта, сформированную в установленном порядке. Если между Продавцом и Победителем аукциона (единственным участником, выразившим согласие купить объект) в течение срока, установленного для заключения договора купли-продажи Объекта, не достигнута договоренность по срокам и порядку оплаты за Объект, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней с даты проведения аукциона.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНОВ
ПО ПРОДАЖЕ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ ДЛЯ СТРОИТЕЛЬСТВА И ОБСЛУЖИВАНИЯ ОДНОКВАРТИРНОГО ЖИЛОГО ДОМА В БОБРУЙСКОМ РАЙОНЕ

Номер лота по порядку	Местоположение земельного участка	Начальная цена (руб.)	Размер задатка (руб.)	Расходы, связанные с подготовкой аукциона и документацией, необходимой для его проведения	Условие проведения аукциона	Характеристика земельного участка	Кадастровый номер	Инженерная и транспортная инфраструктура	Дата проведения аукциона	Последний день приема заявлений
1.	Бобруйский район, Сычковский сельисполком д. Щатково, пер. 3-й Масловского, 6	13 490 556	1 349 056	14 523 394 (расходы возмещает победитель аукциона)	Наличие не менее двух участников	Площадь 0,1362 га	№720884012601000230	-	30.06.2016 г.	24.06.2016 г. до 17.00
2.	Бобруйский район, Сычковский сельисполком д. Щатково, пер. 3-й Масловского, 4	13 995 708	1 399 571	14 523 394 (расходы возмещает победитель аукциона)	Наличие не менее двух участников	Площадь 0,1413 га	№720884012601000229	-	11.07.2016 г.	05.07.2016 г. до 17.00

ПРИМЕЧАНИЕ:
 Аукцион состоится в 15.30 по адресу: г. Бобруйск, ул. Пушкина, 215-а, 2-й этаж, малый зал заседаний. Заявления принимаются по адресу: г. Бобруйск, ул. Пушкина, 215-а, каб. 61 в рабочие дни с 08.00 до 17.00 с 1-ого дня после публикации извещения в СМИ. Информация о земельных участках по контактному телефону в г. Бобруйске: 72-05-40, 71-74-30.
 Для участия в аукционе гражданин Республики Беларусь (лично или через своего представителя) в установленный в извещении о проведении аукциона срок обязан предоставить следующие документы в комиссию по проведению аукционов:
 - заявление на участие в аукционе (с указанием кадастрового номера и адреса земельного участка);
 - заверенную копию платежного поручения о внесении задатка (10% от начальной цены) на расчетный счет Сычковского сельисполкома №3600712110013 в АСБ «Беларусбанк», филиал 703, код 760, УНН 700045734, код платежа 04901;
 - представителем гражданина Республики Беларусь – нотариально удо-

стоверенная доверенность;
 - при подаче документов на участие в аукционе граждане предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.
 Порядок проведения аукциона:
 1. К участию в аукционе допускаются лица, подавшие в указанные в извещении сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении расчетный счет задаток.
 2. Первая объявленная аукционистом цена предмета аукциона определяется в соответствии с шагом аукциона. Торги продолжаются до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер поднял только один участник аукциона. Аукционист называет последнюю цену и номер данного участника трижды и объявляет проданным предмет аукциона словом «продано», а участника аукциона – победителем в отношении соответствующего предмета аукциона.
 3. При отсутствии лиц из участников аукциона, готовых выкупить предмет аукциона по названной цене, аукционист называет эту цену три раза. Аукцион

Учреждение
«Гомельская ЦСДЮШОР профсоюзов «Сож»
объявляет о проведении открытого аукциона

ПО ОТЧУЖДЕНИЮ ЗДАНИЯ
ЦЕНТРАЛЬНОЙ ГРЕБНОЙ БАЗЫ,
площадью 1489,3 кв.м, 1978 года постройки,
инвентарный номер 350/С-156880,
расположенной на земельном участке
площадью 0,2394 га
с кадастровым номером 34010000007000144
по адресу: г. Гомель, ул. Перевалочная, 68

Начальная стоимость составляет 182 869 (сто восемьдесят две тысячи восемьсот шестьдесят девять) долларов США без учета НДС.
 Валюта торгов – доллар США, валюта платежа – белорусский рубль.
 Оплата производится в белорусских рублях с применением официального курса Национального банка Республики Беларусь на день платежа.
 Дополнительные сведения: земельный участок: правообладатель (право постоянного пользования) – юридическое лицо, резидент Республики Беларусь учреждение «Гомельская центральная специализированная детско-юношеская школа олимпийского резерва профсоюзов «Сож».

Для участия в аукционе участник предоставляет следующие документы:
 - заявление на участие в аукционе;
 - копии учредительных документов, свидетельства о государственной регистрации;
 - документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим участника банком (при наличии);
 - копия платежного документа о внесении задатка (задаток 30 000 000 белорусских рублей), задаток перечисляется до 01.06.2016 года: **учреждение «Гомельская ЦСДЮШОР профсоюзов Сож» 246050, г. Гомель, ул. Советская, д. 29, р/с 3015640330004 в ОАО «Паритетбанк» г. Минск МФО 153001782 УНП 490423356;**
 - юридические лица – нерезиденты Республики Беларусь – помимо вышеперечисленных документов предоставляют легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения, переведенных в установленном порядке на белорусский (русский) язык;
 - представителям юридических лиц – документ, удостоверяющий личность, а также документы, подтверждающие их полномочия на участие в аукционе и на подписание документов;
 - физическое лицо (его представитель, участвующий в аукционе) – документы, удостоверяющие личность, доверенность (в случае представления интересов другого лица);
 - иные документы по усмотрению участника.
 К участию в аукционе не допускаются лица, не представившие вышеперечисленные документы.

Порядок проведения открытого аукциона, оформление участия в торгах, определение лица, выигравшего торги, осуществляется в соответствии с Положением о порядке проведения открытого аукциона, утвержденного Постановлением Президиума Совета ФГБ от 28.01.2016 года.
Дата проведения аукциона – 07.06.2016 года.
01.06.2016 года – регистрация участников открытого аукциона и прием документов прекращается.
Аукцион состоится по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 29, каб. 103 в 12.00.
Тел./факс 8 (0232) 71-01-15, тел. 8 (0232) 71-75-18.

Утвержден порядок приема в адъюнктуру Академии МВД на 2016 год

Количество мест определено контрольными цифрами приема, установленными Государственным комитетом по науке и технологиям, и составляет:

Специальность (конкурс проводится в рамках специальности)	Дневная форма получения I ступени послевузовского образования	Заочная форма получения I ступени послевузовского образования
Отрасль науки: 12.00.00 – юридические науки		
12.00.01 – теория и история права и государства; история учений о праве и государстве	2	–
12.00.02 – конституционное право; конституционный процесс; муниципальное право	1	–
12.00.03 – гражданское право; предпринимательское право; семейное право; международное частное право	1	–
12.00.08 – уголовное право и криминология; уголовно-исполнительное право	1	3
12.00.09 – уголовный процесс	1	1
12.00.12 – криминалистика; судебно-экспертная деятельность; оперативно-розыскная деятельность	8	5
12.00.14 – административное право, административный процесс	1	–

Вступительное испытание по специальностям дневной и заочной форм получения образования – экзамен по специальной дисциплине в объеме учебной программы I ступени высшего образования.

Срок обучения в адъюнктуре в дневной форме получения образования – 3 года, заочной – 4 года, соискательства – 5 лет, в форме соискательства в целях сдачи кандидатских экзаменов и зачетов по общеобразовательным дисциплинам – 2 года.

Право на поступление в адъюнктуру Академии МВД предоставляется сотрудникам органов внутренних дел, не достигшим на момент зачисления 36 лет (дневная форма обучения), имеющим диплом о высшем образовании, склонность к научным исследованиям, опыт практической работы не менее трех лет в должности среднего и старшего начального состава, положительно зарекомендовавшим себя по службе, сдавшим кандидатские экзамены и зачет по общеобразовательным дисциплинам до поступления в адъюнктуру. Отбор кандидатов на поступление в адъюнктуру возлагается на соответствующие профилирующие кафедры Академии МВД.

С порядком приема можно ознакомиться на сайте Академии МВД: **academy.mia.by** (раздел «Послевузовское образование»).
 Справка по телефону: **(8 017) 289-21-43, 289-21-40.**
 Адрес: **220005, г. Минск, пр-т Машерова, 6.**

■ Як гэта было

АПОШНЯЯ АБАРОНЧАЯ АПЕРАЦЫЯ

Гэты артыкул прысвечаны некаторым старонкам гісторыі Магілёўскай абарончай аперацыі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Яна называецца апошняй, таму што гэта была першая і адзіная такога роду ваенная дзея ў Беларусі ў 1941 годзе. Абарончая дактрына атрымала жыццё якраз тады, калі перастала існаваць старая савецкая канцэпцыя аб вядзенні баёў толькі на чужой тэрыторыі. Новая стратэгія прадугледжвала стварэнне лініі фронту па Заходняй Дзвіне, Дняпры, Сожы, праз Віцебск, Полацк, Оршу, Магілёў, Мазыры. Магілёў адводзілася роля галоўнага абарончага плацдарма. Найважнейшай задачай новай пабудовы фронту з'яўлялася фарміраванне глыбокашаланіраванай абароны Масквы.

План стратэгіі прадставілі І. Сталіну 26 чэрвеня 1941 года начальнік Генеральна-га штаба Чырвонай Арміі Г. Жукаў, нарком абароны СССР С. Цімашэнка, намеснік Жукава — М. Ватутін. Сталін дактрыну зацвердзіў без адзінай заўвагі.

Магілёў — горад з багатай гісторыяй. Адзін з яго палкоў прымаў удзел у 1814 года ў штурме Парыжа, у выніку якога французскі імператар Напалеон адрокся ад прастола. У Магілёве ў час Першай сусветнай вайны знаходзілася Стаўка Вярхоўнага галоўнакамандуючага, якую ўзначальваў Мікалай II (1868—1918).

Папа Рымскі Іаан Павел II казаў, што яго гістарычная радзіма, Польшча, напярэдадні Другой сусветнай вайны жыла і дыхала паэзіяй. А Беларусь у тых дні займалася пераносам сталіцы БССР з Мінска ў Магілёў. Гэта рашэнне ў 1939 годзе падтрымаў Урад СССР спецыяльнай пастановай. Гістарычная з'ява прадугледжвала: стварэнне ў Магілёве плошчы Перамогі (у гонар перамогі савецкай улады над царскай Стаўкай Вярхоўнага галоўнакамандуючага), пабудову ў горадзе на Дняпры Дома ЦК КПБ. (У Мінску ў 1954 годзе Круглая плошча стала называцца плошчай Перамогі.)

Праектнае абагачэнне Магілёва як новай сталіцы рабілі вядомыя ў БССР і СССР архітэктары А. Воінаў, У. Вараксін і Н. Трахтэнберг. Свае думкі яны выклалі ў довамі аб'ёмістай тлумачальнай запісцы і ў прыгожым каляровым эскізе таго, што павінна было ўяўляць сабою плошчу Перамогі ў яе закончаным выглядзе.

У тлумачальнай запісцы, у прыватнасці, гаворыцца: «Ствараема ў горадзе на Дняпры плошча Перамогі мае тэрыторыю каля двух гектараў зямлі. Яна размесціцца на перасячэнні галоўных гарадскіх магістра-

ляў: Першамайскай і Ленінскай вуліц і вала «Чырвоная Зорка». Дзякуючы значнай розніцы вертыкальных адзнак з Плошчы адкрываюцца шырокія перспектывы на гарадскі Цэнтральны парк культуры і адпачынку, які праектуецца на беразе Дняпра, на зарэчны раён Лупалава і іншыя раёны Магілёва, якія аддзяляюцца ад Плошчы абрывамамі, утвараемымі ракой Дубровенкай. Плошча Перамогі будзе мець трапецападобную форму».

Дом ЦК КПБ планавалася да размяшчэння ў цэнтры горада.

УЗ'ЯДНАННЕ БССР з Заходняй Беларуссю, Вялікая Айчынная вайна парушылі ўсе планы... Ад 1939 года ў Магілёве, як напамін аб тых днях, недалёка ад вуліцы Язерскай, назаўсёды застаўся прыгожы будынак пад назвай «Дом урада». У ім сапраўды размяшчаецца кіраўніцтва, але не БССР, а вобласці. Будынак мае знешняе падабенства з мінскім Домам урада.

«Партызанскі рух у Магілёўскай вобласці ў гады Вялікай Айчыннай вайны Савецкага Саюза» — тэма кандыдацкай дысертацыі суіскальніка А. Бяляева, абаронена ў 1949 годзе ў Томскім педагагічным інстытуце. З яе і пачалося вывучэнне Магілёўскай абароны ў выглядзе спецыяльнага дысертацыйнага раздзела «Баі з нямецкімі захопнікамі на подступах да Магілёва».

Магілёў — першы беларускі горад, у якім больш-менш арганізавана прайшла эвакуацыя. Праўда, былі і ў ёй нейкія «белыя плямы», аб чым сведчыць пісьмо сакратара ЦК КП(б)Б І. Ганенкі з Магілёва сакратару ЦК КП(б)Б Р. Эйдзінаву ад 14 ліпеня 1941 года. У ім, у прыватнасці, гаворыцца: «Рыгор Барысавіч, прывітанне! Карыстаючыся аказіяй, рашыў напісаць табе аб рабоце і абстаноўцы. Эвакуацыя горада за-

На Буйніцкім полі кожны год збіраюцца ветэраны і ўдзячныя нашчадкі.

кончылася паспяхова, болей за тое, вывезлі многа, чаго нават і не трэба было вывозіць, гэта значыць, патрэбную частку харчоў. Пакуль горад не галадае, але праз тыдзень... пачнуцца цяжкасці. Усяго вывезена (гл. дадатак)».

Цытуемы дакумент адшуканы ў архіўнай справе, якая складаецца з двух тамоў, прысланых з Масквы ў Мінск у маі 1945 года. Дадатак, аб якім гаворыцца, застаўся ў адным з маскоўскіх архіваў. Аб чым ён — невядома і сёння.

Горад на Дняпры абаранялі часці 61-га стралковага корпуса Заходняга фронту, камандзір генерал-маёр Ф.А. Бакунін (1898—1984). У іх складзе змагалася, праўляючы мужнасць і гераізм, 172-я стралковая дывізія, камандзір генерал-маёр М.Ц. Раманаў (1891—1941). Касцяк дывізіі складалі прыліпнікі з абласцей — Маскоўскай і Тульскай, з Беларускай ССР.

Мне двойчы давялося працаваць у архівах Германіі — у 1989 і 1995 гадах. У некаторых з іх мяне абслуговалі ўдзельнікі мінулай вайны. Яны вельмі ўважліва ставіліся да маіх запытаў і давалі высакаякасныя тлумачэнні. У архіве ў Фрайбургу (ФРГ), дзе захоўваюцца матэрыялы аб трагедыі ў Хатыні, убачыў вялікі мастацкі партрэт віноўніка хатынскай трагедыі Дырлвангера. На маё пытанне, чаму ён тут, пачуў: немцы бачаць у гэтым чалавеку толькі ваеннага дзеяча.

У некаторых дакументах гаворыцца аб трох нямецкіх атаках на Магілёў — 9, 12 і 20 ліпеня 1941 года. Але калі «анонс» дапоўніць дадатковым матэрыялам, то колькасць нямецкіх атак скароціцца да двух раўндаў. Першы — атака Магілёва танкамі Гудэрыяна, якая ставіла мэтай праскочыць мост цераз Дняпро і ляцець далей маланкай на Смаленск і Маскву. Зрабіць гэта не ўдалося. Гудэрыянаўскія танкі мусілі адступіць ад Магілёва і шукаць пераправу ў Шклове, Рагачове, Жлобіне... Такой была першая атака. А потым пачалася другая — штурм горада сухапутнымі войскамі 4-й Арміі, далучанай да танкавай групы Гудэрыяна.

Вось карціна баявых дзеянняў 7-га нямецкага армейскага корпуса па матэрыялах яго хронікі: «20.07. Атака на Магілёў не дала жаданых вынікаў з-за моцнага агню рускай артылерыі. Захоп дняпроўскага моста адклалі на больш позні тэрмін. 21.07. Зноў нашы часці спынены рускай артылерыяй. 22.07. Руская авіяцыя дэсантвала ў Магілёў сваёй пяхоце боепрыпасы і харч. 23.07. У бой за Магілёў дадаткова кінулі 78, 15, 71, 23-я дывізіі. На мосце цераз Дняпро загінуў маёр Ханінг, камандзір пяхотнага батальёна 23-й дывізіі. 24.07. Жорсткія баі на вуліцах горада працягваюцца. Карпусное камандаванне прыняло рашэнне часова адвесці воінскія падраздзяленні з усцяіны горада, а супраціўленне рускіх падавіць бомбавымі ўдарамі пікіруючых бамбардзіроўшчыкаў. 26.07. Рускія спрабавалі выравацца з палаючага горада. Рэзюмэ: авалоданне ўмацаваным плацдармам адбылося дзякуючы сямідзённай бітве армейскага корпуса супраць доўгачасовага, добра абсталяванага палювага ўмацавання, якое абаранялася фанатычным непрыяцелем. Рускія стаялі да апошняга. Яны былі неадольныя як з тылу, так і з флангаў. І таму кожную стралковую ячэйку, кожны дом даводзілася браць з боем. Аператыўны адзел карпуснога камандавання. 15.08.41 г.»

Дзясяткі, сотні ўдзельнікаў Магілёўскай абарончай аперацыі запамніліся гераічнымі ўчынкамі. У лік такіх абаронцаў роднай зямлі ўвайшлі курсанты Магілёўскай палкавой школы Пятроў і Блізнюк, якія, па сведчанні сваіх таварышаў, кінуліся з гранатамі ў руках пад фашысцкія танкі, падбілі іх і загінулі самі. Камандзір 388-га стралковага палка палкоўнік Сямён Фёдаравіч Куцэпаў стаў правобразам галоўнага героя рамана К. Сіманова «Жывыя і мёртвыя» — Сярпіліна.

Магілёў — адзіны горад у тым сэнсе, што ў ім упершыню немцам прыйшлося весці жорсткія вулічныя баі з савецкімі войскамі і народным

апалчэннем колькасцю звыш 12 тысяч чалавек.

Штурм Магілёва працягваўся амаль месяц: з 3-га па 26 ліпеня 1941 г. Сцяг са счасткай быў узняты над горадам 26.07.1941 года. Але камандзір 7-га армейскага нямецкага корпуса палкоўнік Крэбс з асцярожнасцю казаў аб гэтым акце як аб пераможным моманце.

Уліпені 1974 года ў ЦК КПБ прыйшло пісьмо ад групы ўдзельнікаў Магілёўскай абарончай аперацыі. Аўтары звароту пасілі палітычнае і дзяржаўнае кіраўніцтва краіны разгледзець пытанні: 1. Аб напісанні кнігі і стварэнні кінафільма «У вогненным коле»; 2. Аб выпуску юбілейнага памятнага медаля «За абарону Магілёва»; 3. Аб хадайніцтве перад Урадам СССР аб прысваенні Магілёву ганаровага звання «Горад-герой» за ўклад у зрыў планаў гітлераўскага «бліцкрыгу».

Пісьмо, на жаль, неабходнага разгляду не атрымала і было спісана ў архіў.

І яшчэ аб адной драме. У лістападзе 1929 года ў Магілёў з Мінска перавезлі помнік беларускай старажытнай духоўнасці — Крыж Еўфрасінні Полацкай (далей ад мяжы з капіталістычным светам). Сляды шэдэўра губляюцца ў Магілёве падчас Вялікай Айчыннай вайны. Калі віноўнікі страты — веруючыя людзі, то ёсць надзея, што помнік беларускай старажытнай культуры хоць калі-небудзь ды вернецца на радзіму.

Вось як гучыць ацэнка Магілёўскай абарончай аперацыі з вуснаў галоўнага арганізатара Маскоўскай абароны Г.К. Жукава: нягледзячы на зьраг памылак, а часам і недастатковую супраціўляльнасць, стратэгічная абарона была арганізавана і пачала паступова даваць доўгачаканыя вынікі.

Сціплая ацэнка, але — з вышынні высокай і адказнай пасады тагачаснага начальніка Генеральнага штаба Чырвонай Арміі...

Яўген БАРАНОЎСКІ

Абарона Магілёва. Ліпень 1941 года.

Извещение об открытом аукционе по продаже права заключения договора аренды земельного участка для строительства жилых домов про проспекту Янки Купалы в городе Гродно 28 июня 2016 года

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Площадь земельного участка (га)	Кадастровый номер	Начальная цена (с учетом деноминации), руб.	Сумма задатка (с учетом деноминации), руб.	Ориентировочная сумма расходов по подготовке земельно-кадастровой документации (с учетом деноминации), руб.	Условие продажи и целевое назначение земельного участка
1.	Право аренды земельного участка сроком на 99 лет	проспект Янки Купалы	1,2695	44010000001009172	12 542 866 580 (1 254 286,66)	1 254 286 000 (125 428,6)	36 918 999 (3 691,9)	Строительство группы многоквартирных жилых домов

Победитель аукциона обязан:
 - в установленном порядке получить разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и разработать строительный проект на строительный объект в срок, не превышающий 1 года;
 - приступить к занятию земельного участка в соответствии с целями и условиями его предоставления не позднее 6 месяцев со дня утверждения проектной документации юридическому лицу, индивидуальному предпринимателю, 1 года — гражданину;
 - осуществлять строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией;
 - возместить затраты в соответствии с решением Гродненского горисполкома от 08.02.2016 № 49 «О некоторых

вопросах возмещения затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры».
 В случае нарушения сроков проектирования и строительства в договоре аренды будут предусмотрены штрафные санкции.
Организатор аукциона: ГП «Гродненский центр недвижимости».
 При оформлении заявления лицо, желающее принять участие в аукционе, представляет:
 1. Копии платежных поручений о внесении задатка за подачу заявления на расчетный счет 3012000041810 в филиале № 400 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк», код 152101752, УНП 590727594, получатель — ГП «Гродненский центр недви-

жимости», с отметкой банка-отправителя об их исполнении.
Юридическое лицо: доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), одну копию учредительных документов.
Физическое лицо: паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица — паспорт и нотариально заверенную доверенность.
 2. Платеж за право заключения договора аренды земельных участков осуществляется в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона.
 3. Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона возместить организатору аукциона затраты, связанные с

организацией и проведением аукциона, а также расходы по подготовке земельно-кадастровой документации, возместить отделу коммунального имущества и приватизации Гродненского горисполкома расходы по подготовке документации для проведения аукциона;
 4. Всем желающим предоставляется возможность ознакомиться с объектом.
Аукцион состоится 28 июня 2016 года в 12.00 в здании горисполкома по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1.
 Заявления на участие в аукционах принимаются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет № 57, в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 с 30 мая по 23 июня 2016 года. Телефоны для справок в Гродно: (0152) 72-05-37, 72-05-46. Адрес сайта: www.grodno.gov.by

«СТВАРАЛЬНЫ ДУХ ПЕРШАЙ ПАЛАТКІ ЖЫВЕ І СЁННЯ»

Па добрай традыцыі журналісты «Звязды» раз на год сустракаюцца з кіраўніком адміністрацыі Наваполацка, каб з першых вуснаў пачуць пра навіны буйнога індустрыяльнага цэнтру на Заходняй Дзвіне, даведацца аб тэндэнцыях эканамічнага і сацыяльнага развіцця.

На гэты раз сустрача праходзіла ў фармаце прэс-канферэнцыі **Дзмітрыя Уладзіміравіча ДЗЯМІДАВА**. У ёй прынялі ўдзел таксама прадстаўнікі мясцовых СМІ, у чым ёсць свае перавагі. Бо гарадская прэса чуйна трымае руку на пульсе рэгіёна, і тое, пра што не здагадаецца запытаць сталічны журналіст, не будзе абдызнена ўвагай яго мясцовага калегі. Першым чынам усіх дружна цікавілі вынікі работ за мінулы год і першы квартал 2016-га. (Адрасу зазначым, што прывяздзем усяго некалькі найбольш характэрных лічбаў.) Летась прамысловы комплекс горада выпусціў прадукцыі ў фактычных цэнах з улікам перапрацаванай давальніцкай сыравіны на 61 трыльён рублёў. Адружана інавацыйнай прадукцыі на 26 трыльёнаў рублёў. Запасы гатовай прадукцыі на складах на 1 студзеня — 6 працэнтаў ад сярэднямесячнага аб'ёму вытворчасці.

Асвоены новыя рынкі збыту, на экспарт адпраўлена разнастайнай прадукцыі больш чым на 660 мільёнаў долараў, у эканоміку горада прыцягнута каля 5 трыльёнаў рублёў інвестыцый у асноўны капітал. Забяспечаны рост тэмпаў будаўніча-мантажных работ. Асноўныя сферы эканомікі працавалі рэнтабельна. І, бадай, апошняя лічба, якая адлюстроўвае эканамічную сітуацыю ў Наваполацку, — сярэднямесячная зарплата за 2015 год склала 8 мільёнаў 138 тысяч рублёў.

Старшыня гарвыканкама не замоўчвае праблем. У прыватнасці, некалькі знізіўся рознічны таваразварот. Затое крыху «падрас» таваразварот у грамадскім харчаванні. Ці ёсць тут нейкая ўстойлівая ўзаемазвязь, пакажа час.

Гаворачы пра развіццё прамысловага комплексу і вызначальную ролю ў вытворчым жыцці горада ААТ «Нафтан», Д. Дзямідаў расказаў пра ход выканання праграмы мадэрнізацыі вытворчых магутнасцяў на гіганце айчыннай нафтаміі.

Так што цалкам заслужана Наваполацк па выніках 2015 года занесены на абласную Дошку гонару.

Дастаткова ўстойліва працавала эканоміка горада і ў першым квартале. Тэмп росту экспартных паставак (без уліку нафты і нафтапрадуктаў і паказчыкаў рэспубліканскіх арганізацый) — 128 працэнтаў да ўзроўню мінулага года. Адчувальна павышаецца эксарт паслуг — 122%.

Дзямідаў падкрэсліў: бадай, найлепшы паказчык, якога мы дасягнулі, — на працягу апошніх чатырох гадоў нараджальнасць у Наваполацку стабільна перавышае 1000 чалавек за год. Паказчык нараджальнасці перавысіў паказчык смяротнасці, і гэта робіць гонар гораду і яго насельніцтву.

Старшыня гарвыканкама не замоўчвае праблем. У прыватнасці, некалькі знізіўся рознічны таваразварот. Затое крыху «падрас» таваразварот у грамадскім харчаванні. Ці ёсць тут нейкая ўстойлівая ўзаемазвязь, пакажа час.

Гаворачы пра развіццё прамысловага комплексу і вызначальную ролю ў вытворчым жыцці горада ААТ «Нафтан», Д. Дзямідаў расказаў пра ход выканання праграмы мадэрнізацыі вытворчых магутнасцяў на гіганце айчыннай нафтаміі.

Толькі за апошні час у ходзе яе выканання асвоена больш за мільярд долараў ЗША, сёлета плануецца ўвод у эксплуатацыю дзвюх новых устаноў — па вытворчасці вадароду і першаснай перапрацоўцы нафты АТ-8. А на наступны год (з пераходам на 2018-ты) — увод асноўнай ва ўсёй праграме мадэрнізацыі ўстаноўкі — замаруджанага каксавання.

Гэта важныя праекты і для горада, бо іх рэалізацыя прывядзе да стварэння новых працоўных месцаў, палепшэння паказчыкаў перапрацоўкі нафты, павялічыць выхад светлых нафтапрадуктаў да ўзроўню 90 працэнтаў. Наогул мадэрнізацыя нафтамічнага комплексу, які з'яўляецца стрыжнем эканомікі горада, задумана як працэс пастаянны, бесперапынны, пазпалны.

Што датычыць узаемаадносін гарадскіх улад з прыватным сектарам эканомікі (адно з пытанняў ад «Звязды»), то, як падкрэсліў Дзямідаў, «мы не падзяляем дзяржаўны і прыватны сектары эканомікі. Прыватны бізнес размяшчае свой капітал там, дзе адчувае сябе ўпэўнена, гэта аксіёма. Свае ўзаемаадносіны будзем так, каб стварыць атмасферу даверу, наладзіць ім максімальныя ўмовы для дзейнасці. Тым, хто гатовы сумленна і адкрыта працаваць, прадастаўляюцца ўмовы для функцыянавання.

У тым ліку індывідуальным прадпрымальнікам. Яшчэ і таму, што падаткі, якія плацяць прадпрыемствы малага і сярэдняга бізнесу, застаюцца ў горадзе. Доля гэтых плацельшчыкаў складае каля 25 працэнтаў гарадскога бюджэту, а гэта важкі ўнёсак.

У першым квартале зарэгістравана 14 новых прадпрыемстваў прыватнага сектара эканомікі, яны пачалі сваю дзейнасць.

Што вельмі важна — працягвае развівацца сацыяльная сфера. Адказваючы яшчэ на адно пытанне карэспандэнта «Звязды», Дзямідаў паведаміў: «Найбольш значнай падзеяй 2015 года ў гэтым сэнсе быў увод у эксплуатацыю першай чаргі знакавага аб'екта «Дзіцячы знак — пачатковая школа» ў новым мікрараёне, што дазволіла зняць вастрыню даволі адчувальнай праблемы забяспечанасці насельніцтва месцамі ў садках. Другім этапам стане пуск другой часткі аб'екта — школы, і тут горад разлічвае на падтрымку абласнога бюджэту. Сацыяльная сфера «прырасла» таксама палацам воднага спорту, хутка распачнуцца работы па рамон-

це басейна. Працягваецца рэканструкцыя гарадской бальніцы з пераабсталяваннем часткі плошчаў пад ангеаграфічную аперацыйную, а ў перспектыве — устаноўка найноўшага дыягнастычнага абсталявання, у прыватнасці камп'ютарнага тамографа.

Ён не ўтойваў сваёй заклапочанасці дэфіцытам гарадскога бюджэту. У выніку пад пагрозай апынуліся шэраг гарадскіх праграм. «Мы хацелі б больш узвесці жылля, хутчэй завершыць будаўніцтва школы, палігона бытавых адходаў і гэтак далей. Планы даводзіцца карэціраваць. Але тым не менш усе свае абавязальнасці па сацыяльных пытаннях выконваем».

Першачарговая задача ў сённяшняй эканамічнай сітуацыі — стварэнне новых працоўных месцаў. За мінулы год іх дадалося каля 690, і лічба гэта не малая. Тым не менш сітуацыя няпростая. Значная колькасць тых, хто прыходзіць на асабісты прыём, просяць дапамогі ў працягладкаванні. Перспектывы ў гэтым сэнсе горад звязвае, у прыватнасці, з далейшым развіццём лёгкай прамысловасці ў рэгіёне, пашырэннем гандлёвай сеткі і адкрыццём новых прадпрыемстваў. У рабочых планах — стварэнне 555 дадатковых рабочых месцаў. За першы квартал адкрыта 83.

Дзямідаў адказаў і на пытанне аб працягладкаванні моладзі. «Забяспечыць маладога чалавека першым працоўным месцам — гэта святы наш абавязак, — падкрэсліў ён. — Аналіз мінулага года паказвае, што з задачай спраўляемся. Тыя, хто навучаўся за кошт бюджэту, практычна ўсе забяспечаны першым рабочым месцам».

Журналісты пацікавіліся сітуацыяй, у якой зараз знаходзіцца мясцовы будаўнічы трэст № 16. А яна, як і наогул у будаўнічай

галіне, досыць няпростая, бо характарызуецца скарачэннем будаўніча-мантажных работ у краіне, адсутнасцю дастатковых аб'ёмаў заказаў у рэгіёне і адсюль — пэўным дэфіцытам фінансавання. Кіраўнік мясцовай вертыкалі бачыць выйсце ў настойлівым пошуку новых аб'ёмаў будаўнічых работ. Сёлета трэст вядзе будаўніцтва ў горадзе на чатырох жылых дамах, што для паўтаратысячнага калектыву яўна недастаткова. Але кіраўніцтва трэста актыўна ўдзельнічае ў тэндарах, якія аб'яўляюцца ў краіне, у выніку заключаныя дагаворы на суму звыш ста мільярдаў рублёў.

Гаворка на сустрэчы была шматплановай, яна ішла таксама аб рэфармаванні гарадской сістэмы жыллёва-камунальнай гаспадаркі, аб прымяненні так званых пільных формаў фінансавання сістэмы адукацыі (галіна, як вядома, вельмі затратная, на яе выдзяляецца звыш 30 працэнтаў гарадскога бюджэту, і патрэбна, каб сродкі працавалі максімальна эфектыўна).

Летась Савет Міністраў зацвердзіў генеральны план развіцця Наваполацка. Абапіраючыся на гэты дакумент, Д. Дзямідаў падзяліўся сваім бачаннем блізкіх перспектыв горада. Ён будзе больш буйным па тэрыторыі, уключаючы ў свае межы Баравуху-1 і некалькі іншых населеных пунктаў, пачне перасяляцца на правы бераг Заходняй Дзвіны, каб у далейшым развіццэ менавіта ў гэтым кірунку. Працягнецца мадэрнізацыя нафтамічнага комплексу, з'явіцца новыя вытворчасці — без дадатковай нагрукі на экалогію. Атрымае развіццё гарадскі электрычны транспарт — трамвай.

Гэта будзе новы імклівы віток у развіцці горада, чыя гісторыя пачыналася з той самай першай палаткі, стваральны дух якой жыве і сёння.

«Чысціня Наваполацка — ДЛЯ НАС СВЯТОЕ»

Суразмоўца карэспандэнта «Звязды» — дырэктар дзяржаўнага прадпрыемства «Наваполацкая спецаўтабаза» **Юрый ШЫПКІН**

Работніцы **Марыя БАГДАНОВІЧ** і **Аксана СІНІЦКАЯ** — адны з тых, хто даглядае шматлікія клумбы на вуліцах горада.

— Не бачыліся з вамі роўна год, **Юрый Аляксандравіч**. Што за гэты час з'явілася новага?

— Самае галоўнае — мы захавалі калектыв. Ніхто не згубіўся, ніводзін чалавек не застаўся без работы. Людзі своечасова атрымліваюць зарплату і кормяць свае сем'і. Гэта для мяне як кіраўніка самае важнае.

Як выживаем у новых для сябе ўмовах? Актыўна шукаем работу, і не толькі непасрэдна звязаную з нашымі функцыямі, але і ў іншых арганізацыях. У нас для гэтага магчымасцяў дастаткова — і тэхнікі, і ўмельных рук.

Узяць хоць бы такі прыклад: наша разметаная машына — ледзьве не адна на два буйныя гарады. Канешне, перш за ўсё патрэбна прывесці ў парадак свой горад, але па дагаворах дапамагам і суседзям. У нас пастаянна просяць той жа вялікі прамысловы пыласос. Выпісвалі яму «камандзіроўку» нават у Верхнядзвінск, калі горад рыхтаваўся адзначыць майскія святы. Адным словам, дапамагам калегам-камунальнікам, за невялікі грошы.

Сёлета будзе шмат высадкі кветак. Купілі расаду, каб высадзіць на плошчы, на самы пачатак, бо сваіх ранніх кветак няма. А так для горада ў нас вырашчана багата сваёй расады. Хоціць на ўсе клумбы, на ўсе кветнікі і для іх упэўненага падтрымання на працягу сезона, скажам так.

Тое, што вёсцы дастаецца танна, — азеляненне, гораду каштуе вялікай працы. У нас для гэтага ёсць парнікі, працуюць два майстры — спецыялісты па азеляненні, плюс у вытворча-тэхнічным аддзеле ёсць інжынер, яна закончыла сельскагаспадарчую акадэмію па ландшафтным будаўніцтве і цалкам курыруе азеляненне. Чалавеку даручана, і яна ахвотна гэтым займаецца, бо па сваёй натуре працаўніца.

Як і ўсе ў калектыве. Вось чаму ў нас няма ніводнай свабоднай машыны, нават старэнчай, яны ўсе занятыя. Знаходзім для іх работу. Дарэчы скажаць, імкнёмся па магчымасці абнаўляць парк сваіх машын.

Азеляненне — сапраўды працаёмкая работа, не так проста высадзіць сотні тысяч адзінак расады. Яна маленькая, у формачках,

і за ёю трэба глядзець ды глядзець. Нагрузка на жанчын, а іх працуе каля 18 чалавек, вялікая. Стараюцца, і гэтым сваім участкам я вельмі задаволены.

Не адстаюць хлопцы з бригады, якая абкошвае тэрыторыю, абразае дрэвы, фарміруе кроны, і яны таксама глядзяць за парадкам ва ўсім горадзе.

Нармальна працуе невялікі калектыв нашага асфальтавага заводу, тэхніка там свая — асфальтаўкладчыкі, каткі, перавозчыкі. Вырабляем і ўкладваем асфальт самі. Стараемся нікому не пераказваць, не браць у арэнду машыны і механізмы, а зарабляць грошы сваёй тэхнікай.

Скажам, наша ЦЭД вядзе раскопкі па горадзе, і «залатваем» за імі месцы раскопак толькі мы. «Аднаўляе» твар горада бригада па рамонце дарожнага пакрыцця і ўкладчы асфальту.

Ёсць участак санітарнай уборкі, дзе няма «абязлічкі» — у кожнага свой «надзел», за кожным замацаваны і прыпыначны пункт грамадскага транспарту. Аб'ёмы таксама значныя, і вырачае механізацыя. Без машын і механізмаў зімой снег не ўбярэш. Тым больш што пераважаюць тут жанчыны. Летась купілі два камбінаваныя машынныя агрэгаты. Летам на іх ставім палівальныя ўстаноўкі, а зімой — пескаструменныя раскідвальнікі з плугам. Без механізацыі зараз нікуды.

Дзякую кіраўніцтву горада і фінандзелу, яны дапамагаюць нам вырашаць пытанні тэхнічнай узброенасці. Так, гэтыя дзве машыны мы ўзялі ў лізінг. Але да таго яны дапамаглі нам купіць і падмытальна-уборачную машыну «Магістраль», і два МАЗы з прычэпамі.

Мы ў сваю чаргу стараемся горад не падводзіць. Добраўпарадкаванне, уборка тэрыторыі — усё гэта святае для нас. Магчыма,

недзе на іншай рабоце можна і схалтурыць, і ніхто не зверне ўвагі. А ў нас усё навідавоку.

Юрый Аляксандравіч цікавіцца нашай думкай наконт таго, ці чыстым здаўся нам, новым людзям, Наваполацк. Супакойваем яго: горад і чысты, дагледжаны, і прыгожы. Безумоўна, чысты. Дырэктар просіць мець на ўвазе: гэта ж якая праца ўкладзена! Мы з ім згаджаемся. Бо бываем у Наваполацку доволі часта і пераканаліся, што чыстыя вуліцы — гэта яго візітная картка.

— Як вы ведаеце, мы адказваем і за асвятленне горада, — працягвае дырэктар. Пытаемся ў яго:

— **Тэндэнцыя дастатковай асветленасці вуліц не канфліктуе з заклікамі да эканоміі?**

— У нас гэтыя працэсы аўтаматызаваныя, на ўсіх вуліцах стаяць спецыяльныя шафры кіравання. І калі наступаюць прыцемкі, аўтаматыка ўключае лямпацы. А ў начны час змяняецца падача электраэнергіі. Такім чынам дасягаецца эканомія.

На новых участках стараемся ставіць энергазберагальныя святільнікі.

Спецыялісты ў нас моцныя, таму смела бралі заказ і маніравалі трансфарматарную падстанцыю ў новым мікрараёне па дамоўе з мантажным трэстам, нашай работай яны засталіся задаволеныя, зараз вядзём перамовы на будучае.

Выконваем за замове электрафізічныя вымярэнні — амаль ва ўсім горадзе. У Полацку выканалі мантаж асвятлення для прывакзальнай плошчы. Не адмаўляемся ні ад якой самай малой магчымасці. Возьмеш малое — знойдзеш вялікае, такі прыцып. Гэтую магчымасць я як кіраўнік павінен выкарыстаць у інтарэсах сваіх людзей. Будзеш ганяцца за адным толькі вялікім — згубіш і малое.

— **На чым робіце акцэнт у рабоце, Юрый Аляксандравіч? Самае для вас важнае — гэта што?**

— Самае важнае — чалавек з усімі яго клопатамі. Ці то дворнік, ці то інжынер — у сваёй сям'і гаспадар, паважаны чалавек. Там яго любяць і цэняць. Гэта ж павінны яго паважаць і цаніць і за працу. Канешне, калі заслугоўвае. А каб заслугоўваў, мы павінны прадаставаць яму ўсе ўмовы.

Так што ў сваіх работніках імкнёмся бачыць перш за ўсё людзей, асобу. І ўпэўнены, гэта адзіна правільны падыход.

ПРЫСАДКІ — ПАНАЦЭЯ ДЛЯ РУХАВІКА

Карэспандэнт «Звязды» гутарыць з генеральным дырэктарам СТАА «ЛЛК-НАФТАН» Міхаілам БАБУШКІНЫМ

— Сумеснаму прадпрыемству — дзесяць гадоў. Добрая нагода ўспомніць, як нараджаўся калектыў.

— Пачыналася ўсё ў 2006 годзе ў даволі складаных умовах. Вытворчасць прысадак на «Нафтале» на той момант прыходзіла ў заняпад, бо з распадам Савецкага Саюза парушыліся эканамічныя сувязі паміж былымі саюзнымі рэспублікамі, навуковымі інстытутамі і вытворцамі. На рынак хлынулі замежныя прадукты, у асноўным англійскія і амерыканскія кампаніі. Тым не менш вытворчасць прысадак на «Нафтале» была захавана, высокапрадукцыйнае абсталяванне і кваліфікаваныя кадры таксама.

Фактычна ў гэты ж час знакаміты «Лукойл» выдзеліў масленую вытворчасць у асобную структуру «ЛЛК Інтэрнэшнл», і яна пачала шукаць шляхі павышэння эфектыўнасці бізнесу. Адною з такіх магчымасцяў і бачылася стварэнне сумеснага прадпрыемства разам з «Нафтанам». Бо не сакрэт, што калі вытворца масел мае і аддаданую вытворчасць прысадак, гэта дае канкурэнтны перавагі на рынку. Такім чынам, пасля правядзення рознабаковых кансультацый адбылася сустрэча Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандра Рыгоравіча Лукашэнка з прэзідэнтам «Лукойла» Вагітам Алікперавым, у ходзе якой і прынялі рашэнне аб стварэнні сумеснага прадпрыемства. Быў падпісаны адпаведны ўказ кіраўніком дзяржавы, і ў 2006 годзе наша прадпрыемства пачало функцыянаваць.

Пачалі з укаранення новых тэхналогій і абнаўлення асартыменту. Спрацавалі аператыўна, і ўсё атрымалася — з першых ж месяцаў існавання на патак паставілі новую канкурэнтаздольную прадукцыю. Спачатку больш простая і масавая яе віды, на якія існаваў попыт на рынку: маслы так званай ДАСТАўскай групы. Заробленыя грошы дазволілі нам развівацца і рухацца ад простага да больш складанага. Таго, чым займаемся зараз.

Сёння ёсць шэраг вытворчасцяў, як наша, у Расіі, але калі параўноўваць з намі, то мы ў адным кулаку сабралі ўсё і на сённяшні дзень выйшлі на такія аб'ёмы, пра якія канкурэнты ў Расійскай Федэрацыі могуць толькі марыць.

Апошні час трымаем планку ў 20 тысяч тон прысадак за год. Гэта вялікая колькасць для рэгіёна. Такі аб'ём не патрэбен сёння ні Беларусі, ні Расіі, ні разам узятым краінам Мыйтнага саюза. Таму актыўна

Прэзідэнт ААТ «Лукойл» Вагіт Алікпераў уручае Ганаровую граматы Міхаілу Бабушкіну за ўклад у развіццё слаўтай кампаніі.

працуем на знешнія рынкі. І прырытэтай задачай з'яўляецца павелічэнне долі продажу на знешніх рынках, каб зарабляць валюту для краіны і ўласнага развіцця. У нас рэгулярна на экспарт ідзе 95 працэнтаў прадукцыі, з яе больш за палову — у краіны далёкага замежжа. Дзякуючы актыўнай маркетынгавай палітыцы, пастаяннаму ўдзелу ў разнастайных канферэнцыях (адна з іх толькі што завяршылася ў Іране) сёння нас усё больш ведаюць у свеце. Колькасць краін, у якія пастаўляем прадукцыю, перавысіла 20.

— Патлумачым для чытача, што такое прысадка.

— Складаныя хімічныя злучэнні, якія надаюць змазачным маслам, ды і паліву, тыя эксплуатацыйныя ўласцівасці, дзякуючы якім сёння масла выконвае ў рухавіках унутранага згарання свае функцыі. Удакладнім: прысадка і нясуць антыакісляльныя функцыі, мыйныя функцыі, выконваюць супрацьзносавыя і антыкаразійныя задачы. Гэта галоўны абаронца рухавіка, яго паверхні, яны працягваюць тэрмін жыцця масел, што актуальна. Пакет прысадак уплывае і на прыродаахоўную бяспечнасць рухавіка ў цэлым, бо вырашаецца задача зніжэння выкадаў.

— Раскажыце, калі ласка, пра навінкі свайго вытворчасці.

— Галінова навука ў свой час папрацавала настолькі старанна, што новыя тыпы прысадак не з'яўляюцца, нейкай патрэбы ў іх няма. Сёння ідзе стварэнне ў асноўным новых мадыфікацый альбо вырашаецца задача надання змазачным маслам і матэрыялам нейкіх спецыяльных уласцівасцяў у адпаведнасці з патрабаваннямі, скажам, прыродаахоўнага заканадаўства. Напрыклад, пастаянна мадыфікуюцца пакеты прысадак, якія прызначаюцца для матэрыялаў аўтамабільнай тэхнікі. І сёння з'явілася новая мода: спажывец хоча бачыць светлае, празрыстае масла. Раней на колер нічо не звярталі увагі. У выніку новых нейкіх уласцівасцяў дабаўлена фактычна не было, але пытанне колеру вырашылі.

Сучасныя рухавікі пачынаюць працаваць у іншых, чым раней, больш жорсткіх умовах, у больш высокім хуткасным рэжыме. Таму змяніліся патрабаванні і да змазачных матэрыялаў. Сур'езная ўвага ўдзяляецца высокатэмпературным антыакісляльным уласцівасцям.

— Міхаіл Алегавіч, ці ёсць свае, уласныя рэцэптуры прысадак, тэхналогіі іх атрымання?

— Усе тэхналогіі і рэцэптуры нашы, уласныя. Яшчэ і таму, што і адно, і другое ахоўваюцца ў свеце дастаткова сур'езна, нідзе не падгледзіш. Пошук з самага пачатку вялі самастойна, абавіраючыся найперш на навуковы патэнцыял, які на той час захаваўся. Гэта інстытут «МАСМА» ў Кіеве, а таксама Усерасійскі навукова-даследчы інстытут УНДІП у Маскве і Расійскі дзяржаўны інстытут нафты і газу імя Губкіна.

Яшчэ адной крыніцай ідэй з'яўляецца ўласная навукова-даследчая лабараторыя. Задачы распрацоўкі

тэхналогій, іх карэкціроўкі, ацэнкі альтэрнатыўных крыніц сыравіны ўскладзены на яе.

Лабараторыя мае абсталяванне для сінтэзы і ацэнкі ўсяго, што робіцца па карэкціроўцы тэхналогій. Такое абсталяванне не мае аналагаў у Расійскай Федэрацыі. Скажам, японскі прыбор «Гарачая труба», які ацэньвае высокатэмпературныя ўласцівасці суднавых масел пры 350 градусах.

З кожнай партыі прысадак тэстуем узор масла, ён праходзіць рэцэптураванне на высокадакладных сучасных прыборах, і толькі пасля гэтага партыю адгружаецца спажывецу. Кантроль зноў жа вядзецца такімі метадамі, якіх больш ні ў каго няма.

Абавязковая умова — сертыфікацыя прадукцыі на адпаведнасць масел з прысадкамі сусветным стандартам. Акрамя таго, мы атрымліваем допускі і адабрэнне на прымяненне нашай прадукцыі ад асноўных вытворцаў тэхнікі ў Расійскай Федэрацыі — а гэта «КАМАЗ», «АўтаВАЗ», Яраслаўскі завод рухавікоў. Сертыфікавана па ўсіх сучасных сістэмах ацэнкі якасці і само наша прадпрыемства.

Што тычыцца экспертных праектаў, то суднавыя маслы з прымяненнем нашых прысадак атрымліваюць з дапамогай «Лукойла» адабрэнне асноўных сусветных вытворцаў суднавых рухавікоў. Сёння ў рабоце сумесныя з «Лукойлам» праекты па стварэнні новых рэцэптур масел і іх выпрабаванні ў еўрапейскіх і амерыканскіх выпрабавальных цэнтрах.

Як вы зразумелі, мы працуем у цеснай супольнасці з кампаніяй «Лукойл», якая мае сваю навуковую базу, і з нашым фундатарам з расійскага боку — «ЛЛК Інтэрнэшнл». Прыкладам можа з'яўляцца тая ж праграма для суднаў, якая сёння вельмі актыўна развіваецца. Суднавыя маслы «Лукойла» рэалізуюцца ў партах па ўсім свеце, і мы ганарымся, што ў гэтых маслах выкарыстоўваюцца прысадка сумеснага прадпрыемства. У гэтым выпадку генеральным распрацоўшчыкам тэхналогіі суднавай прысадакі выступіў «Лукойл», мы аказвалі ўсялякае садзейнічанне.

Па аўтамабільным напрамку, па цеплавых маслах выкарыстоўваем тэхналогіі і рэцэптуры цалкам нашага прадпрыемства.

УНП 390401182

Аператарная цэха. За вытворчымі працэсамі сочыць аператар Сяргей ГЛІНСКІ.

Няма Луўра, але ёсць Сафійскі сабор

Навіна для вандроўнага людю: у горадзе над Заходняй Дзвіной у пачатку года адбылося аб'яднанне дзвюх гасцініц — «Беларусь» і «Нафтан» у адзіны гасцінічны комплекс «Наваполацк». Аб падрабязнасцях распытаем яго дырэктара Наталлю ПАЛЯКОВУ.

— Якая ставілася мэта, калі аб'ядноўвалі дзве гасцініцы?

— Думаю, што прычыны насілі перш за ўсё эканамічны характар. У выніку атрымалі цалкам упраўляемы калектыў пры нераздзельных штабах. І з'явілася магчымасць для чыста гаспадарчага маневру. Просты прыклад: зараз пачаўся сезон адключэння гарачай вады. У «Нафтале» яе сёння няма, а ў «Беларусі» ёсць. І мы імкнемся ўсіх гасцей горада максімальна злучыць у «Беларусі». Калі б гэта па-ранейшаму былі дзве асобныя гасцініцы, дамаўляцца было б складана, бо заўсёды ідзе «перацягванне каната».

І потым, у розных кліентаў розныя запатра-

баванні. Адным пажадана пасяліцца ў цэнтры горада, бліжэй да гарвыканкама, каб аператыўна вырашаць рабочыя пытанні. Іншым падабаецца, калі больш зеляніны і цішыні. Нашы адміністратары, калі прымаюць заяўкі, карэктна цікавяцца такімі абставінамі.

Так што аб'яднанне праведзена, можна сказаць, перш за ўсё ў інтарэсах кліентаў, чые патрэбы мы можам цяпер задаволіць максімальна.

А калі гаварыць пра эканоміку, то адна наша будаўнічая брыгада абслугоўвае дзве гасцініцы. Патрэбы ў чыстай бялізне забяспечвае агульны пральны комплекс. На такіх простых прыкладах ужо сёння відаць, што эканоміка будзе ў выйгрышы.

— І ўсё ж галоўная задача — прадастаўленне гасцінічных паслуг высокага класа.

— Такія паслугі ў гарадах-суседзях можа аказаць толькі наш комплекс. У рэгіёне прайшлі сертыфікацыю толькі мы. «Беларусь» мае дзве зоркі, «Нафтан» — тры. (Жартуем, што ў выніку гасцінічны комплекс — п'яцізоркавы.) А гэта — пэўная адказнасць. Мы павінны аказваць паслугі дастаткова высокай якасці. Ёсць стандарты — і па абслугоўванні, і па прыборцы, па дадатковых паслугах, і іх патрэбна вытрымліваць.

— Ці можа сучасны гасцінічны комплекс павялічыць прыцягальнасць рэгіёна ў вачах тых жа турыстаў, дзелавых людзей?

— Безумоўна, можа. Калі мець на ўвазе гасцінічны бізнес, то вялікае значэнне мае месца знаходжанне гасцініцы. У нас няма Луўра, Эрмітажа, але ёсць Сафійскі сабор. Ёсць святая наша гісторыя, якая пачалася на полацкай зямлі, пайшла ад Полацкага княства. І мы павінны пра гэта гаварыць, раскажваць сваім кліентам, перш за ўсё турыстам, папулярна заваць сваю багатую зямлю.

Наваполацк найперш буйны прамысловы цэнтр, а яшчэ адзін са спартыўных цэнтраў

Беларусі і Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі, бо тут праводзіцца вельмі шмат спартыўных мерапрыемстваў. Нашы пастаянныя госці — хакейныя каманды і футбольныя клубы з блізкага і далёкага замежжа. А таксама воднальжнікі. Штогод праходзіць папулярны конкурс дзіцячай песні. І калі горад праводзіць такія маштабныя мерапрыемствы, мы мусім працаваць значна больш, бо нам ёсць што паказаць.

Можам прадаставіць паслугі і для паломнікаў, якія наведваюць нашы мясціны. Шмат праводзіцца форуму, выставак. Можна сказаць, з нашым непасрэдным удзелам.

— А хто ў апошні час б'яе часцей у вас у гасцяў?

— Тыя ж спартсмены. А з турыстаў — расіяне, палякі, чэхі. Пастаянна, можна сказаць, у нас жывуць спецыялісты з Іспаніі і Партугаліі, якія прыехалі на нашы прамысловыя прадпрыемствы па справах бізнесу. Людзі знаходзяцца ў нас працяглы перыяд, што накладвае на персанал гасцініцы пэўныя абавязкі, бо госці павінны адчуваць сябе як дома.

— А для замежных вашых кліентаў ствараюцца нейкія асаблівыя ўмовы, ці я для ўсіх?

— Я адказаў б так: для ўсіх сваіх гасцей ствараем умовы, як для замежных. Каб усім было камфортна і цана не абцяжарвала. Дзесьць-пятнаццаць долараў у суткі за асобны нумар — гэта не назавеш дарагаванай. А ўсе нумары камфортныя, і кожны выбірае большы ці меншы.

Мы гатовы да таго, што госці папросяць у нас і паслугі гіда. Прынялі ў штат агента па турызме, які будзе супрацоўнічаць з турыстычнымі арганізацыямі, займацца ўязным турызмам.

У нас усе адміністратары свабодна размаўляюць на англійскай і нямецкай мовах. Вядзецца навучанне кадраў. Распрацавана палажэнне па якасці нашых паслуг, імкнемся, каб гэты дакумент выконваўся.

Накіроўваем пісьмы ў гарады-пабрацімы Наваполацка, у якіх паведамляем, што гатовы забяспечыць прахаваннем і экскурсійнымі турамі па горадзе, а калі будзе зацікаўленасць, то і па рэгіёне.

Комплекс у нас малады, дзейнічае ўсяго чатыры месяцы, але планы існуюць цікавыя. Як па асноўнай дзейнасці, пашырэнні паслуг, так і па дадатковых відах дзейнасці, па ўязным турызме. Пачынаючы ад рамонтна адзёння, для чаго адкрываем міні-майстэрню, і да пракату веласі-

педаў і парасонаў. Людзі знаходзяцца ўдалечыні ад дома, і наш клопат пра іх будзе дарэчы.

У хуткім часе з'явіцца свой Wi-Fi, пашыраем сетку тэлевізійных каналаў, якія свабодна прымаюцца з нумароў.

— Калі ласка, Наталля Рыгораўна, спыніцеся больш падрабязна на дадатковых паслугах.

— Гэта і захоўванне багажу, каштоўных рэчаў у сейфе, паслугі факса, дастаўка прадуктаў і лекаў, мінеральнай вады, газет, выклік таксі, мыццё і прасаванне асабістай бялізны, падагрэў ежы ў мікрахвалевай печцы і шмат чаго іншага.

Неўзабаве адкрыем бильярдную залу ў холе першага паверха, узводзім дзве альтанкі на вуліцы, бо двор вельмі зялёны і прыемна спускаецца з нумара, каб падыхаць.

— У вас на тэрыторыі можна сустрэць людзей у спячоўках будаўнікоў.

— Ідзе капітальны рамонт рэстарана, адкрыццё запланавалі да Дня горада. І вядуцца работы па бягучым рамонтзе — з заменай сістэмы ацяплення, рамонтам даху і фасада, заменай часткі вокнаў. І гасцініца стане яшчэ больш прывабнай. Усё гэта робіцца вельмі акуратна, каб не стварыць нязручнасці жылцам.

Дарэчы, хачу сказаць шчыры дзякуй кіраўніцтву ААТ «Нафтан» за тое, што выдзелілі сродкі для правядзення гасцініцы ў належны выгляд і ўмацавання яе матэрыяльна-тэхнічнай базы.

І, бадай, апошняе. У сярэдзіне мая гасцініца «Нафтан» уключана ў сістэму міжнароднага броніравання booking.com і там зараз пра нас ёсць уся карысная інфармацыя. А гэта заўсёды дадае кліентаў. Завяршаем работу над больш дасканалым сайтам.

Так што, запрашаем у госці ў Наваполацк. Забяспечым і жыллём, і паслугамі.

Публікацыю падрыхтавалі Уладзімір ХІЛЬКЕВІЧ і Яўген ПЯСЕЦКІ (фота).

УНП 391487312

Наш культурны асяродак

ЖЫРАНДОЛЯ

Выпуск № 20 (320)

■ Падзея месяца

Работы Валянціна ГУБАРАВА
выстаўлены
на гарадской плошчы Мінска

ПРАФЕСІЙНАЕ МАСТАЦТВА НА ВУЛІЦЫ

Валянцін ГУБАРАЎ.
Позні класіцызм
правінцыяльнага быцця.
Палатно, алей. 2015.

Штогадовую выстаўку «Мастак і горад», якая экспануецца на плошчы Якуба Коласа ў сталяці, наведвае больш як два мільёны гледачоў. Папулярная форма дапамагае прафесійнаму мастацтву выйсці на гарадскую адкрытую прастору, стаць больш даступным, вядомым і зразумелым масаваму гледачу. 26 мая выстаўка адкрылася чарговы — пятай — раз і прадставіла рэпрадукцыі трыццаці карцін Валянціна Губарава, вядомага далёка за межамі нашай краіны.

Яго работы можна ўбачыць у музеі Zimmerly Art Museum у ЗША, Schaer und Wildbolz у Швейцарыі, Kunststuck у Германіі, у галерэі Les Tournesols у Францыі, знайсці ў прыватных калекцыях Германіі, Англіі, Іспаніі, Японіі, Ізраіля, Германіі, Расіі, ЗША... Нават знаёмых з іншых краін з захапленнем пісалі мне пра «майго суайчынніка» Валянціна Губарава.

Яго стыль характарызуе як наўнае мастацтва, на яго карцінах чалавек постсавецкай прасторы бачыць знаёмы матэрыяльны свет і разумее блізкую філасофію. Гэтыя сэнсы прыходзяцца даспадобы гледачам па ўсім свеце. Можна,

французы не маюць дачынення да нашых невялікіх правінцыйных гарадоў, але незнаёмы ў рэальнасці антураж не перашкаджае ўспрымаць гэты жывапіс як жывапіс сэнсаў. Напэўна, таму ў французскай галерэі Les Tournesols карціны Валянціна Губарава знаходзяцца ўжо больш як дваццаць гадоў.

«Я хацеў быць падобным на наўнага мастака, якога вучонасць яшчэ не сапсавала. Што цяжка, бо азначае непасрэднае ўспрыманне свету».

Выстаўка «Мастак і горад» пазнаёміць два мільёны чалавек (у першыню альбо бліжэй) з яркімі карцінамі, можна сказаць, суветна вядомага беларуса. Апроч плошчы Якуба Коласа выстаўка карцін Губарава да 18 чэрвеня працуе ў Нацыянальным цэнтры сучасных мастацтваў.

Праект «Мастак і горад» за мінулыя гады ўжо паказаў Марка Шагала, Казіміра Малевіча, беларускага сюррэаліста Мікалая Селешчука, асобную выстаўку нашых авангардыстаў. Арганізатары адзначылі, што нават актаў вандалізму ў да-

чыненні да экспанатаў ужо не назіраецца. Можна лічыць, культурнае выхаванне працуе.

Сам Валянцін Губараў разважае:

— Мне гэта ўсё больш і больш падабаецца. Спачатку я паставіўся да ідэі іранічна, але разумею: мастацтва выходзіць з музеяў насустрач народу. Я адчуваю важнасць гэтага праекта і ўжо бачу: мой удзел у выстаўцы трапіць у лік таго, чым я ганаруся, чаго не так шмат. Можна быць, прадстаўленнем маёй творчасці на міжнароднай выстаўцы «Экспа» ў Шанхаі — за маёй спінай усё ж такі было мастацтва Беларусі. Я ганаруся тым, што мае работы былі выстаўлены на аўкцыёне «Крысіс» у Лондане і адна з карцін нават трапіла на вокладку каталога. Ганаруся тым, што за дваццаць гадоў прывучыў французцаў пазнаваць і цікавіцца нашай краінай. Яна была для іх экзотыкай, а зараз яны больш чытаюць і даведваюцца пра яе. Мне здаецца, я нават магу лічыцца пазаштатным супрацоўнікам Міністэрства замежных спраў. У гэтым выпадку я ганаруся тым, што мае работы выбралі для пятага — юбілейнага — праекта «Мастак і горад».

— Калі ваш стыль ахарактарызавалі як наўнае мастацтва, вы

ўсміхнуліся. Вы з такой фармулёўкай не згодны?

— Я б удакладніў: прафесійны наўі. Таму што наўнага — а я захапляюся чыстым мастацтвам — нельга дамагчыся. Акадэмічная адукацыя вісіць быццам кайданы, якары, а сапраўдны наўны мастак ад гэтага вызвалены. Хоць чыстага мастацтва ў гэтым сэнсе няма, таму што ўсе хочучы — і хацелі ў XVII, XVIII, XIX стагоддзях — пісаць творы, падобныя на вучонае мастацтва. А я хацеў быць падобным на наўнага мастака, якога вучонасць яшчэ не сапсавала. Што таксама цяжка, бо гэта азначае непасрэднае ўспрыманне свету. Мой жывапіс называюць наўным, хоць любы іншы скажа: відаць, што ты, стары, вучыўся.

— А да параўнання з Брэйгелем як вы ставіцеся?

— Памятаю, у Францыі выйшаў артыкул пад назвай «Беларускі Брэйгель». Напэўна, я гэта сказаў нашым журналістам і выраз «пайшоў». Брэйгель — цудоўны мастак, усё ж такі мяне не назвалі кім-небудзь невядомым (усміхаецца. — Аўт.). Няхай. Канешне, можна знайсці штосьці агульнае — далнія планы, напрыклад. Быў бы я мастаком сапраўдным — пісаў бы свае карціны ў шызаі смуге. А я рысую,

як наўны аўтар — нейкія дробязі, насычанне людзьмі, жывёламі, калі браць Брэйгеля.

— Вашы персанажы — пэўныя архетыпы альбо канкрэтныя людзі?

— Не, не канкрэтныя. Я проста разбіраюся ў людзях. Калі гляджу «Давай ажэнімся», адразу магу сказаць, ці падыходзяць героі адзін аднаму, ці будуць яны жыць разам. Бачу добрых людзей, дзякуй богу, яны мяне акружаюць. Калі з некім сустракаюся, я ўжо проста люблю гэтага чалавека і хочацца зрабіць для яго нешта добрае. Раз — сфатаграфую, устаўлю здымак у рамачку і пры наступнай сустрэчы прэзентую.

— Матэрыяльны свет вашых карцін можа зразумець чалавек толькі постсавецкай прасторы. Як ён успрымаецца за мяжой?

— Шмат чаго не разумеюць, але што рабіць — мы таксама не ўспрымаем нешта з іншых культур. Галоўнае — гледача дастае добрая, станоўчая энергетыка.

Выстаўка «Мастак і горад» на плошчы Якуба Коласа працягваецца да 10 верасня.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.
katsyalovich@zviazda.by

■ Закулісе

ОПЕРНЫ
ЗДЫМАЕ МАСКІ

Дзень адчынёных дзвярэй прайшоў у Вялікім

Аргенцінскі Буэнас-Айрэс ці астравок Прочыда на поўдні Італіі нагадаваў Вялікі тэатр оперы і балета Рэспублікі Беларусь на днях — з-за маляўнічасці, наслення гукаў і фарбаў, наплыву гасцей. Што адбываецца? Дзень адчынёных дзвярэй, прымеркаваны да дня нараджэння тэатра, 25 мая прайшоў у Вялікім ужо другі раз. 83 гады — узрост немаленькі. А юнацкага запалу яшчэ хоць адбаўляй.

Колькі пражэктараў асвятляюць спектаклі? Чаму тканіна для стварэння заслоны вымяраецца ў... кіламетрах? Хто кіруе рухам дэкарацыў? Музыкай з балета «Лебядзінае возера» ўрачыста стартаваў час адказаў на ўсе пытанні.

Для дзяцей гэты дзень стаў такім жа моцным па адчуваннях, як, напэўна, быў бы, калі трапіць у Залюстроуе Кэрала. Калі яшчэ ёсць магчымасць спакойна зазірнуць за кулісы, сузіраючы неверагодны рэквізіт і дэкарацыі, паслухаць урокі вакалу і пастаяць за станком, як балерына? 21 экскурсавад (на сем больш, чым мінулы раз) расказвалі пра гісторыю, таямніцы, цікавыя дробязі тэатральных будняў.

Пяць гадзін і тры тысячы дзвярэй. Схаваныя на самым версе і ў нетрах творчых цэхі. Можна пабываць у аркестравай яме і ўзяць амаль да столі. А там — гіганцкая люстра вагой амаль паўтары тоны! Летась праз усе куткі опернага прайшлі ледзь не дзве тысячы чалавек, гэтым разам — больш за тры. Генеральны дырэктар Вялікага тэатра Уладзімір Грыдзюшка сказаў, што дзверы не зачыняюцца нават перад тымі, хто не паспеў заісацца ў групу. Такі прыныцп.

Людзі прыехалі з усёй Беларусі. Кіраўнік опернага праанансаваў самыя прыкметныя мерапрыемствы, што пройдуць у найбліжэйшы час. Трэці міжнародны фестываль

«Балетнае лета ў Вялікім» пройдзе з 11 па 18 чэрвеня, адкрыўшыся прэм'ерай Палада Бюльбюль-аглы «Каханне і смерць» па нацыянальным азербайджанскім эпасе ў пастаноўцы харэографа Вольгі Костэль. Балет пройдзе і другі раз у завяршэнне сезона.

Антонія Вівальдзі ў выкананні трыя салістаў — скрыпка, флейта і кантрабас.

А ўжо з 24 па 26 чэрвеня прагрымаць «Вечары Вялікага тэатра ў замку Радзівілаў» у Нясвіжы.

Адным з самых цікавых пунктаў у праграме дня адчынёных дзвярэй сталі творчыя сустрэчы з галоўнымі людзьмі тэатра ў камернай зале імя Аляксандраўскай, якія доўжыліся аж да самага вечара. Галоўны рэжысёр Міхаіл Панджавідзэ, дырыжор Віктар Пласкіна, кіраўнік балетнай трупы Юрый Траян, мастацкі кіраўнік калектыву «Беларуская капэла» Віктар Скарабагатаў, галоўны хормайстар Ніна Ламановіч — гэты спіс сам па сабе выклікае захапленне. Такая практыка, дарчы, прахо-

Рэквізіт і касцюмы — у вольным доступе.

працоўваюць свае па з «Сямі прыгажунь».

У харавым класе атрымлівалі асалоду ад Антонія Вівальдзі ў выкананні трыя са скрыпкі, флейты і кантрабаса. А вось салістку Вялікага Таццяну Трацяк было не пазнаць — на некалькі хвілін Лэдзі Макбет, Сюзанна і Аїда ператварыліся ў сціпую, але настойлівую і, бачна, вельмі прафесійную жанчыну-педагога. У яе трэнінг уваходзіла механіка здабывання гукаў — вельмі працаёмкі працэс, які цесна завязаны на ўнутраным стане выканаўцы і ўменні літаральна «жангліраваць» дыхальнымі працэсамі.

«Зорак оперы, вядучых салістаў, таксама можна было сустрэць — падчас выпадкавага шпацыру па калідорах альбо ў грымёрцы, на сцэне».

У фае выконвалі песні. Гэта маленькія і юныя артысты з Дзіцячага музычнага тэатра-студыі, якая ўваходзіць у склад опернага, а яго ўдзельнікі і вучацца, і ўдзельнічаюць у пастаноўках. Віктарыны, казачныя інтэрактыўныя спектаклі... Можна было сфатаграфавалі нават каля сакуры, з веерам або ў шапцы Манамана-

ха, на троне ці каля вынаснага грымёрнага цэха. А таксама... паназіраць за стварэннем карцін. Зона з мастакамі (студэнты каледжа імя А.К. Глебава) выглядала адной з тых, дзе творчая атмасфера была насычана да такой ступені, што, увайшоўшы ў зону з мальбертам, хацелася кінуць усё і маляваць чароўную незнаёмку, якая пазіравала непадалёк. Загадаць жаданне, скарыстаўшыся дабронай Васілісы Прыгожай? Паўдзельнічаць у майстар-класе па вырабе балетак або оперным спеве? Убачыць рэдкія архіўныя дакументы і афішы? Ды без праблем!

Нагадаем, што Вялікі тэатр оперы і балеты Рэспублікі Беларусь быў створаны ў 1933 годзе. Сёння ў яго рэпертуары — 71 спектакль і каля 1000 работнікаў. Урачыстасці скончыліся ўвечары, але яшчэ адну «партыю» глядачоў чакала пышная опера «Кармэн». Сімвалічна, бо менавіта ёй Вялікі адкрыў свой першы сезон ужо амаль стагоддзе таму... Падаецца, што дні адчынёных дзвярэй у оперным, хоць і праходзяць толькі другі год, ператворацца ў яшчэ адну добрую тэатральную традыцыю.

Марыя ВОЙЦІК

Што адбываецца ў грымёрцы?

■ Вернісаж

БАЛЕТНАЯ СІМФОНІЯ — НА ПАЛАТНЕ

Упершыню ў Мінску праходзіць выстаўка Алены Вантрыён-Макарэвіч

Крохкасьць ужываецца з фатальнасцю, задумліва захутаная ў чырвоныя тканіны і сіняватую смугу фігуры рухаюцца ў лаканічнай прасторы, дзе ў цэнтры ўвагі толькі твары, вочы — такімі паўстаюць танцоры балета на адзінаццаці карцінах Алены Вантрыён-Макарэвіч. У загадкавым, Тулуз-Латрэкаўскім афармленні. Беларуская мастачка, якая жыве ў Францыі, не забываецца пра свае карані. Менавіта яна, сумесна з Пасольствам Беларусі ў Францыі, з'яўляецца арганізатарам выставак нашых мастакоў у межах «Восеньскага салона» на Елісейскіх палях, а таксама экспазіцыі брэсцкіх і віцебскіх творцаў у шэрагу французскіх салонаў.

Упершыню ў Мінску, у Вялікім тэатры Беларусі адкрылася персанальная выстаўка Вантрыён-Макарэвіч, прысвечаная 150-годдзю з дня нараджэння Льва Бакста, выбітнага мастака і сцэнографа, таксама выхадца з нашай краіны. Што іх звязвае? Імправізаваны цягнік з Мінска і Гродна ў Парыж, ахвота да пастаянных зменаў і працы над сабой. А яшчэ — шчырае захапленне феноменальнай рускай балерынай Ганнай Паўлавай, танцуючым «лебедзем», «жамчужынай» XX стагоддзя.

Справа ў тым, што менавіта Бакст быў сцэнографам балетных спектакляў Сяргея Дзягілева, пачынальніка групы «Свет мастацтва»

«Ганна і Джэк».

і арганізатара «Рускіх сезонаў» у Парыжы. У яго і танцавала Паўлава. А Алена Вантрыён-Макарэвіч здолела захапіцца, працуць і перанесці на палотны вобразы прыгажуні, што праславілася на сцэне ў часы belle ероке (пекнай эпохі), аўтамабільнага буму і кабаре, зараджэння кінамастацтва і стылю мадэрн.

Алей і палатно, а карціны выглядаюць нібы шэдэўры фатаграфічнай думкі, настолькі жыва і натуральна. Хай гэта рамантычныя «Арлекін з Каламбінай», легкадумная «Страказа», грацыёзная «Белая лебедзь» ці задуманная «Тамара».

Алена Вантрыён-Макарэвіч скончыла Школу дызайну ў Мінску, вучылася на краўца, працавала ў атэлье і малявала. Пэўны час сур'ёзна займалася стварэннем адзення. Паралельна вывучала эканоміку. Але жывапіс пераважыў... Вышэйшая нацыянальная школа прыгожых мастацтваў у Парыжы стала наступным пунктам прызначэння. Смелы крок. Шэсць гадоў таму Вантрыён-Макарэвіч выйшла замуж за французскага адваката і з'ехала. Каб трапіць у галерэйна-выставачную брую Парыжа, трэба было каласальна шмат працаваць. Цяпер у яе 10-15 выставак на год, як калектыўных, так і персанальных. Алена Вантрыён-Макарэвіч супрацоўнічае з Пасольствам Беларусі ў Францыі, якое, па яе словах, актыўна спрыяе знаёмству еўрапейцаў з нашай культурай. Парыжане нават вянкі купальскія кідаюць у Сэну. А хутка зноў адбудзецца «Восеньскі салон», які пройдзе як у Гран Пале, так і ў мінскім Палацы мастацтва. У горад, што натхніў не аднаго творцу, адправяцца шэсць нашых мастакоў...

Карціны самой Алены Вантрыён-Макарэвіч выстаўляліся ў калектыўных экспазіцыях вядучых сусветных салонаў. Напрыклад, «Восеньскім салоне» на Елісейскіх палях, Art Capital

у Гран Пале, Everarts, «Галерэі нумар 1» ў Парыжы. Мастачка валодае першымі прызамі «Зялёнага салона» ў Эрбле, а таксама Асацыяцыі прыгожых мастацтваў.

Экспазіцыю работ Алены Вантрыён-Макарэвіч можна наведаць да 17 чэрвеня.

Марыя ВОЙЦІК

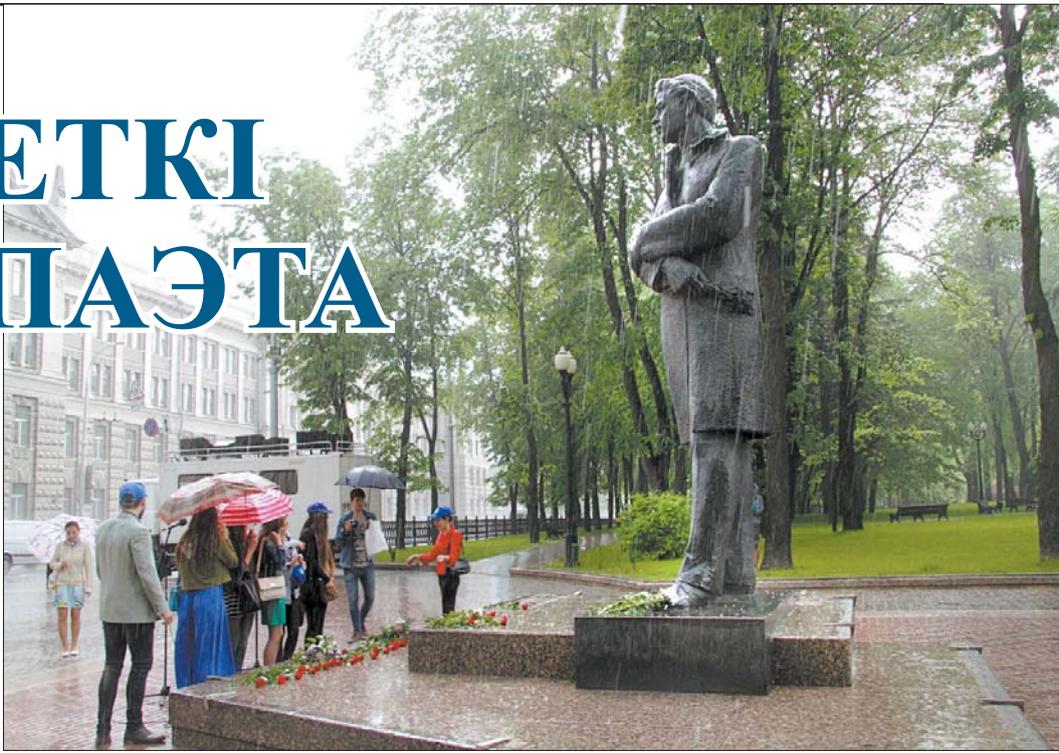

«Тамара».

■ Акцыі

КВЕТКІ ДЛЯ ПАЭТА

У сталіцы ўшанавалі памяць **Максіма Багдановіча**

Фота Яўгена ПРЭСЦІКАЛА.

Штогод, 25 мая, мы з сумам і жалем успамінаем Максіма, шкадуем, што ён, такі таленавіты паэт, празаік, літаратурны крытык і перакладчык, пражыў усяго 25 гадоў, пакінуўшы нам у спадчыну сваю адзіную кнігу паэзіі «Вянок».

Не было гучных слоў і прамой. Ды і яны зусім недарэчныя ў гэты сумны дзень.

Ужо пазней, у Літаратурным музеі Максіма Багдановіча, удзельнікі імпрэзы скажуць, што Максім стаў для іх прыкладам служэння Радзіме, слову, беларускай мове. Што навучыў бацьчы прыгажосць у будзённым, навучыў хоць час ад часу ўздымаць вочы ў неба і глядзець на зоры.

Сваячка Максіма Багдановіча Вольга Дашкоўская расказвае:

— Я двойчы была на Максімавай магіле ў Ялце. Калі першы раз збіралася наведаць яго, то вельмі хвалявалася, баялася не знайсці пахаванне паэта на такіх вялікіх могілках. Але потым пераканалася, што страх быў дарэчным: беларусы так часта там бываюць, што кожны мясцовы жыхар ведае, як знайсці месца апошняга спачыну вялікага паэта. Добра, што памяць пра Максіма жыве.

Пра гэта гаварыў таксама скульптар, аўтар першай экспа-

зіцыі Літаратурнага музея Багдановіча Эдуард Агуновіч. Прагу чаў і раманс «Зорка Венера» на словы Максіма ў выкананні Алесі Сівохінай і ўсіх прысутных. Але ў гэты дзень радкі знакамтай песні набылі новы сэнс. Раманс стаў сімвалам памяці пра вялікага паэта, чыё жыццё было надзвычай кароткім, але чый талент і сэння, як яркая зорка, асвятляе небасхіл беларускай літаратуры.

Марына ВЕСЯЛУХА. vesialuha@vziazda.by

■ Ініцыятыва

СУЧАСНЫЯ ДЗЕЦІ ЧЫТАЮЦЬ!

Пра гэта сведчаць вынікі сеціўнага праекта «Чытацкая культура і культура чытання»

За час правядзення анлайн-віктарыны па творах, прапанаваных школьнікам для прачытання, удзел у праекце прынялі больш як 3 тысячы вучняў з розных куткоў Беларусі. І толькі каля двух дзясяткаў з іх — тыя, хто першы даслаў правільныя адказы на прапанаваныя пытанні, — змаглі сустрэцца з аўтарамі кніг і арганізатарамі праекта — прадстаўнікамі Нацыянальнага інстытута адукацыі.

Падарункі школьнікам — пераможцам сеціўнага праекта ўручылі самі аўтары прапанаваных для прачытання кніг, ў іх ліку — Аляксей Бадак і Яўгенія Пастарнак.

Фота Сяргея НИКАНОВІЧА.

Як сцвярджаюць самі арганізатары, калі аб'яўлялі старт праекта, зусім не чакалі такой увагі, такога шырокага абмеркавання віктарыны ў сацыяльных сетках. Але галоўны вынік акцыі — не толькі перамога, дыплом і сустрэча з пісьменнікамі. Галоўная мэта віктарыны — развіццё чытацкай культуры, павышэнне цікавасці да кнігі і перакананне ў тым, што пісьменніцкае слова і сэння запатрабаванае школьнікамі. Думаецца, гэтыя задачы былі цалкам выкананыя.

«Кожны тэкст, пасля таго, як ён напісаны, пачынае жыць уласным жыццём. Бо кожны чытач, нават самы маленькі, мае права на яго ўласную інтэрпрэтацыю».

Дырэктар Нацыянальнага інстытута адукацыі, кандыдат філалагічных навук **Сяргей ВАЖНІК**, падсумоўваючы ход і вынікі віктарыны, падкрэсліў:

— Як некалі заўважаў вядомы семіётых Ралан Барт, кожны тэкст, пасля таго, як ён напісаны, пачынае жыць уласным жыццём. Бо кожны чытач, нават самы маленькі, мае права на яго ўласную інтэрпрэтацыю. Мне падаецца, нашым пісьменнікам было не

менш цікава ўдзельнічаць у гэтым праекце, бо ён даў магчымасць паглядзець, як іх кнігі адгукваюцца ў свядомасці сучасных школьнікаў.

У час глабальнай інфарматызацыі ёсць меркаванне, што дзеці мала чытаюць, што больш часу праводзяць з камп'ютарам і гаджэтамі, увесь час трымаюць у руках мабільны тэлефон ці планшэт. Але праект «Чытацкая культура і культура чытання» пераканаў: дзеці не проста шмат чытаюць, але глыбока ўдумваюцца ў змест прачытанага. Перад удзельнікамі акцыі часам стаяла надзвычай складаная задача: ім трэба было не толькі прачытаць кнігі, але і адказаць на прапанаваныя пытанні. Дарэчы, адпаведныя для віктарыны пісалі... самі аўтары твораў. Яны патрабавалі не адназначнага адказу пра колер сукенкі галоўнай героіні ці колькасць смелых учынкаў героя, але падштурхоўвалі да разважанняў, даследаванняў і нават гутарак з бацькамі.

Так, вучням 4-х класаў было прапанавана прачытаць кнігу Раісы Баравіковай «Казкі астранаўта: касмічныя падарожжы беларусаў» ці казку Алеся Карлюкевіча «Вавёрка піша сачыненне»; вучні 5-6-х класаў знаёміліся з «Незвычайным падарожжам у Краіну Ведзьмай» Алеся Бадака ці «Калядамі ў хроснай» Алены Масла; навучэнцы 7-9-х класаў музілі асэнсаваць надзвычай папулярную кнігу

Пісьменнікам было цікава ўдзельнічаць у гэтым праекце, бо ён даў магчымасць паглядзець, як кнігі адгукваюцца ў свядомасці сучасных школьнікаў.

Андрэя Жвалеўскага і Яўгенія Пастарнак «Час заўсёды добры» ці твор Яўгена Хвалея «Прынцэса тусоўкі», а 10-11-класнікі маглі выбраць адзін з двух раманаў Людмілы Рублеўскай — «Сэрца мармуровага анёла» ці «Авантуры Францішка Вырвіча, шкаляра і шлега».

Адметна, што сустрэча з аўтарамі ў Мінску (а для школьнікаў з розных гарадоў і вёсак Беларусі — гэта сапраўды значная падзея) — прайшла ў досыць вольным фармаце. Вучні атрымалі дыпломы і кніжныя падарункі ад любімых твораў, змаглі задаць пытанні і пагутарыць з аўтарамі папулярных кніг. Думаецца, гэтыя школьнікі абавязкова стануць шчырымі прыхільнікамі кнігі і чытання, а новыя падобныя праекты, якія, упэўнена, яшчэ будуць рэалізоўвацца Нацыянальным інстытутам адукацыі ды іншымі ўстановамі, зробіць кола аматараў беларускай літаратуры надзвычай шырокім.

Марына ВЕСЯЛУХА. vesialuha@vziazda.by

■ Асоба

ВЕРНЫ АБРАНАМУ ШЛЯХУ

Васіль Жураўлёў прысвяціў працы ў Акадэміі навук амаль 60 гадоў

Імя Васіля Пракопавіча Жураўлёва сёння шырока вядомае ў гуманітарных колах не толькі Беларусі, але і далёка за яе межамі. Ён доктар філалагічных навук, аўтар больш як 200 навуковых прац, у тым ліку 12 манаграфій (аўтарскіх і калектыўных). Днямі вядомы даследчык літаратуры адсвяткаваў 85-годдзе.

Васіль Жураўлёў нарадзіўся ў 1931 годзе на Мсціслаўшчыне ў сялянскай сям'і. Нялёгкім было дзяцінства. Рана памёр бацька. Маці адна выхоўвала дваіх дзяцей.

Пасля заканчэння школы В.П. Жураўлёў паступіў у Мінскі педагагічны інстытут, працягам вучобы стала паступленне ў аспірантуру. У 1957 годзе Васіль Пракопавіч назаўсёды звязаў лёс з Інстытутам літаратуры імя Янкі Купалы Акадэміі навук. У гэтым жа годзе пабачылі свет і першыя навуковыя публікацыі маладога вучонага. Гэта былі рэцэнзіі на новыя кнігі, а таксама артыкулы, прысвечаныя праблемам гісторыі і тэорыі беларускай літаратуры.

Самую вялікую зацікаўленасць В.П. Жураўлёў заўсёды праяўляў да творчасці пачынальніка нацыянальнай эпохі традыцыі ў беларускай літаратуры — Якуба Коласа. У кнізе «Якуб Колас і паэтыка беларускага рамана» традыцыя, заснаваная Коласам, паказана адным з найважнейшых крытэрыяў ацэнкі мастацкіх якасцяў літаратурнага твора. А ў манаграфіі даследчыка «Структура твора», выдадзеная ў 1978 годзе, па-новаму была асэнсавана складаная і на той час недадаткова распрацаваная праблема вывучэння мастацкага твора праз сістэму яго паэтыкі.

Значным укладам у беларускую літаратурную навуку з'яўляюцца таксама аўтарскія манаграфіі В.П. Жураўлёва: «На шляху духоўнага самасцвярджэння», «У пошуку духоўных ідэалаў», «Актуальнасць традыцыі: Якуб Колас у пісьменніцкім асяродку», «Класіка і літаратурная сучаснасць: духоўны патэнцыял чалавека», «Непадкупны суд памяці: творчасць Анатоля Кудраўца».

Гісторыка-літаратурныя даследаванні В.П. Жураўлёва не засталіся дасягнем толькі акадэмічнай навукі. Раздзелы яго аўтарства змешчаны ў шэрагу падручнікаў і вучэбных дапаможнікаў для ВНУ, «Гісторыі беларускай літаратуры» ў 4 тамах, 5 кнігах (1997—2000 гг.), «Гісторыі беларускай літаратуры» ў 2-х тамах (на рускай мове) і іншых.

У час працы ў Інстытуце літаратуры імя Янкі Купалы Нацыянальнай акадэміі навук (якому, дарэчы, прысвяціў 58 гадоў свайго навуковага, творчага, педагагічнага і чалавечага жыцця) Васіль Пракопавіч праводзіў значную педагагічную работу. Шмат сіл і энергіі ён аддаваў выхаванню літаратуразнаўчай моладзі. Вялікую ўвагу ўдзяляў падрыхтоўцы навуковых кадраў праз аспірантуру, суіскальніцтва і дактарантуру. Ён быў намеснікам старшыні спецыялізаванага Савета па абароне доктарскіх дысертацый пры Інстытуце літаратуры імя Янкі Купалы НАН Беларусі, часта выступаў экспертам і афіцыйным апанентам кандыдацкіх і доктарскіх дысертацый. За гады працы ім падрыхтавана 6 кандыдатаў і 2 дактары філалагічных навук.

Сваімі навуковымі публікацыямі, выступленнямі ў сродках масавай інфармацыі Васіль Жураўлёў працягвае актыўна ўдзельнічаць у навуковым аналізе літаратурнага працэсу, уносіць адпаведны ўклад у развіццё нацыянальнай культуры. Ададаную працу вучонага і значны ўклад у даследаванне праблем тэорыі і гісторыі беларускай літаратуры высока ацаніла дзяржава. У 2002 годзе В.П. Жураўлёва была прысуджана Дзяржаўная прэмія Рэспублікі Беларусь у галіне літаратуры за кнігу «У пошуку духоўных ідэалаў».

Вучні і калегі Васіля Пракопавіча шчыра віншуюць яго з юбілейнай вясной. Жадаюць здзяйснення ўсіх задум і планаў і моцнага здароўя яшчэ на доўгія гады.

Алена МАНКЕВІЧ

Ілья КУРГАН:

«У КОЖНЫМ ВЫПАДКОВЫМ СУПАДЗЕННІ БОГ»

— Я толькі ў 87 гадоў, зусім нядаўна, пайшоў на пенсію. Цяпер законы рыхтуюцца, што на тры гады павысяць пенсійны ўзрост — аж да 63! А я да 87 працаваў і нічога. У мяне ніхто не пытаўся, я нікому нічога не казаў. Дык вось некалькі гадоў таму, калі яшчэ працаваў, аднойчы ехаў на заняткі на тралейбусе ў Акадэмію мастацтваў, першы набор якой памятаю дагэтуль, і недалёка ад мяне стаялі два хлопцы. Гляджу на іх, слухаю і думаю: ці здалося мне? Гавораць на нейкай незразумелай для ўсіх мове. Звярнуўся да іх, кажу: «На здзіўнай мове кажаце!» Яны смяюцца, бо размова паміж імі была на чысцюткай беларускай... Памятаю, аднойчы кажу студэнтам: «Глянь, у Джаванні Верга ёсць такое апавяданне...» А ён: «Джаванні! Как красиво звучит!» Я яму — здароў, браце! Па-беларуску ж — каханне, натхненне (цягне падвоеныя зычныя). Як спяваюць зычныя! Расказаў студэнтам, як Адам Міцкевіч у Парыжы казаў пра прыгажосць беларускай мовы. А тыя так шчыра здзіўляліся...

— Ілья Львовіч, няк магу ўцяміць, як пасля ўсіх жахаў, якія вам давалося пабачыць на вайне, удалося захаваць і ажыццявіць сваю мару — паступіць у тэатральны інстытут?

— Не памятаю, калі дакладна было (адчуванне, што ажно ў ХХ стагоддзі), але ў школе мяне называлі «наш патэфон». Прыходзіла настаўніца па літаратуры, расказвала, што будзем чытаць, выклікала мяне да дошкі, давала разгорнутую кнігу, і я чытаў. І гэта невыпадкова з'ява. Усё яно адтуль (падымае галаву да неба). Кожнаму Бог дае па-рознаму. Мне — так. І калі паступаюць у Акадэмію мастацтваў, не ўсе студэнты разумеюць, што важна мець менавіта ад прыроды дадзены здольнасці. Калі іх няма, колькі ні працуй, сэнсу не будзе. Не будзе той інтуіцыі, таго нуху, якія выратуюць пры неабходнасці. Памятаю, аднойчы за некалькі хвілін да пачатку эфіру рэдактар прынесла тэкст, завераны подпісамі амаль дзясятка рэдактараў і цэнзара. Эфір пачаўся. І раптам я бачу, што на старонцы чорным па белым надрукавана: «Сталін — прычына бяздольнасці нашых салдат». А трэба, зразумела, «бяздольнасці». Усяго адна літара прапушчана, а колькі гапоў магло паляцець. Рэдактар пасля мяне абдымала: «Выратаваў маіх дзяцей!»

«Я яе праводзіў дадому... А пасля і пажаніліся. У яе зусім не было прытулку. Таму яна перайшла да мяне.. пад той самы стол! Затое як запомнілася. Рамантычна было...»

— Памятаеце, як пачалася вайна?

— Я сядзеў на ганку нашага дома і глядзеў, як пралятаюць над галавой нямецкія бамбардзіроўшчыкі. Пасля наша сям'я, як і тысячы іншых, ішла пешшу па Маскоўскай шашы. Немцы ляталі над намі на самалётах і проста расстрэльвалі ўсіх, хто ішоў. Толькі ўявіць, такое рабілі жыхары краіны Гётэ і Бетховена!.. Калі быў паабапал дарогі лес, то мы хаваліся ў ім. А калі поле, тады маці кідалася

На гэтым тыдні, у чацвер, Ілья Курган адзначыў свой 90-гадовы юбілей. Вы маглі гэтага чалавека ніколі не бачыць, не ведаць імя ці прозвішча, але голас... Курган з 1949 года і на працягу наступных дзесяцігоддзяў (крыху не хапіла да паўстагоддзя) быў візітоўкай беларускага радыё. Гэта пад прачытання ім паведамлення прачыналася Беларуская ССР, ён агучваў вершы беларускіх паэтаў так, што тыя здзіўляліся, што так цудоўна напісалі... У свае 90 Ілья Курган не страціў пачуцця гумару. У дзень нараджэння тэлефаную, віншую, зычу доўгіх гадоў жыцця. «Не дай Бог!» — смяецца ён. А нас, журналістаў, якія прыйшлі да яго на інтэрв'ю, называе іншапланецямі, якія размаўляюць на здзіўнай, але вельмі прыгожай мове.

целам на малодшага браціка, каб абараніць яго ад куляў. У той дзень, калі пачалася вайна, у мяне быў квіток на дзённы спектакль. МХАТ прыехаў да нас на гастролі. І тых артыстаў — непамерна таленавітых, вялікіх — нават не пасадзілі на транспарт. Яны ішлі з намі, зусім недалёка, рукой падаць. Потым, праўда, іх падабралі...

Калі ўжо вяртаўся з Ташкента дадому ў Мінск (а грошай на дарогу, вядома ж, не было), маці набыла паўднёвай садавіны цэлую каробку. Кажу: «Прадасі — даедзеш». Кажу, што не ўмею я так... А што рабіць? Пашчасціла, прадаў. І дабраўся да Мінска. Іду... Памятаю, увесь квартал, што цяпер за Домам афіцэраў, ператварыўся ў выстаўку трафейнай зброі. Добра памятаю, там танк стаў вельмі велічэзны. Першую ноч вяртаня правёў на вакзале, бо не было куды падзецца. І другую ноч таксама. Хадзіў днём па горадзе: можа, хто сустрэнецца са знаёмых? Спаў у нямецкім танку, на лаўцы ў скверы каля Купалаўскага тэатра... Што казаць, лепей пакажу, — гаворыць у мой бок Ілья Львовіч. — Чытайце, даражэнькая.

— Тут, на руінах вуліцы Карла Маркса, Ілья Курган у 1945 годзе пасля шматгадовай разлукі наноў сустрэўся з татам. Справа — будынак сучаснага Нацыянальнага гістарычнага музея.

— Уяўляеце, ён толькі вярнуўся з Германіі, уладкаваўся на працу — і ідзе мне насустрач, васьм па гэтай вуліцы, дзе зараз мы з вамі, па Карла Маркса. Гэта цуд! У мяне пытаюцца: «Ты верыш у Бога?» Я спраўды паважаю рэлігію, але адказваю: «Часам». Бо ён — менавіта ў такіх супадзеннях. Быў у мяне такі выпадак. У Ташкенце, на паравозарамонтным заводзе, куды нас паслалі ад тэхнікума працаваць, ледзь не адбылася трагедыя. Праца была катаржнай, да таго ж стаяў такі грукат, што людзі глухлі. Але самым цяжкім была начная змена, на якую нас, зялёных пачаткоўцаў, адразу ж адправілі. Мяне, знясіленага голадам, увесь час хіліла ў сон. Аднойчы настолькі невыносна захацелася спаць, што я забраўся ў паравозны кацёл, прымасціўся ў ім паміж трубама і заснуў. Пры гэтым дадумаўся ўзяць з сабой кувалду, каб майстар, убачыўшы яе звонку, не вырашыў, што я лайдачу. І менавіта яна выратавала мяне ад гібелі! Прачнуўся я ад таго, што стала не проста душна, а п'якуча гарача, ажно адзенне гарэла, толькі працоўная роба ратавала. Аказалася, што рабочыя вырашылі ўзяцца за ремонт катла, у якім я заснуў: пачалі рэзаць аўтагенам краты, у якія былі ўстаўлены трубы. Натуральна, тыя разгарэліся. Мае крыкі ніхто не чуў. Тады я схопіў кувалду і пачаў з усямі сілы біць ёю. Звонку зразумелі, што ўнутры ёсць хтосьці жыва. Дробязь — узяў з сабой кувалду, а выратавала! Як тут не паверыць у Бога?

— А як паступалі ў інстытут? Ведаю, што пасля заканчэння вы выступалі ў вандроўным тэатры. Як думаеце, сённяшня моладзь на такое здольна?

— Ужо ў пераможным 1945-м я вырашыў паступаць на акцёрскі факультэт тэатральнага інстытута. Хадзіў і пытаўся ў мінакоў, дзе мне яго адшукаць. У політэхнічным інстытуце быў пакойчык, і ў ім — тэатральны інстытут. Няма нават дзе прысесяці, дзе палажыць паперу, каб падпіс паставіць. Пасля нас перавялі ў оперны тэатр. Можна было хоць кожны дзень бясплатна оперу глядзець. Я і глядзеў...

«Калі быў паабапал дарогі лес, то мы хаваліся ў ім.

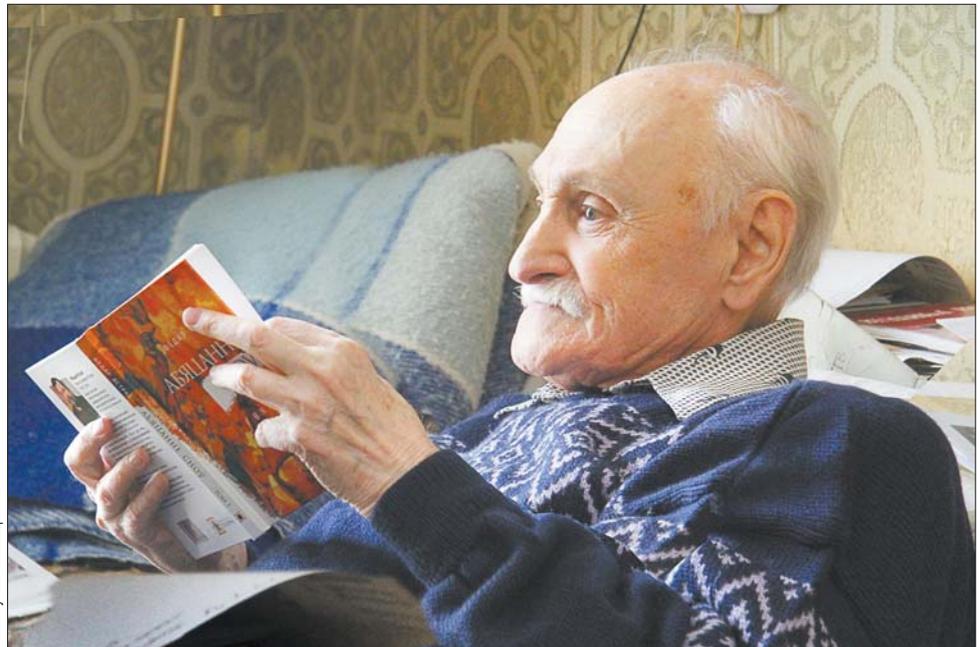
А калі поле, тады маці кідалася целам на малодшага браціка, каб абараніць яго ад куляў».

У той час у горадзе сустрэлася мне дзяўчына, якую я ведаў па школе. Яна з маці жыла ў друільным дамку каля Дома друку. Месяца мне там адвялі... Каму скажаш — не паверачу. Маўляў, усё выдумаў. А ў сярэдзіне пакою таго дома — стол, вялікі, круглы. Яны засялілі абрус да самай падлогі, і я там, пад сталом, спаў. Якраз здаваў іспыты, паступаў. У нямецкіх салдацкіх штанах, зялёных і тоўстых. На нагах — тапачкі, на іх — галёшы, прывязаныя шпагатам, і ваенная югаслаўская курткі. Так і пачаў вучыцца.

Наш выпуск быў першым пасля вайны. У той час у тэатрах ішлі скарачэнні, і мы, выпускнікі, пайшлі да Пятра Машэрава, які ўзначальваў камсамол Беларусі і сказаў, што наш выпуск абавязкова захаваецца. Так мы сталі акцёрамі тэатра на колах. Ездзілі на грузавіку без брызенту, поўным дэкарацыяй, па краіне, па гарадах і вёсках. Дзяўчаты мне тады казалі: «Ілья, ты праехаў з намі толькі палову шляху». Пытаюся: «Чаму?» А яны кажуць, што я, як джэнтльмен, прапуская дзяўчат у глыбіню кузава. Таму адна нага была ў грузавіку, а другая — за бортам.

— Раскажыце, калі ласка, як пазнаёміліся з жонкай.

— Калі я быў на чацвёртым курсе, перад прыёмнымі іспытамі ў тэатральны інстытут ехаў ад парку Чалюскінцаў дадому ў трамваі. І бачу — на прыпынку стаіць дзяўчына. І так яна мне спадабалася! Падумаў, шкада, што не вучымся разам. І потым падумаў: калі яна сядзе з трамвая на прыпынку насупраць опернага, можа, пойдзе туды, да нас. На наступны дзень пайшоў, пацкавіўся пра тых, хто паступае ў наш інстытут, і пабачыў яе. І яна таксама на мяне глядзела. Пасля даведаўся, што яна з Самары прыехала паступаць у тэатральны інстытут. Я яе праводзіў дадому... А пасля

Фота Яўгена ПРЭСЦІКАГА.

і пажаніліся. У яе зусім не было прытулку. Таму яна перайшла да мяне... пад той самы стол! Затое як запомнілася. Рамантычна было...

Калі скончыў 4-ты курс, мне прапанавалі пайсці ў віцебскі тэатр. Але жонка сказала: «Мне тры гады вучыцца, а ты з'едзеш. Што за сям'я такая будзе?» А пасля я пачуў па радыё аб'яву, што праводзіцца конкурс на месца дыктара-практыканта. Так трапіў на працу на беларускае радыё, і ўжо 1 лістапада 1949 года прыступіў да сваіх новых абавязкаў.

— «Не патрэбен Левітан, калі ёсць Ілья Курган!»...

— Так, гэтая фраза ў свой час хутка разышлася сярод маіх знаёмых і калег. ...У той дзень я атрымаў званне заслужанага артыста. Трэба ж было адсвяткаваць. А ў нас гасцаваў сам Юрый Левітан, вядомы на ўвесь Савецкі Саюз дыктар радыё. І я, разумеючы, што адной чаркай сёння не абдыдзе і заўтра будзе нясоладка, прапанаваў Юрыю Барысавічу падмяніць мяне. Той пагадзіўся, але з умовай, што маё начальства ўтрасе ўсё з Масквой. Дамовіліся. Нават тэкст пераклалі на рускую мову. Трэба было дамовіцца і наконт пропуску, але ж было позна, і наш супрацоўнік не здолеў атрымаць стандартны пропуск — выпісалі толькі часовы. Левітан папрасіў мяне назаўтра папрасіць у студыі з ім побач, бо і беларуская студыя, і апаратура ў ёй адразнівалася ад маскоўскай.

«Пазней высветлілася, што Левітана з яго часовым пропускам затрымалі ўнізе. Тады рэдактар прыняў рашэнне, што весці рэпартаж буду я. Я, зразумела, стаў адмаўляцца: як, маўляў, мне чытаць, калі я нават гаварыць не магу нармальна?»

Ноччу, натуральна, паспаць не ўдалося, а раніцай — эфір. Канферэнцыя кіраўнікоў кампартый усяго свету, якія прыбылі ў Мінск па запрашэнні самога Леаніда Брэжнева. Раніцай накіраваліся мы з Левітанам у Палац спорту. У фае на Юрыя Барысавіча накінуўся нейкі рэпарцёр і пацягнуў яго на інтэрв'ю. Ніколі больш не бачыў, каб журналіст так упарта хацеў пагутарыць... Мы дамовіліся так: я падымся ў сваю студыю, а Левітан, як вызваліцца, таксама

падыдзе туды. Аднак час ішоў, а ён усё не з'яўляўся. Хацелі паслаць людзей, ды да таго часу ўсё хаджэнні па палацы былі забароненыя. Як ні прасілі ахоўнікаў нас прапусціць, не дазвалялі. І іх можна зразумець: такая праца — выконваць загад.

Пазней высветлілася, што Левітана з яго часовым пропускам затрымалі ўнізе. Тады рэдактар прыняў рашэнне, што весці рэпартаж буду я. Я, зразумела, стаў адмаўляцца: як, маўляў, мне чытаць, калі я нават гаварыць не магу нармальна? А ён мне: «Калі мы не пачнём, то ты ўяўляеш, што зробіць з усімі намі?» Я пагадзіўся. Але тут паўстала яшчэ адна праблема: кінуліся шукаць тэкст — яго няма! Першы застаўся ў Левітана ўнізе. Выйсці са студыі нельга. Урэшце нейкім чынам у аднаго з карэспандэнтаў адшукаўся пакаменчы, перакрэслены шмат разоў асобнік на рускай мове. Нічога не разабраць. І вось на сцэну сталі выходзіць афіцыйныя прадстаўнікі ўладаў. Яшчэ не зусім цвярозы, я сеў за мікрафон і за секунду да таго, як Машэраў сказаў: «Таварышы!», паспеў агучыць бясконцы спіс з імёнаў і «ты-

«Курган» — гэта прозвішча маці Ільі Львовіча, якое ён узяў падчас працы на радыё замест бацькавага «Эйдэльман».

— Заходжу ўпершыню ў аўдыторыю да студэнтаў. Кажу, што я — Курган. Што пра мяне яшчэ Янка Купала пісаў: «Здзірванелы курган векавечны». Жарт жартам, а некаторыя верылі! — смяецца юбіляр.

тулаў» прысутных на канферэнцыі кіраўнікоў замежных кампартый. А там столькі няродных прозвішчаў — так і не вымавіш адразу нават у спакойным стане. І толькі значна пазней я звярнуў увагу на тое, што ў рэдактара, які падчас майго рэпартажу трымаўся за стол, пасінілі пальцы... Калі эфір скончыўся, заляцеў у студыю Левітан і сказаў: «Не патрэбен Левітан, калі ёсць Ілья Курган!»

Вераніка ПУСТАВІТ
pustavit@zviazda.by

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки» , г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703		
Продавец	Гродненское областное потребительское общество (Берестовицкий филиал), Гродненская обл., г.п. Берестовица, ул. Советская, д. 2		
Предмет аукциона			
Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер
Незавершенное законсервированное капитальное строение	Здание неустановленного назначения	2848,5 кв.м	411/U-15063
Гродненская обл., Берестовицкий р-н, Пограничный с/с, д. Воронь, ул. Озерная, д. 2А			
Готовность строения – 61% (подземная часть, перекрытия, крыша – 100%, стены и перегородки – 93%, полы – 39%)			
Сведения о земельном участке: предоставлен продавцу на праве аренды (срок действия: по 12.01.2114) пл. 0,6620 га для строительства и обслуживания здания цеха минеральной воды.			
Ограничения: расположен в водоохранной зоне водных объектов вне прибрежных полос, пл. 0,6620 га.			
Начальная цена с НДС – 632 000 000 белорусских рублей (снижена на 20%) (с учетом номинации – 63 200 рублей)			
Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с №3012343260010, в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г.Минску и Минской области, БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»			
Срок подписания договора купли-продажи	15 рабочих дней после проведения аукциона		
Условия оплаты предмета аукциона			
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) дней после заключения договора купли-продажи.			
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by .			
Извещение о проведении предыдущего аукциона опубликовано в газете «Звезда» от 18.03.2016.			
Аукцион состоится 13.06.2016 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 10.06.2016 до 17.00 по указанному адресу.			
Тел.: +375 17 280-36-37; 8029-183-69-71. www.cpo.by . E-mail: auction@cpo.by			

Извещение об открытом аукционе по продаже права заключения договора аренды земельного участка 29 июня 2016 года

Вид аукциона	Открытый
Предмет аукциона	Право заключения договора аренды земельного участка сроком на 1 месяц для размещения объектов культурно-просветительного и зрелищного назначения
Кадастровый номер земельного участка	44010000001009171
Месторасположение земельного участка	г. Гродно, проспект Космонавтов
Размер земельного участка	1,0563 га
Размер годовой арендной платы	168 140 819 (16 814,08) руб.
Организатор аукциона	КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», тел. 720537, 720546
Дата проведения аукциона	29 июня 2016 года
Время проведения аукциона	12.00
Место проведения аукциона	г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, актовый зал
Место приема заявлений и прилагаемых к нему документов	г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет 57
Дата и время начала приема документов	30 мая 2016 года 8.00
Дата и время окончания приема документов	24 июня 2016 года 17.00
Шаг аукциона	5%

№ лота	Период аренды	Стоимость затрат на изготовление документации, (с учетом дееноминации), руб.	Начальная цена продажи (с учетом дееноминации), руб.	Сумма задатка (с учетом дееноминации), руб.
1	01.07.2016–31.07.2016	8 905 051 (890,51)	48 392 240 (4 839,22)	5 000 000 (500)
2	01.08.2016–31.08.2016	8 905 051 (890,51)	48 392 240 (4 839,22)	5 000 000 (500)
3	01.09.2016–30.09.2016	8 905 051 (890,51)	48 392 240 (4 839,22)	5 000 000 (500)

Победитель аукциона обязан: Заключить договор аренды земельного участка с Гродненским городским исполнительным комитетом в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

При оформлении заявления лицо, желающее принять участие в аукционе, предоставляет:

1. Копии финансовых поручений о внесении **задатка** за подачу заявления на расчетный счет 3012000041810 в филиале № 400 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк», код 152101752, УНП 590727594, получатель – ГП «Гродненский центр недвижимости», с отметкой банка-отправителя об их исполнении.

Юридическое лицо: Доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителю), одну копию учредительных документов.

Физическое лицо: паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность.

2. Платеж за право заключения договора аренды земельных участков осуществляется в течение 3 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона.

3. Победитель аукциона обязан в течение 3 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона возместить организатору аукциона затраты, связанные с организацией и проведением аукциона, а также расходы по подготовке земельного-кадастровой документации, возместить отделу коммунального имущества и приватизации Гродненского горисполкома расходы по подготовке документации для проведения аукциона.

4. Всем желающим предоставляется возможность ознакомиться с объектом. **Адрес сайта: www.grodno.gov.by**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПЕРВЫХ И ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА Организатор торгов: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, (0212) 42-61-62.

Продавец: ОАО «Плисский льнозавод», Витебская обл., Глубокский р-н, г.п. Подсвилье, ул. Советская, 83, (029) 598-99-44.

Лот №1. Трактор МТЗ 80, рег. знак БЯ 1792, 1991 г.в. Нач. цена: 17 950 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 795 000 бел. руб. Шаг аукциона – 898 000 бел. руб.

Лот №2. Автопогрузчик ДВ грузоподъемностью 3 тонны, инв. №260а, 1989 г.в. Нач. цена: 20 150 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 2 015 000 бел. руб. Шаг аукциона – 1 008 000 бел. руб.

Лот №3. Легковой седан ВАЗ 21074 120-21, рег. знак 2071 ВА, 2007 г.в. с автосалонами. Нач. цена: 5 870 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 587 000 бел. руб. Шаг аукциона – 294 000 бел. руб.

Лот №4. Грузовой бортовой МАЗ 533603-220, рег. знак АА 7608-2, 2007 г.в. Нач. цена: 44 550 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 4 455 000 бел. руб. Шаг аукциона – 2 228 000 бел. руб.

Лот №5. Грузовая специальная пожарная машина ГАЗ-53А, рег. знак 5690 ВТН, 1979 г.в. Нач. цена: 9 000 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 900 000 бел. руб. Шаг аукциона – 450 000 бел. руб.

Лот №6. Автомобиль легковой УАЗ 31519, рег. знак 5635Е-2, 2005 г.в. с автосалонами. Нач. цена: 14 203 500 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 420 400 бел. руб. Шаг аукциона – 711 000 бел. руб.

Лот №7. Грузопассажирский вагон ГАЗ 2705, рег. знак АА 2181-2, 2005 г.в. Нач. цена: 6 500 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 650 000 бел. руб. Шаг аукциона – 325 000 бел. руб.

Лот №8. Прицеп бортовой тентовый МАЗ 837810 014, рег. номер А 1258 А-2, 2008 г.в. Нач. цена: 31 500 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 3 150 000 бел. руб. Шаг аукциона – 1 575 000 бел. руб.

Лот №9. Токарный станок SN-402, инв. №180, 1979 г.в. Нач. цена: 16 000 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 600 000 бел. руб. Шаг аукциона – 800 000 бел. руб.

Лот №10. Станок фрезерный, инв. №182, 1979 г.в. Нач. цена: 6 000 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 600 000 бел. руб. Шаг аукциона – 300 000 бел. руб.

Лот №11. Механическая ножовка 872м, инв. №369, 1997 г.в. Нач. цена: 6 800 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 680 000 бел. руб. Шаг аукциона – 340 000 бел. руб.

Лот №12. Гидравлический пресс, инв. №366, 1997 г.в. Нач. цена: 5 900 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 590 000 бел. руб. Шаг аукциона – 295 000 бел. руб.

Лот №13. Станок деревообрабатывающий КЛ-96, инв. №181, 1979 г.в. Нач. цена: 7 400 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 740 000 бел. руб. Шаг аукциона – 370 000 бел. руб.

Лот №14. Комбайн льноуборочный КЛС-3,5, рег. знак ВВ-2 1512, 2008 г.в. Нач. цена: 143 000 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 14 300 000 бел. руб. Шаг аукциона – 7 150 000 бел. руб.

Лот №15. Комбайн льноуборочный самоходный КЛС-3,5 Полессе LS35, рег. знак БХ 9339, 2009 г.в. Нач. цена: 161 500 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 16 150 000 бел. руб. Шаг аукциона – 8 075 000 бел. руб.

Лот №16. Прицеп тракторный 2ПТС-4, рег. знак БХ 0960, 1991 г.в. Нач. цена: 6 800 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 680 000 бел. руб. Шаг аукциона – 340 000 бел. руб.

Лот №17. Плуг ППГ-4-40, инв. №165, 2004 г.в. Нач. цена: 5 029 500 бел. руб. без НДС. Задаток: 503 000 бел. руб. Шаг аукциона – 252 000 бел. руб.

Лот №18. Культиватор КЧ, инв. №436, 2004 г.в. Нач. цена: 5 850 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 585 000 бел. руб. Шаг аукциона – 293 000 бел. руб.

Лот №19. Разбрасыватель удобрений РДУ-1,5, инв. №406, 2003 г.в. Нач. цена: 5 619 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 561 900 бел. руб. Шаг аукциона – 281 000 бел. руб.

Лот №20. Прицеп ОДАЗ 885, рег. знак 6400 ВТ, 1980 г.в. Нач. цена: 3 300 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 330 000 бел. руб. Шаг аукциона – 165 000 бел. руб.

Лот №21. Дискатор АДН-4Р, инв. №525, 2009 г.в. Нач. цена: 26 166 500 бел. руб. без НДС. Задаток: 2 616 700 бел. руб. Шаг аукциона – 1 309 000 бел. руб.

Лот №22. Сверлильный станок 2Н-118, инв. №10, 1966 г.в. Нач. цена: 4 100 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 410 000 бел. руб. Шаг аукциона – 205 000 бел. руб.

Лот №23. Сверлильный станок Н-135, инв. №185, 1979 г.в. Нач. цена: 4 600 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 460 000 бел. руб. Шаг аукциона – 230 000 бел. руб.

Лот №24. Машина раскладочная МР-1400, инв. №533, 2010 г.в. Нач. цена: 54 246 983 бел. руб. без НДС. Задаток: 5 424 700 бел. руб. Шаг аукциона – 2 713 000 бел. руб.

Лот №25. Машина сфероформирующая МС 6,97, инв. №534, 2010 г.в. Нач. цена: 135 617 458 бел. руб. без НДС. Задаток: 13 561 800 бел. руб. Шаг аукциона – 6 781 000 бел. руб.

Лот №26. Машина трясильная ТН-112-01, инв. №539, 2010 г.в. Нач. цена: 92 784 099 бел. руб. без НДС. Задаток: 9 278 500 бел. руб. Шаг аукциона – 4 640 000 бел. руб.

Лот №27. Агрегат мяльно-трепальный МТА-2Л, инв. №538, 2010 г.в. Нач. цена: 879 426 538 бел. руб. без НДС. Задаток: 87 942 700 бел. руб. Шаг аукциона – 43 972 000 бел. руб.

Лот №28. Машина мяльная М-110-Л, инв. №537, 2010 г.в. Нач. цена: 122 269 318 бел. руб. без НДС. Задаток: 12 227 000 бел. руб. Шаг аукциона – 6 114 000 бел. руб.

Лот №29. Панель автоматизации, инв. №551, 2011 г.в. Нач. цена: 2 564 747 бел. руб. без НДС. Задаток: 256 500 бел. руб. Шаг аукциона – 129 000 бел. руб.

Лоты №№30-33. Сушилка СКП-10КУ, 1979 г.в. Нач. цена за 1 лот: 72 883 996 бел. руб. без НДС. Задаток: 7 288 400 бел. руб. Шаг аукциона – 3 645 000 бел. руб.

Лоты №№34-39. Трясильная машина ТГ-135, 1979 г.в. Нач. цена за 1 лот: 8 116 647 бел. руб. без НДС. Задаток: 881 700 бел. руб. Шаг аукциона – 441 000 бел. руб.

Лот №40. Пресс РП-5, инв. № 179, инв. №179, 1979 г.в. Нач. цена: 7 371 613 бел. руб. без НДС. Задаток: 737 200 бел. руб. Шаг аукциона – 369 000 бел. руб.

Лот №41. Пресс РП-5УМ, инв. №187, 1979 г.в. Нач. цена: 8 560 584 бел. руб. без НДС. Задаток: 856 100 бел. руб. Шаг аукциона – 429 000 бел. руб.

Лот №42. Машина СМТ-200, инв. №235, 1985 г.в. Нач. цена: 15 108 624 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 510 900 бел. руб. Шаг аукциона – 756 000 бел. руб.

Лот №43. Машина МТА-11, инв. №256, 1988 г.в. Нач. цена: 135 324 184 бел. руб. без НДС. Задаток: 13 532 500 бел. руб. Шаг аукциона – 6 767 000 бел. руб.

Лот №44. Размотчик рулонов, инв. №435, 2004 г.в. Нач. цена: 15 989 243 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 599 000 бел. руб. Шаг аукциона – 800 000 бел. руб.

Лот №45. Кудельно-приготовительный агрегат КПЛМ-2М, инв. №167, 1979 г.в. Нач. цена: 5 316 109 бел. руб. без НДС. Задаток: 531 700 бел. руб. Шаг аукциона – 266 000 бел. руб.

Лот №46. Циклон ЦН-15, инв. №322, 1992 г.в. Нач. цена: 13 421 534 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 342 200 бел. руб. Шаг аукциона – 672 000 бел. руб.

Лот №47. Пневмотранспортер, инв. №100, 1961 г.в. Нач. цена: 5 680 810 бел. руб. без НДС. Задаток: 568 100 бел. руб. Шаг аукциона – 285 000 бел. руб.

Лот №48. Пресс паковочный РП-5, инв. №50, 1972 г.в. Нач. цена: 10 337 496 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 033 800 бел. руб. Шаг аукциона – 517 000 бел. руб.

Лот №49. Пресс паковочный РП, инв. №51, 1974 г.в. Нач. цена: 18 958 864 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 895 900 бел. руб. Шаг аукциона – 948 000 бел. руб.

Лот №50. Пресс НВВ, инв. №57, 1990 г.в. Нач. цена: 14 428 114 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 442 900 бел. руб. Шаг аукциона – 722 000 бел. руб.

Лот №51. Станок СМТ-200, инв. №59, 1991 г.в. Нач. цена: 8 956 684 бел. руб. без НДС. Задаток: 895 700 бел. руб. Шаг аукциона – 448 000 бел. руб.

Лот №52. Куделеприготовительный агрегат, инв. №46, 1988 г.в. Нач. цена: 4 231 796 бел. руб. без НДС. Задаток: 423 200 бел. руб. Шаг аукциона – 212 000 бел. руб.

Лот №53. Трепальное колесо, инв. №104, 1965 г.в. Нач. цена: 7 835 675 бел. руб. без НДС. Задаток: 783 600 бел. руб. Шаг аукциона – 392 000 бел. руб.

Лот №54. Машина разрывная (гидропресс), инв. №63, 1996 г.в. Нач. цена: 9 860 617 бел. руб. без НДС. Задаток: 986 100 бел. руб. Шаг аукциона – 494 000 бел. руб.

Лот №55. Циклон, инв. №299, 1991 г.в. Нач. цена: 766 878 бел. руб. без НДС. Задаток: 76 700 бел. руб. Шаг аукциона – 39 000 бел. руб.

Лот №56. Циклон-6, инв. №103, 1992 г.в. Нач. цена: 4 827 896 бел. руб. без НДС. Задаток: 482 800 бел. руб. Шаг аукциона – 242 000 бел. руб.

Лот №57. Машина сушильная СКП-10КУ, инв. №39, 1985 г.в. Нач. цена: 6 991 861 бел. руб. без НДС. Задаток: 699 200 бел. руб. Шаг аукциона – 350 000 бел. руб.

Лот №58. Станок СМТ-200М, инв. №250, 1987 г.в. Нач. цена: 8 061 015 бел. руб. без НДС. Задаток: 806 200 бел. руб. Шаг аукциона – 404 000 бел. руб.

Лот №59. Машина МТА-2Л, инв. №188, 2005 г.в. Нач. цена: 599 609 003 бел. руб. без НДС. Задаток: 59 960 900 бел. руб. Шаг аукциона – 29 981 000 бел. руб.

Лот №60. Куделеприготовительный агрегат (машина КПАЛ), инв. №291, 1991 г.в. Нач. цена: 3 161 508 бел. руб. без НДС. Задаток: 316 200 бел. руб. Шаг аукциона – 159 000 бел. руб.

Лот №61. Прицеп бортовой ГКБ-817, рег. знак ВТ 67-21, 1988 г.в. Нач. цена: Нач. цена: 1 810 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 181 000 бел. руб. Шаг аукциона – 91 000 бел. руб.

Лот №62. Прицеп бортовой ГКБ-817, рег. знак 10-65 ВУ, 1990 г.в. Нач. цена: 2 210 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 221 000 бел. руб. Шаг аукциона – 111 000 бел. руб.

Лот №63. Прицеп бортовой ГКБ-817, рег. знак 10-64 ВУ, 1990 г.в. Нач. цена: 2 210 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 221 000 бел. руб. Шаг аукциона – 111 000 бел. руб.

Лот №64. Прицеп СТС-12, рег. знак БХ 9341, 2009 г.в. Нач. цена: 8 300 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 830 000 бел. руб. Шаг аукциона – 415 000 бел. руб.

Лот №65. Прицеп ГКБ-817, инв. №285, 1990 г.в. Нач. цена: 2 210 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 221 000 бел. руб. Шаг аукциона – 111 000 бел. руб.

Лот №66. Специальное транспортное средство СТС-12, рег. знак ВВ-2 8780, 2008 г.в. Нач. цена: 8 680 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 868 000 бел. руб. Шаг аукциона – 434 000 бел. руб.

Лот №67. Специальное транспортное средство СТС-12, рег. знак ВВ-2 8781, 2008 г.в. Нач. цена: 8 680 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 868 000 бел. руб. Шаг аукциона – 434 000 бел. руб.

Лот №68. Специальное транспортное средство СТС-12, рег. знак БХ 9340, 2009 г.в. Нач. цена: 8 660 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 866 000 бел. руб. Шаг аукциона – 433 000 бел. руб.

Лоты №№69-70, 72, 74, 82, 83. Пресс-подборщик ПРП-150, 2008 г.в. Нач. цена за 1 лот: 8 100 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 810 000 бел. руб. Шаг аукциона – 405 000 бел. руб.

Лоты №№71, 84. Пресс-подборщик ПРП-150, 2008 г.в. Нач. цена за 1 лот: 7 400 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 740 000 бел. руб. Шаг аукциона – 370 000 бел. руб.

Лоты №№73, 75-77. Пресс-подборщик ПРП-150, 2008 г.в. Нач. цена за 1 лот: 7 800 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 780 000 бел. руб. Шаг аукциона – 390 000 бел. руб.

Лот №78. Разбрасыватель МЖТ-Ф-6, инв. №324, 1992 г.в. Нач. цена: 5 200 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 520 000 бел. руб. Шаг аукциона – 260 000 бел. руб.

Лот №79. Опрыскиватель Мекосан 2000-18, инв. №442, 2005 г.в. Нач. цена: 8 900 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 890 000 бел. руб. Шаг аукциона – 445 000 бел. руб.

Лоты №№80-81. Опрыскиватель ОП 2500-18к, 2008 г.в. Нач. цена за 1 лот: 11 600 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 160 000 бел. руб. Шаг аукциона – 580 000 бел. руб.

Лоты №№85-87. Плуг ППО-(4+1)-40К3, 2009 г.в. Нач. цена за 1 лот: 5 370 400 бел. руб. без НДС. Задаток: 537 100 бел. руб. Шаг аукциона – 269 000 бел. руб.

Лоты №88-91, 94-95. Агрегат комбинированный «Циркон 73005+Сапфир/300ДС+ВМР3», 2008 г.в. Нач. цена за 1 лот: 20 666 900 бел. руб. без НДС. Задаток: 2 066 700 бел. руб. Шаг аукциона – 1 034 000 бел. руб.

Лоты №№92-93. Агрегат почвообрабатывающий посевной АПП-6П-1, 2009 г.в. Нач. цена за 1 лот: 41 772 500 бел. руб. без НДС. Задаток: 4 177 300 бел. руб. Шаг аукциона – 2 089 000 бел. руб.

Лот №96. Самоходный оборачиватель лент льна «ОСЛ-1», инв. №512, 2009 г.в. Нач. цена: 46 958 300 бел. руб. без НДС. Задаток: 4 695 900 бел. руб. Шаг аукциона – 2 348 000 бел. руб.

Лот №97. Прицеп бортовой тракторный СТС-12, рег. знак БЯ 0917, 2008 г.в. Нач. цена: 8 010 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 801 000 бел. руб. Шаг аукциона – 401 000 бел. руб.

Лот №98. Прицеп бортовой тракторный СТС-12, рег. знак БЯ 0918, 2008 г.в. Нач. цена: 8 010 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 801 000 бел. руб. Шаг аукциона – 401 000 бел. руб.

Лот №99. Производственная база ОАО «Плисский льнозавод» по адресу: Витебская обл., Глубокский р-н, Подсвильский с/с, г.п. Подсвилье, ул. Советская, д. 83, в т.ч. капитальные строения: административно-бытовой корпус, инв. №220/С-5652 площадью 2416,3 кв.м.; производственный корпус, инв. №220/С-26836 (д. 83 корп. 1) площадью 11309,6 кв.м., в т.ч.: кабель 0,4 кВ, кабель 10 кВ; Заправочная, инв. №220/С-26857 (д. 83, корп. 11) площадью 487,7 кв.м.; блок вспомогательных помещений, инв. №220/С-26839 (д. 83, корп. 12) площадью 518,4 кв.м., в т.ч.: кабель 0,4 кВ, кабель 10 кВ; Материальный склад, инв. №220/С-15281 (д. 83/9) площадью 604,3 кв.м.; Электроцех, инв. №220/С-15299 (д. 83/10) площадью 97,8 кв.м.; Здание автосевого №1, инв. №220/С-15286 (д. 83/3) площадью 50,9 кв.м.; Автосевоная № 2, инв. №220/С-15297 (д. 83/4) площадью 50,9 кв.м.; Костросторонник инв. №220/С-15292 (д. 83/6) площадью 92,3 кв.м.; Здание фильткамеры, инв. №220/С-26840 (д. 83, корп. 2) площадью 946,0 кв.м.; Коношня, инв. №220/С-26841 (д. 83, корп. 13) площадью 124,9 кв.м.; Проходная старого завода, инв. №220/С-26830 (д. 83, корп. 14) площадью 8,9 кв.м.; Мазутонасосная, инв. №220/С-15284 (д. 83/5) площадью 66,4 кв.м.; Шахта №1, инв. №220/С-26803 площадью 3434,4 кв.м.; Шахта №2, инв. №220/С-26802 площадью 3434,4 кв.м.; Шахта №3, инв. №220/С-26804 площадью 3436,8 кв.м.; Шахта №4, инв. №220/С-26805 площадью 3427,2 кв.м.; Шахта №5, инв. №220/С-26806 площадью 3434,4 кв.м.; Шахта №6, инв. №220/С-26801 площадью 3432,0 кв.м.; Шахта №7, инв. №220/С-26807 площадью 3146,4 кв.м.; Водонапорная башня, инв. №220/С

■ Бліжэй да чытача

ЯК ПРЫВАБІЦЬ КЛІЕНТА?

Кіяскёраў і работнікаў кнігарняў навучаць хітрыкам сучаснага маркетынгу

«Пакупнік ужо не той», — уздыхаюць сённяшнія прадаўцы. Каб прыцягнуць спажывцоў мала прапанаваць разнастайны тавар, трэба яшчэ і кваліфікавана яго падаць. У выдавецкай дзейнасці праблема ўскладняецца тым, што канкурываць даводзіцца з інтэрнэтам. Як у цяперашніх умовах ладзіць рэалізацыю перыядыкі і кніжнай прадукцыі? Каб навучыць прадаўцоў працаваць у новых абставінах, Саюз выдаўцоў і распаўсюджвальнікаў друку распачаў серыю семінараў.

Патэнцыял кіёскаў

На першай сустрэчы распаўсюджвальнікі абмяркоўвалі праблемы, з якімі сутыкаюцца.

— Сёння назіраецца тэндэнцыя падзення пакупніцкага попыту, — заўважае кіраўнік гандлёвага аддзела «Мінабсаюздруку» Галіна САЙКОВА. — Не толькі ў нас. Прыбытак насельніцтва ўпаў. Вядома, спрабуем прыцягнуць кліентаў акцыямі. Але гэта часовы захад. На акцыях не заробіш: яны праводзяцца за кошт нашых рознічных нацэнак, таму гэта вымыванне сродкаў.

Нюансамі арганізацыі падпіскі ў кіёсках падзялілася магільёўская калега, начальнік адзела друку рэгіянальнага «Саюздруку» Наталля СТАРАВЕРАВА:

— У нас ёсць дамоўленасць з многімі выдавецтвамі. Але паслугай карыстаюцца не часта. Ведамасную падпіску людзі афармляюць на прадпрыемствах. А калі казаць пра індывідуальную, то «Белпошта» тут па-за канкурэнцыяй, у іх гэта асноўны від дзейнасці. Мы прыдумалі арыгінальны рэкламны ход, каб зацікавіць падпісчыкаў. Маўляў, а скрыні газетку могуць сцягнуць, а ў кіёску яна заўсёды дачакаецца вас. Нават калі вы на месяц паедзеце адпачываць на поўдзень, наш ветлівы прадавец захавае вашы экзэмпляры. Праўда, сутыкнуліся з іншай праблемай: некаторыя падпісчыкі могуць па некалькі месяцаў не забіраць прэсу. А ў нас пам'яшканні не дазваляюць захоўваць «да запатрабавання» столькі газет і часопісаў.

Разам з тым нельга недаацэньваць патэнцыял кіёскаў і павільёнаў. У гэтых малых аб'ектах вялікі радыус пакрыцця, таму і колькасць патэнцыйных пакупнікоў значная. Каб наведнік не сышоў з пустымі рукамі, важна паклапаціцца пра выкладку. Сённяшні спажывец, асабліва маладзейшая аўдыторыя, не будзе траціць шмат часу, каб вывучыць прадстаўленны на стэлажах выданні. Проста хутка акіне позірк асартымент. Таму тавар трэба правільна сегментаваць, каб пакупнік адразу заўважыў цікавае для яго выданне.

Кантакт з выдаўцамі

Найбольшым попытам цяпер карыстаюцца дзіцячыя выданні і калекцыйныя часопісы, якія прапануюць збіраць што-небудзь рукамі. З асцягатнай прэсай больш складана: кажучы, час друкаваных выданняў ужо прайшоў. Але вопыт Вялікабрытаніі паказвае, што не ўсё яшчэ страчана. Там летась змаглі нарэшце спыніць падзенне тыражаў. У брытанскай журналістыцы адраджаюцца жанры дэтэктываў, расследаванняў. Прычым матэрыялы па адной справе друкуюцца на працягу некалькіх нумароў. За эксклюзіў чытачы гатовы плаціць.

Распаўсюджвальнікі заўважаюць, што вельмі важна, каб быў наладжаны кантакт з выдаўцамі. Бо, ведаючы асаблівасці пэўнай газеты, яе лягчэй прапанаваць.

— Многае залежыць ад прадаўцоў, якія знаходзяцца ў рознічных аб'ектах, — кажа Галіна Сайко-

ва. — Мы стараемся праводзіць сустрэчы рэдакцый менавіта з кіяскёрамі, а не з пакупнікамі, бо, што чалавеку гэтаму падабаецца, тое ён і будзе рэкамендаваць. Ніжкія рэкламныя лістоўкі не будуць больш дзейснымі за парады прадаўца.

Як паказвае практыка, дадатковыя ўсплэскі продажаў могуць забяспечыць і інфармацыйныя дадаткі, якія выпускаюцца выданні. Той жа календар для дачнікаў ці расклад руху электрычак. Трэба толькі загадзя папярэдзтваць чытачоў пра гэтыя ўкладкі. Зразумела, што распрацоўка спецыяльных дадаткаў — справа саміх рэдакцый. Але «Саюздрук», які бачыць агульную сітуацыю па выданнях, можа даць пэўныя парады па тэматыцы і даце выпуску, каб не апынулася, што ўсе газеты і часопісы адначасова выдалі падобныя ўкладкі.

Важны момант: інфармацыйныя дадаткі павінны быць зроблены прафесійна. Калі чытач зразумее, што разбіраецца ў тэме лепш за выданне, нічога не купіць. Так адбылося, напрыклад, калі адна з грамадска-палітычных газет вырашыла выпусціць пакецікі з насеннем. Чаканага попыту на той тавар не было: дачнікі, якія ўжо не першы год займаюцца агародам, аддалі перавагу спецыялізаваным крамам.

А вось задума з купонамі ў газетах і часопісах у беларускіх рэаліях не працуе. Не тая спажывецкая культура. Наталля Стараверава прызнаецца, што яны неяк спраба-

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

валі ладзіць такую акцыю сумесна з сеткай абутковых крам. Першы нумар з купонамі разабралі на «ўра». Другі ўжо не выклікаў ажыятажу. А трэці нумар так і застаўся ляжаць на прылаўку.

Мода на лекцыі

Закранулі на семінары і пытанне продажу кніг. **Вядучая трэнінгу, маркетолог Святлана ПАПСУЙ** мяркуе, што калі за наступныя пяць гадоў не пазбавіцца ад складскіх запасаў кніг, што рабіліся па старой тэхналогіі, потым іх ужо немагчыма будзе збыць:

— Літаратура мяняе фармат. Набываюць папулярнасць інтэрактыўныя кнігі. Іншымі становяцца патрэбы чытачоў. Людзі хочуць здаволіць інфармацыйны голад і атрымаць рэальную інфармацыю.

Мы стараемся праводзіць сустрэчы рэдакцый менавіта з кіяскёрамі, а не з пакупнікамі, бо, што чалавеку гэтаму падабаецца, тое ён і будзе рэкамендаваць. Ніжкія рэкламныя лістоўкі не будуць больш дзейнымі за парады прадаўца.

Каб зацікавіць пакупніка, трэба прыдумаць пра тавар гісторыю. Для кожнай аўдыторыі гэта гісторыя розная. Раней было дастаткова ведаць сярэдні ўзрост патэнцыйнага пакупніка, сярэдні прыбытак. Цяпер жа маркетологі кажуць, што працаваць трэба на больш вузкіх мэтавых аўдыторыі. Бо, напрыклад, сям'я з адным дзіцем інакш бавіць вольны час, чым тая, дзе выхоўваецца некалькі малых.

Даведка

Семінары-практыкумы плануюць праводзіць для прадпрыемстваў сеткі «Саюздрук», таварыства «Белкніга», выдавецтваў і рэдакцый СМІ.

— Мы хочам павысіць кваліфікацыю супрацоўнікаў, павялічыць рэнтабельнасць прадпрыемстваў, наладзіць кантакты паміж выдаўцамі, СМІ і гандлёвай сеткай шляхам распрацоўкі маркетынгавай стратэгіі, правядзення сумесных мерапрыемстваў і акцый, — адзначае **выканаўчы дырэктар Саюза выдаўцоў і распаўсюджвальнікаў друку Вікторыя ЛУКАШУТЭ**.

Падобныя семінары ўжо праводзіліся ў 2011 годзе і добра зарэкамендавалі сябе. Усё ж такі маркетынг — гэта тэхналогія. І няважна, што ўводзіць на рынак. Калі ўсё рабіць сістэмна, вынік будзе.

Сярод моладзі папулярныя кнігарні, якія пазіцыянуюць сябе як інтэлектуальныя клубы.

— Ёсць цэлая катэгорыя маладых людзей, дастаткова адукаваных, якія гатовы траціць свой вольны час наведваючы лекцыі. Маючы такія сеткі, як у «Сюздруку» і «Белкнігі», варта было б пэўныя лекцыі праводзіць. Для гэтага нават не патрэбна вельмі вялікая прастора. Ладзіць інтэлектуальныя сустрэчы можна было б перыядычна, раз на месяц. І на гэтых жа мерапрыемствах прапаноўваць наведвальнікам адпаведную тэматычную літаратуру, — кажа Святлана Папсуй.

Падняць продажы дзіцячых літаратур можна за кошт... экскурсій у крамы. Замест таго, каб усіх сталічных школьнікаў вазіць на завод Соса-Сола, лепш знаёміць іх з цікавымі выданнямі ў гульнівай аб'едзецца, і падарункамі — больш карыснымі за газіраваныя салодкія напоі — усе будуць забяспечаны.

Не трэба недаацэньваць і попыт на дарагія выданні. Кнігі-альбомы з каляровымі фотаздымкамі і малюнкамі, напрыклад, па гісторыі, беларускім нацыянальным касцюме знойдуць свайго пакупніка, бо інтэрэт-падача такой інфармацыі прайграе друкаванаму варыянту. Тое ж і з вучэбнай літаратурай.

Увогуле крамам і кіёскам варта падгледзець рэкламныя хады, якія прымяняюць у астатнім гандлі. Умоўна кажучы, паказваць пакупніку, што набыць адразу тры выданні будзе больш выгадна, чым браць па адным. Гэта можа дапамагчы павялічыць абароты.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.

lubneuskaya@zviazda.by

■ 3 наваселлем!

Карысна, утульна і... смачна!

Яшчэ год таму на гэтым скрыжаванні мінскага праспекта Незалежнасці і бульвара Талбухіна складана было ўявіць сабе якую-небудзь пабудову. Але майстры-архітэктары знайшлі прыдатную, арыгінальную форму. Сёння гэтая невялікая пабудова поўнаасцю адпавядае запатрабаванням жыхароў навакольных вуліц. Трэба — заходзь, набывай газеты, часопісы, кнігі. Пажадай марозіва, свежую выпечку, кубачак духмянай кавы — і гэта тут табе прапануюць. Ёсць так-

сама кантавары, дзіцячыя цацкі, мінеральная вада, фруктовыя сокі.

Карацей, павільён №165 Белсаюздруку не бывае пустым, наведвальнікаў розных узростаў шмат у любы час (з 7.00 да 21.00). Пра тое сведчаць і нашы фотаздымкі. На гэтых фота вы бачыце руплівых і ветлівых гаспадароў — прадаўцоў Наталлю Алейнік і Алену Наркевіч.

Яўген ПЯСЕЦКІ. Фота аўтара

■ Нататнік Яго жонкі

Святлана ДЗЯНІСАВА, галоўны рэдактар часопіса «Маладосць»

ПАКУЛЬ ТЫ НЯВЕВСТКА

Хто, скажыце мне, прыдумаў, што свякроў азначае «святая кроў»? Каму прыйшла ў галаву ідэя назваць маці мужа не як-небудзь, а «другой мамай»? Ведай я, хто гэты чалавек, я б яго, бачыць Бог, з-пад зямлі дастала. А дастаўшы, доўга б з ім не цырымонілася. У тую ж хвіліну, бачыць Бог, сказала б яму ўсё, што я пра яго думаю.

А думаю я шмат. Асабліва апошнім часам. Я б сказала гэ-таму чалавеку, што для мяне ён святлейшы за любога анёла і разумнейшы за ўсіх геніяў разам.

Тое, што я збіраюся тут напісаць, не для вузкай калонкі прызначана, а цягне не менш чым на тузін старонак. На цэлы трактат, так бы мовіць. І я яго напішу. Іншым разам, лепшым часам, як казалі мая бабка.

Мая бабка... Першая свякроў, пра якую я даведлася, — гэта яна.

Надумалася мая мама (нявестка, значыцца) вучобу ў інстытуце кідаць. Бо двое дзетак-пагодкаў — якая ўжо з імі вучоба? А свякроў ёй: «Вучобу кідаць не дазволю!» — і забрала дзетак да сябе. «Вучыся, дачушка, спакойна. З дзяўчынкамі тваімі ўсё добра, за іх не хвалюйся», — пісала маме падчас сесіі, з Капыльшчыны ў Гродна. Павучала: «Старайся!» Першая мая настаўніца — гэта яна, мая бабка. І першая свякроў, пра якую я даведлася...

А потым я даведлася больш. Нават пра тое, што ёсць нехта, хто за свякроў страшнейшы.

Калі ў твайго мужа ёсць сястра, табе яна залвіца, правільна? Калі яна старэйшая за мужа і цябе, табе яна, здараецца, становіцца свякроўю. Яшчэ адной. Але праскочым гэтую гісторыю. Гадоў на дваццаць пяць. Глядзі, што цяпер атрымліваецца. Калі ты сама — нявестка, якой, мякка кажучы, са свякроўю не пашанцавала, то як бы ты, сама ёю стаўшы, нявестку сваю прывячала? Не так ужо шмат варыянтаў. Палічыўшы, назавём толькі два. Першы — аддаць доўг. Так бы мовіць, за ўсё разлічыцца. Быццам слухна: чаму б і не? Другі...

Чытаю гэтымі днямі «Людзі і кветкі над Нёманам» прыяснавальможнай пані Арэшчыкі, як назваў Францішак Багушэвіч Элізу Ажэшку (юбілярку тыдня, між іншым), — і тут без стасункаў свекрыў з нявесткай не абышлося. І як, пытаецца аўтарка, стасункі гэтыя могуць быць добрымі? Як сэрца маці не зойдзеца ад горычы і зайздасці, калі прыходзіць сын з працы дадому, яна яму боршч падае, а яму нясмачны боршч — мужчына раіць яго свінням выліць. А як сказала маці, што гатавала не яна, а Ганулька яго, дык ужо іншае прамаўляе сын: пасаліць толькі трэба, а так, маўляў, смачны.

«А ці любіць гэтага мужчыну хаця б адна з іх?» — падумала я. Корань сумнення тут просты: калі любіш, то гатуеш смачна. Яно нежак само так атрымліваецца. Па тэорыі кагнітыўных балансаў. Іначай — кагнітыўны дысананс.

А ці можна, любячы сына, не прымаць душою яго жонку? Прачытала вось у адным даследаванні, што толькі той раўнуе і зайздросціць, хто падсвядома адчувае, што сам нечага не дадаў.

...Калі ў мужа ёсць сястра — табе яна залвіца. І значыць, мае права пацікавіцца ў цябе, калі ты ўжо сама свякроў: ці не крыўдзіць твайго сына «новая радня»? «Бо ўсе ж мы аднолькавыя», — запэўніць яна цябе. І адкіне на чвэрць стагоддзя назад. І прымусяць зноў думаць. І да чаго ты дадумаешся?

■ Паміж намі

ДАВЯРАЙ І... ПРАВЯРАЙ?

Зява ў ЗАГС была пададзена, да вяселля заставаліся лічаныя тыдні. У стане, які ўяўляў сабой сумесь эйфарыі, заклапочанасці і лёгкага смутку, Вольга насілася па крамах, час ад часу вар'ячэючы ад цэн на перадвясельныя дробязі і ўпрыгажэнні для нявест.

З Пашам яна сустрэлася гады тры, таму набыццё новага сацыяльнага статусу не абяцала якіх-небудзь заўважных пераменаў у трывалых, правяраных часам адносінах паміж маладымі... Яны бачыліся кожны дзень — пасля працы. Вольга, на ўсе сто працэнтаў упэўненая ў пачуццях свайго выбранага, лёгка магла дазволіць сабе спазніцца — нават не на дзесяць хвілін, а на паўгадзіны. «Калі жанчына затрымліваецца, яна дае мужчыну падставу лішні раз падумаць пра яе», — апраўдвалася яна фразай, вывуджанай з вядомага кінафільма.

Часам яна і ўвогуле спазнялася на гадзіну, а то і на дзве, прычым спецыяльна, назіраючы ў гэты час з бліжэйшага ўніверсама, як бедны Паша марнее ў чаканні... Ёй прыносіла незвычайную асалоду бачыць яго хвалюванні. Не тое, каб Вольга яго не кахала... Напэўна, такім чынам яна змагалася з уласным комплексам непаўнавернасці. Ёй мала было ведаць пра пачуцці свайго мужчыны — ёй неабходна было па некалькі разоў на тыдзень атрымліваць ярка-выя пацвярджэнні гэтых пачуццяў.

Толькі так можна патлумачыць тое, што здарылася далей. А здарылася наступнае.

Неяк Вольга з свяброўкай выправілася на вячэрні праменад. Зайшлі ў кавярню, выпілі па катэілі, потым яшчэ па адным, і яшчэ... І тут у прыгожай галоўцы Вольгі нарадзілася ідэя... (Дарэчы, усялякія цікавыя ідэі пачынаюць раіцца ў жаночых галовах ужо пасля першага катэілю. Але гэта зусім не азначае,

што іх трэба адразу ж, не зыходзячы з месца, увасабляць у жыццё. А тут было выпіта па тры порцыі, і стоп-сігнал у выніку не спрацаваў.)

«А давай правядзем эксперымент!» — прапанавала Вольга. «У сэнсе?» — не зразумела свяброўка Віка. «А давай мы яго правярэм!» — у без пяці хвілін жонкі аж вочы загарэліся. «Каго?» — удакладніла свяброўка. «Майго будучага мужа... Давай, тэлефануй!»

План быў да крыўднага прымітыўным. Набраць яго нумар, сказаць, што памылілася, знайсці зачэпку, каб прадоўжыць размову, і, нарэшце, прапанаваць сустрэцца... Сэнс эксперыменту (калі ў ім увогуле быў сэнс) заключаўся ў тым, што Вольга чарговы раз збіралася пераканацца ў непахіснасці маральных устояў свайго абранніка, а заадно і прадэманстраваць свяброўцы гранітную трываласць яго пачуццяў.

Шчыра кажучы, у яе ні на імгненне не ўзнікла думка пра тое, што калі і адбываецца нейкая гульня, дык гульня з агнём...

А свяброўцы што? Узяла і патэлефанавала. Памурлыкала з ім, навешала локшыны пра тое, які ў яго прыемны голас — ну амаль як у таго вядомага тэлеведучага папулярнай праграмы... (Мужчыну ж для пацвярджэння таго, што ён самы цудоўны, шмат не трэба.) Ён і паддаўся! І доўга ўгаворваць на-

ват не прыйшлося — праз сорок хвілін прымчаўся ў тую кавярню, як міленькі. Да Вікі. Папаўся, як той казаў, на гарачым.

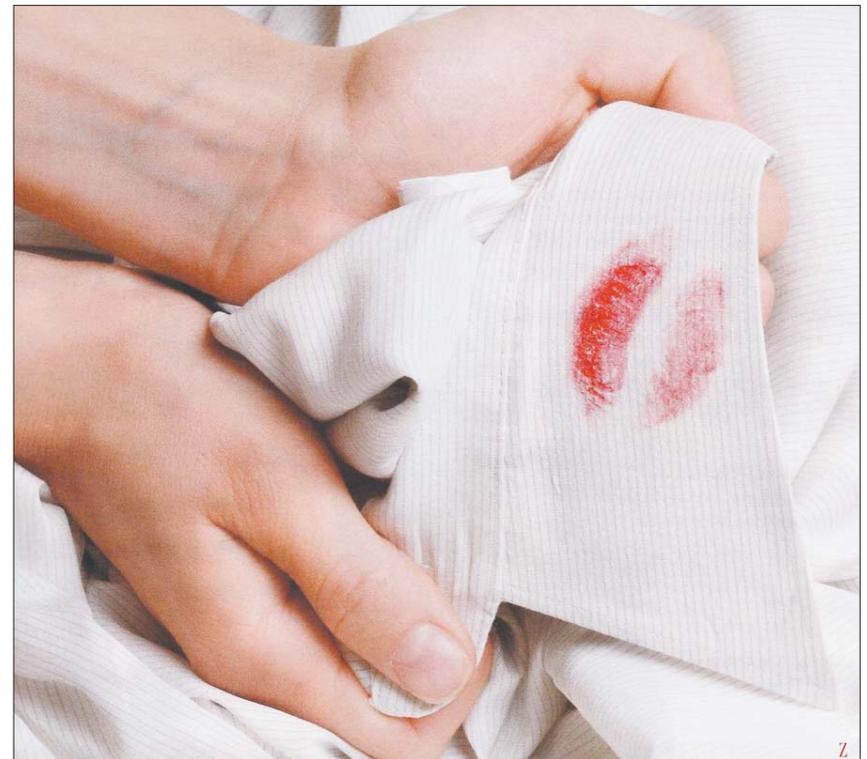
Патэнцыяльная жонка — у слёзы: — Ні бачыць, ні чуць цябе больш не жадаю, пралюбадзей няшчасны!

Свяброўка яе не супакойвала, бо не ведала, як. І чым увогуле можна суцешыць дзюўчыну, якая толькі што праглынула хлусню таго, з кім сабралася пад вянец?

Пазней Паша прыязджаў да яе, прасіў дараваць, тлумачыў, што ніякі ён не пралюбадзей, што хацеў сустрэцца з незнаёмкай, «толькі з цікаўнасці»... У кожным мужчыну, маўляў, сядзіць дух даследчыка. Яго цікавіць усё новае і неспазнае. Але гэта зусім не азначае, што ён гатовы тут жа развітацца са старым. Ні ў якім разе!..

Вольга была няўмольная. Шлюбныя ўрачыстасці давалася адкласці да «лепшых часоў». Дзякуй Богу, гісторыя скончылася хэпі-эндам, віну сваю малады чалавек загладзіў узорна-паказальнымі паводзінамі, і вяселле нарэшце адбылося. Толькі вось свяброўку Віку маладая туды не запрасіла. Так ёй, свяброўцы, і трэба — не будзе ў наступны раз паддавацца на жаночыя правакацыі...

Ала БЫВАЛАВА

■ Гісторыя з канверта

ЧОРНАЯ КОШКА Ў ЦЁМНЫМ ПАКОІ

СМІ часта любяць распавядаць пра раўнівых мужчын: маўляў, нешта там ён сабе нафантазаваў пра жонку — і гатова гісторыя, ад якой «у жылах стыне кроў». Лічыцца, што рэўнасць — гэта такая мужчынская асаблівасць, яшчэ з часоў Атэла. Прабачце, але ж і жанчыны ў гэтым сэнсе не лепшыя. У мяне перад вачамі жывы прыклад — мой сябар Антон. Яго (цяпер ужо былая) «палова» — назаву я Валянцінай — была заўзятай прыхільніцай парадку. Толькі наводзіла яна яго, як бы гэта сказаць больш мякка... выбарачна. Аб'ектамі генеральнай прыборкі часцей за ўсё становіліся пісьмовы стол мужа і яго вопратка. Калі ў Антона з'явіўся мабільны тэлефон, то наводзіць парадак Валянціна пачала і там. Раз-пораз праглядала «тэлефонную кніжку», пасля чаго ўчыняла мужу допыты з прыдзіркамі. Антон, чалавек інтэлігентны, ведаў жончыну слабасць і ставіўся да яе пафіласофску: асабліва не пярэчыў. Больш за тое — у яго і ў думках не было хаваць свой тэлефон. І вось аднойчы, падчас чарговай «чысткі», Валянціна знайшла там новае жаночае імя, а менавіта «Святлана М.».

Антон (дарэчы, урач-стаматолаг) патлумачыў: гэта пацыентка, запісалася на пратэзаванне... Але Валянціна яго

ўжо не чула. На наступны дзень, ледзь дачакаўшыся, пакуль муж пойдзе на працу, яна патэлефанавала гэтай самай Святлане... І адразу пайшла ў наступленне: маўляў, я ўсё ведаю, пакінь яго ў спакой, а не пакінеш, я цябе... (ну, зразумела, што). У выніку на прыём да стаматолага Святлана М. у прызначаны час не з'явілася. Адчуваючы нядобрае, Антон сам патэлефанаваў ёй, а высветліўшы прычыну, папрасіў у медсястры валідол...

Добра, што Святлана М. аказалася жанчынай мудрай і некрыўдлівай. Яна зноў запісалася на прыём да Антона, яшчэ і супакойвала яго: маўляў, усё ў жыцці здараецца, не трэба так перажываць... Майму сябру, які не прывык да спачування, гэта вельмі спадабалася. Настолькі, што праз паўгода ён сабраў свае рэчы і пайшоў да Святланы назавсёды.

Выснова? Не была б Валянціна такой раўнівай дурніцай, жыла б сабе сям'я і па сённяшні дзень. Так што, мілыя жанчыны, не варта шукаць чорную кошку ў цёмным пакоі, асабліва калі яе там няма.

Андрэй Б-оў, г. Мінск

■ Правэрана на сабе

СПАТКАННЕ ЁСЛЯПУЮ

У аўторак я сустрэлася з хлопцам з сайта знаёмстваў. Вечар атрымаўся. Напэўна, сышліся зоркі або проста дапамагла вывучаная ўздоўж і ўпоперак «інструкцыя да першага спаткання з віртуальным жаніхом».

ЛЮДНЫЯ МЕСЦЫ І СВЯТЛО

На спатканне Сяргея я паклікала сама: надакучыла глядзець у манітор камп'ютара. Пабачыць, як выглядае размоўца ў жыцці, адважылася на трэці дзень нашай перапіскі.

— Неяк у нас усё хутка закруцілася. Звычайна я з дзяўчатамі прыкладна пасля двухсотга павадамлення сустракаюся, а тут толькі 54, — пачаў размову «віртуальны жаніх».

Адназначнага адказу на пытанне, калі трэба анлайн-зносін пераводзіць у рэальнасць, няма. Адны лічаць, чым хутчэй, тым лепш. Маўляў, можа прапасці цікавасць. Іншыя ўпэўненыя, што «сісольны тэрмін» актуальныя толькі для тых, хто шукае партнёра выключна для інтымнага.

Сустрэліся мы ў цэнтры горада пасля працоўнага дня. «Правілы» раец прызначаць спатканне толькі ў людных месцах і ў светлы час сутак. Перш за ўсё, дзеля вашай бяспекі. Забараняецца ехаць да кавалера на кватэру або на шашлык да яго сяброў. Кіно і тэатр таксама трэба адкладзіць: гэта не самае зручнае месца для знаёмства і размоў.

— Я цябе па абутку пазнаў, — усміхаючыся, сказаў Сяргей. — Чамусьці запомніўся ён мне. Перад тым, як да цябе падысці, звернуў усё з фотаздымкамі. Ведаеш, часта ў інтэрнэце бачыш адно, а ў жыцці зусім іншае.

Але «гэтая гісторыя» не пра мяне, запэўніў Сяргей, а я прыгадала правіла нумар 3. Дасведчаная жанчыны раец на першае спатканне ісці «сапраўднай», а яшчэ лепш падобнай да той, каго на фотаздымку ўвесь час бачыў ваш суразмоўца. Нядаўна працягала на адным з жаночых форумаў

«сардэчны крык» 25-гадовай дзяўчыны. Марына пытаецца, ці сустракаецца ёй з хлопцам (перапісваюцца ўжо другі год!!!), калі яна паправілася на 30 кілаграмаў? «На фота ў інтэрнэце я важу 55 кілаграмаў, а цяпер усе 85! Як ён гэта ўспрыме? Сяброўкі па інтэрнэце нават увагі на гэтыя слёзы не звярнулі. Усіх зацікавіў толькі той факт, што жаніх не прапанаваў сустрацца раней. «Сто працэнтаў жанаты. Іншага тлумачэння такім паводзінам проста няма. Таму можаш есці далей свае булкі і таўсцеець». Вось такая яна, жаночая анлайн-тэрапія...

У ПАГОНІ ЗА ПРЫГОДАМІ

Сяргею 24 гады. Ён працуе і вучыцца на праграміста. Хлопец кажа,

што на сайт знаёмстваў яго прывяла выключна цікавасць: як гэта працуе. За кампанію з Сяргеем на сайце паўгода таму зарэгістраваліся і пяць яго сяброў. Ніхто, дарэчы, анкету да гэтага часу не выдаліў. Эксперыментаў, відаць, спадабаўся...

— Я з чатырма дзяўчатамі з сайта знаёмстваў сустракаюся. Ні з адной не было другога спаткання. Як той казаў, не зраслося. Адна ўвогуле дзіўна трапілася, усё пра нейкую секту расказвала. І голас непрыемны быў, — дзеліцца вопытам Сяргей.

Дарэчы, пра голас. Паводле «інструкцыі», абавязкова перад першым спатканнем трэба звязацца з кавалерам па тэлефоне, Viber, Skype, FaceTime. Лісты-лістамі, а голас і манера размоў могуць шмат што паведаміць пра чалавека нават

за лічаныя хвіліны (сама ж гэты пункт я чамусьці праігнаравала).

— А што такая дзяўчына, як ты, шукае ў інтэрнэце? Упэўнены, у рэальным жыцці праблем з мужчынскай увагай у цябе дакладна няма, — запытаўся Сяргей.

— Напэўна, новых эмоцый захацелася, прыгод, — на хаду прыдумляю я.

— Тады ты дакладна па адрасе! Мішка, сябар, учора распавядаў, як хадзіў на спатканне з прыгажуняй Вікай з сайта знаёмстваў. Нёс кветкі Вікторыі, а падарыў іх... Свеце, суседцы па школьнай парце! Вось так бывае! Чым не прыгоды? — смяецца мой кавалер. — Аказваецца, Светка так змянілася, так папрыгажэла, што Мішка яе проста не пазнаў на фота! А назвацца ў інтэрнэце і кара-

левай Вялікабрытаніі можна, — дадаў Сяргей.

Паводле «інструкцыі», калі падчас інтэрнэт-зносін вы ўзялі нік (і выдалі яго за сваё асабістае імя), напрыклад Анжаліка, а на самой справе вас завуць Маша — пры сустрэчы скажыце кавалеру пра гэта. А яшчэ лепш — да сустрэчы. Можна перавесці гутарку ў жарт, маўляў, «заўсёды хацела быць Анжалікай, і ў інтэрнэце мая мара спраўдзілася». Раец таксама казаць праўду і наконт астатніх рэчаў: месца працы, хобі, сямейнага становішча і г.д.

УСЁ «ПА ІНСТРУКЦЫІ»

Ідэальны час для першага спаткання — паўтары, дзве гадзіны. За гэты час мы з Сяргеем паспелі папіць кавы (плаціў кавалер), пасядзець на дзвюх лаўках, паглядзець на фантаны і прайсціся пешшу некалькі прыпынкаў. Усё было добра, ён мяне не расчараваў... Калі ж вам не так моцна пашчасціць і суразмоўца не спадабаецца (а такіх выпадкаў шмат), — уцякайце! Але рабіце гэта прыгожа. «Правілы» раец перад спатканнем папрасіць сяброўку патэлефанаваць вам праз паўгадзіны пасля вашай сустрэчы з «віртуальным жаніхом». Для яго гэты званок будзе званком «ад вашай мамы», якой тэрмінова спатрэбілася дапамога.

— Куды мы пойдзем у наступны раз? — раптам запытаўся Сяргей. — Якую кухню ты любіш? А якія кветкі?.. Ружы ці лілеі? Увогуле, трэба абмяняцца нумарамі тэлефонаў.

Па маёй ініцыятыве абышліся мы без нумароў, прозвішчаў і сяброўства ў сацыяльных сетках. Хлопец прапанаваў падвезці да дома на аўто, але я (усё «па інструкцыі») выбрала метро. Увечары Сяргей быў анлайн на сайце знаёмстваў. Запытаў, як я дабралася, і пажадаў добрай ночы. На наступны дзень і далей павадамленняў ад Сяргея не было... Відаць, не спадабалася яму тое, што я з ёжай і кветкамі не вызначылася...

Сафія ГРОМОВА

■ Шкодныя парады

ЯК РАЗБУРЫЦЬ СВОЙ ШЛЮБ? ЧЫТАЙЦЕ І РАБІЦЕ ВЫСНОВЫ

Адгрымеў марш Мендэльсона, з'едзены ўсе салаты, распакаваны падарункі, а на вясельныя грошы набыты халадзільнік і тэлевізар... Надышлі звычайныя сямейныя будні, напоўненыя турботамі, прыціркамі, бытавымі праблемамі, храпам мужа і брудным посудам... І цяпер самае галоўнае — не зрабіць ваш шлюб шчаслівым, а стаць у адзін шэраг з пераважнай большасцю пар, якія ўвесь час сварачацца, не паважаюць думку сваёй палавіні і шукаюць разумення ў іншым месцы. Гэта нескладана — проста трэба прытрымлівацца наступных парад.

ПАСТАЯННА КАНТРАЛЮЙЦЕ ЯГО

Вядома ж, ваш мужчына не здольны добра вымыць посуд, выбраць сардэлікі або купіць сабе футболку. Прыдзірліва сачыце за ўсімі яго дзеяннямі, кантралюйце кожны этап і перыядычна прыгаворвайце: «Ты як малое дзіця! Ну што ты робіш? Нічога без мяне не можаш». Так вы заб'яце ў мужу ініцыятыўнасць і самастойнасць — навошта яны яму? Лепш, калі ён успрымае вас як строгаю маму і ўсё робіць толькі «з выспятка» — калі жонка не скажа, дык і паесці забудзецца.

СТАНЬЦЕ РАЎНІВАЙ

Але не проста раўнівай, а раўнівай да вар'яцтва! Для пачатку пачніце тэлефанаваць мужу кожныя паўгадзіны і ўдакладняць, дзе ён, што робіць, як і навошта. Будзе злавацца — крыўдуйце, надзімайце губкі, але тэлефанаваць не пераставайце! Калі не будзе браць трубку — пішыце sms. Інтэрвал — дзесяць хвілін. Калі

адключыць мабільны, тэлефануйце на працу, калегам. Нахабнічайце, як толькі можна!

Дома абавязкова правярайце сотава тэлефон, электронную пошту, «гісторыю» ў інтэрнэце, выварочвайце кішэні, прынохвайцеся да пінжак на прадмет паху жаночай парфумы, уважліва шукайце на кашулі плямы ад губной памады. Паверце, вельмі хутка вашаму мужу такі кантроль надакучыць, і ён навострыць ад вас лыжы. Але ж вам таго і трэба!

ЖЫВІЦЕ ТОЛЬКІ СВАІМ ЖЫЦЦЁМ

Думайце толькі пра свае інтарэсы. Нічога страшнага, што няма часу накарміць мужа вячэрай або што вас няма дома ўжо пяты вечар за тыдзень. Вы ж такая самадастатковая асоба, у вас праекты, справы і г.д. Ён усё зразумее, пасумуе-пасумуе і... потым знойдзе тую, якая будзе чакаць яго пасля працы са смачным пловам.

КАМАНДУЙЦЕ

Жанчына-кіраўнік абавязкова павінна, прыходзячы дадому, «строіць» мужа. Дайце яму зразумець, хто тут галоўны. Камандуйце, бо гэта ж у вас атрымліваецца лепш за ўсё. Вы так шмат дабіліся, што не павінны ні перад кім прыніжацца!

ПАБОЛЬШ КРЫТКУЙЦЕ

Пастаянна бурчыце і крытыкуйце мужчыну за ўсё! Ён жа напэўна ўсё робіць няправільна, нават есць і мыецца. Бурчыце пастаянна, бурчыце заўсёды і ўсюды. Асабліва эфектыўна атрымліваецца бурчыць на публіку, дзе-небудзь пасярод гандлёвага цэнтра. Так, каб мужчыну было сорамна за сябе і яшчэ больш за вас. Урэшце яму захочацца знайсці жанчыну, якая не будзе дапякаць яго суткамі, і ён ад вас уцячэ.

АРГАНІЗУЙЦЕ «СЕСУАЛЬНЫ БУНТ»

Не займайцеся з мужам сексам ні пры якіх абставінах. Знаходзьце адгаворкі. Вы стаміліся, у вас баліць галава ці яшчэ што-небудзь... Галоўнае, каб мужчына зразумеў, што дома сексу ў яго не будзе, і пацаў яго шукаць у іншых месцах. Вось тут ужо і да разводу недалёка, трэба толькі праявіць кемлівасць і злавіць яго на месцы злачынства! (Гл. пункт 2-гі.)

ПАРАЎНОЎВАЙЦЕ ЯГО З ІНШЫМІ

А вось муж сяброўкі зарабіў на новую машыну. А ў каляжанкі — ходзіць у спартзалу. А ў іншай сяброўкі муж наогул дэпутат. А ваш хто? Звычайны інжынер на звычайным заводзе. Ніякіх вам замежжаў і новых футраў — звычайнае ціхае сямейнае жыццё са старым рамонтам у кватэры. Параўноўвайце мужа з больш паспяховымі людзьмі, знішчайце яго самацэнку. А каб дабіць канчаткова, параўноўвайце са сваімі былымі. Асабліва ў ложку. Мужчыны гэта вельмі «любяць»!

АБМЯРКОЎВАЙЦЕ ЯГО З СЯБРОЎКАМІ

Вядома, сяброўкі павінны ведаць усё пра вашу асабістае жыццё. Асабліва дрэннае. Цудоўна, калі ў вас агульная кампанія, і мужы сябруюць кантактуюць з вашым сужэнцам. Тады і яны таксама будуць у курсе ўсіх яго промахаў і заган. Яшчэ адзін выдатны прыём: гаварыце пра мужа з сяброўкамі па тэлефоне ў яго прысутнасці. «Уяві, ён сёння ў ваннай зноў паслізнуўся! Вось ніжуклюда!» Ён гэта ацэніць, не сумняваючыся.

ЁН УВЕСЬ У БАЦЬКОЎ!

Пачніце гаварыць дрэннае пра яго бацькоў. Ніводзін нармальны чалавек не зможа вытрымаць, калі ганяць яго маці і бацьку. Так што сваркі і скандалы з нагоды вашага языка вам будуць забяспечаны, а там, глядзіш, і развод не за гарамі.

НІЯКІХ ЗАХАПЛЕННЯЎ

У мужчыны не павінна быць сяброў і хобі. Толькі сям'я, праца і дом. І не дай Бог ён захапляецца лыжным спортам або паляваннем. Адбівайце ў яго любоў да гэтых немэтазгодных мужчынскіх заняткаў з дапамогай скандалаў і ўльтыматумаў. Муж павінен быць побач з вамі. Крок направа, крок налева — расстрэл!

Вы выконвалі ўсе нашы рэкамендацыі? Значыць, вынік дасягнуты — калі пасля ўсяго гэтага муж нікуды не сышоў, значыць, ён вас вельмі кахае. Ляжыце на канапе, ні да чога не імкнецца, увесь час ные і лічыць сябе нікчэмнасцю. Затое побач. Вы ж пра гэта марылі, праўда?

Вера ФЕМІНА

ПЯРО СУМНЕННЯЎ

Мне здаецца, што дагэтуль
Столькі не было паэтаў.
Ці не спяць і не працуюць?
Усё рыфмуюць і рыфмуюць.

Пішучь вершы ўсе наўкола
Ад Кузьмы і да Міколы.
Як майстрыцы, ткуць радкамі:
Гэты — зрэб'е, той — арнамент.

У рэдакцыях — завалы:
Колькі мецяць у Купалы!
Ды смяюцца часам куры
З тонаў той макулатуры.

Вось і я мінулым летам
Палічыў сябе паэтам
І сур'эзна з таго часу
Зацугляць рашыў Пегаса.

На паэзію стаў хворы,
Ў друк адправіў колькі твораў.
Каб пашырыць форму, тэму,
Замахнуўся на паэму!

У свой бок крытычна гляну —
Ўсё як быццам без заганаў.
Толькі, як Фама вядомы,
Сумняваюся да стомы.

На вушак прыбіў падкову:
Крытык скажа сваё слова
Плюс падтрымка з інтэрнэту —
Мо й запішучу ў паэты...

Валянцін ШВЕДАЎ,
г. Мінск.

Міранізмы

Сярод аслоў

Больш не кідайце марна
Крыўдных слоў,
Як гэта адбывалася
Спрадзеву.
А што,
Як найдурнейшага з аслоў
Звяры за вочы
Клічуць чалавекам?..

— Ты ідэал шукаў,
Дык прама
Скажы:
Прапаў дарма запал?
— Знайшоў!..
Але яна таксама
Шукае ўласны
Ідэал...

Міхась МІРАНОВІЧ.

Лімарыкі

Паэт-летуценнік з Мёраў
Граматыку ледзьве агораў,
Ды строфы-аладкі
Пячэ без аглядкі
І нават рыхтуе збор твораў!

Шкаляр-выпускнік з Рагачова
Здаў тэсты свае паспяхова.
Цяпер для нявесты
Купляе сам тэсты —
Спазнаў юнак новы сэнс слова.

Нічыпар ШЭРАНЬКІ.
г. Мінск.

У санаторыі

Як я трохі пастарэў,
Ў санаторый захацеў.
Трапіў — быццам на парад:
Добра ўсім за шэсцьдзясят.
Ды з пароды мы такія,
Што душою маладыя.
Для амурнае атакі
Можам выкінуць кульбакі
І з сястрыцай-маладзіцай
Спрытна ў танцы пакруціцца.
Хоць пасля — даўно вядома —
Будзем спіны лячыць дома,
Ды пакуль на адпачынку,
І стары дзядок — мужчынка!
Уладзімір ЛАБКО,
г. Слонім.

З размовы з аператарам
службы падтрымкі
мабільнай сувязі:
— Прабачце, да мяне
чамусьці не даходзяць
паведамленні...
— Засяродзьцеся і
ўважліва пачытайце іх
яшчэ раз.

— Мілы, падары мне кацяня! Я яго буду любіць, лашчыць, цалаваць, купаць, у ложка з сабой браць...
— Мяў!..

Заходзяць ў інтэрнэт на пяць хвілін, памятайце: каструля пачынае смажыць пасля таго, як заканчвае варыць.

ВАНДРОЎНІК — кітайскі дрывасек.
ВЕСНІЦА — грак.
ВЫДРА — грэбень.
ГАДЗІННІК — серпентарый.
ГАРЛАЧ — оперны спявак.
ГРЭБЛЯ — канаістка.
ДРАПЕЖНІК — уцякач.
КАПЛІЦА — маленькі дождж.
ЛЕЦІШЧА — вырай.
НІЗКА — ліліпутка.
СМАКОЎНІЦА — жанчына-самелье.

Мікалай НАВАРЫЧ,
г. Мінск.

ВАНДРОЎНІК — кітайскі дрывасек.
ВЕСНІЦА — грак.
ВЫДРА — грэбень.
ГАДЗІННІК — серпентарый.
ГАРЛАЧ — оперны спявак.
ГРЭБЛЯ — канаістка.
ДРАПЕЖНІК — уцякач.
КАПЛІЦА — маленькі дождж.
ЛЕЦІШЧА — вырай.
НІЗКА — ліліпутка.
СМАКОЎНІЦА — жанчына-самелье.

Мікалай НАВАРЫЧ,
г. Мінск.

Вучыцца гуляючы

СВЕТ У НЕБЯСПЕЦЫ!

Злосныя пажыральнікі энергіі захапілі яго, прымушаючы нас шалёна марнаваць грошы. Але не ўсё страчана...

Анлайн-гульні «SaveMan» на тэму энергаэфектыўнасці стварыў калектыў Віцебскага дзяржаўнага прафесійна-тэхнічнага каледжа машынабудавання.

Прайсці аўтарызацыю гульцы могуць праз сацыяльныя сеткі. Зарэгістраваны ўдзельнікі разам з супергероем SaveMan (Зберагальнікам) праходзяць 10 узроўняў і перамагаюць пажыральнікаў энергіі. Перасоўваючыся ад узроўню да ўзроўню, яны знаходзяць рашэн-

не ў сітуацыях, з якімі мы ўсе сутыкаемся ў паўсядзённым жыцці. Усяго прадугледжана 1000 пытанняў. Правільна на іх адказваючы, гульцы эканомяць віртуальныя грошы, выдаткаваць якія можна на развіццё свайго персанажа. Гульня зроблена ў жанры MMORPG, які дазваляе далучаць неабмежаваную колькасць алайн-удзельнікаў.

Віцебскі дзяржаўны прафесійна-тэхнічны каледж машынабудавання з'яўляецца пілотным аб'ектам праекта ЕС / ПРААН «Энергаэфектыўнасць у школах».

Надзея НІКАЛАЕВА. nikalaeva@zviazda.by

Песню бярыце з сабой

ЛАНДЫШАЎ ЦВЕТ

Лірыка Уладзіміра Карызы напоўнена пяшчотна-музычным гучаннем. Гэта адразу адчуваюць кампазітары. У вершах паэта іх прывабляе таксама і рамантычнае развіццё перажыванняў, і арганічнае судакрананне з фальклорнай вобразнасцю.

Шмат вершаў Уладзіміра Карызы пакладзена на музыку. Вельмі плённай стала супрацоўніцтва паэта з сынам-кампазітарам Уладзімірам Карызнам. Іх сумесныя песні «Каліна ў полі», «Зоркі золкае каханне», «Калі цябе сустрэў», «Чырванее каліна», «Хвіліна святла», «Жаночая ласка», «Звон часу», «Возера Свіцязь» з асаблівай далікатнасцю перадаюць хваляванні ў пачуццёвых зносінах. А песня «Ландышаў цвет» выглядае непамерклым успамінам пра маладосць.

Усе шляхі ў маладосці асветлены бунтарскім пачуццём закаханасці. Увесь час яно прагне ласкавай узаемнасці, неадольна цягнецца да нябесна-зямнога характава. І часта ландышы як сімвал чысціні і пяшчоты выконваюць місію пасланніка каханя. У песні «Ландышаў цвет» адлюстравана духоўнае ўзаемаперапляценне ландышаў і каханя. Яны абстраюць наша ўспрыманне навакольнага све-

ту. Каханне выклікае бураломную плынь пачуццяў у душы. А беласнежныя кветкі-званочкі ландышаў з непаўторна тонкім, пранікліва-чароўным водарам палонаць яе, трывожаць і робяць пачуццёвую памяць тры-

1. За-мя- та- е- вяс- на Сне-гам лан- ды- шаў сцеж-кі ля хвой,
Па-я-кіх са-лаў- і Нас ка- лись- ці ва-ді- лі з та- бой.
Прыпеў:
Хай жа яс- ніц- ца век, Коль-кі суд- жа- на жыць-пе- ра- жыць,
Цёп-лых лан-ды-шаў цвет, Што ля са- ма- га сэр- ца ля- жыць.

Верш У.І. Карызы *Твае вочы тады*
Музыка У.У. Карызы *Зоркі ў хмарах запальвалі ўміг, —*
І так светла было
Майму сэрцу ўсю ночку ад іх.

Замятае вясна
Снегам ландышаў сцежкі ля хвой,
Па якіх салаўі
Нас калісьці вадзілі з табой.

Прыпеў:
Хай жа ясніцца век,
Колькі суджана жыць-перажыць,
Цёплых ландышаў цвет,
Што ля самага сэрца ляжыць.

Прыпеў:
Я табе перадаў
У касу ад вярбы каснічок,
Калі сам запалаў
Ад гарачай зары тваіх шчок.

Прыпеў:
Ад гарачай зары тваіх шчок.

Падрыхтаваў Міхась ШАВЫРКІН

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТЫХ АУКЦИОНОВ

Организатор аукционов: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел. (0212) 42-61-62

Продавец: Кооперативно-торговое унитарное предприятие «Витебская универсальная база», юр.адр.: 211319, Витебский р-н, аг. Октябрьский, ул. Оршанская, 2, почт. адр.: 210001, г. Витебск, ул. Комсомольская, 31, факс/тел. (0212) 35-69-45.

Лот №1. Капитальное строение с инв. №200/С-50564 площадью 35,2 кв.м, наименование: шашлычная по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Мазоловский с/с, северо-западнее д. Лужено на зем.участке №221285908101000033 площадью 0,5755 га; капитальное строение с инв. №200/С-86509 протяженностью 419,7 м., наименование: линия электропередачи и наружного освещения по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Мазоловский с/с, северо-западнее д. Лужено на зем.участках №№ 221285900001000276, 221285900001000278, 221285900001000282, 221285900001000280, 221285900001000277, 221285900001000281, 221285908101000033, 221285900001000279, 221285900001000285, 221285900001000275, 221285900001000274, 221285900001000283, 221285900001000284. Нач. цена: 972 360 000 бел. руб. с НДС. Задаток: 97 236 000 бел. руб.

Лот №2. Капитальное строение с инв. №200/С-52863 площадью 159,2 кв.м, наименование: здание магазина промышлен- ных товаров по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Ленинградская, д. 178 на зем. участке №24010000002000063 площадью 0,1196 га. Нач. цена: 760 320 000 бел. руб. с НДС. Задаток: 76 032 000 бел. руб.

Лот №3. Капитальное строение с инв. №200/С-52995 площадью 414,6 кв.м наименование: здание неустановленного на- значения; капитальное строение с инв. №200/С-52996 площадью 146,2 кв.м наименование: здание складского помещения; капитальное строение с инв. №200/С-52861 площадью 294,8 кв.м, наименование: магазин, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Ленинградская, д. 168 на зем. участке №24010000002001222 площадью 0,2588 га. Капитальное строение с инв. №200/С-40977, площадью 598,8 кв.м, наименование: магазин, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Ленинград- ская, д. 168 на зем.участке №24010000002000487 площадью 0,0911 га. Нач. цена: 5 100 600 000 бел. руб. с НДС. Задаток: 510 000 000 бел. руб. Отчуждение имущества производится с условием размещения общественных центров, предприятий по обслуживанию населения, учреждений и предприятий социально-гарантированного обслуживания.

Лот №4. Капитальное строение с инв. №200/С-50480 площадью 1062 кв.м, наименование: фруктохранилище по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Базовая, д.49/9 на зем.участке с кадастровым №22120000001001922 площадью 3,6714 га. Начальная цена: 1 588 440 000 бел. руб. с НДС. Задаток: 158 844 000 бел. руб.

Лот №5. Капитальное строение с инв. №200/С-51955 площадью 193 кв.м, наименование: магазин стройматериалов, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Базовая, 49/11 на зем.участке с кадастровым №22120000001001922 площадью 3,6714 га. Нач. цена: 342 000 000 бел. руб. с НДС. Задаток: 34 200 000 бел. руб.

Лот №6. Капитальное строение с инв. №200/С-87007 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Базовая, д.49 площадью 562,9 кв.м, наименование: административное здание. Капитальное строение с инв. №200/С-87115 по адресу: Витеб- ская обл., г. Витебск, ул. Базовая, д.49/11 на зем.участке с кадастровым №22120000001001922 площадью 3,6714 га. Нач. цена: 725 280 000 бел. руб. с НДС. За- даток: 72 528 000 бел. руб.

Аукцион состоится **28.06.2016 в 15.00** по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатка и подачи документов: с **30.05.2016 в 8.30 по 27.06.2016 до 17.30**. Срок подписания договора купли-продажи: 20 календарных дней со дня проведения аукциона. Условие аукциона: оплатить предмет аукциона в сроки, указанные в договоре купли-продажи.

Продавец: Кооперативно-торговое унитарное предприятие «Полоцкая универсальная база», 211400, Витебская обл., г. Полоцк, ул. Пролетарская, 6, тел. 8 0214 48-38-55.

Лот №1. Капитальное строение с инв. №212/С-120 площадью 2810,3 кв.м, наименование: трехэтажное кирпичное про- изводственное здание; ШРП-2 — шкафной газорегуляторный пункт; ША-2 — щит автоматики с системой загазованности; Щит управления; ПЗК — предохранительный запорный клапан (в комплекте с датчиком температуры и датчиком да- вления); горелка блочная газовая (в комплекте с автоматикой) 2 шт.; котел стальной паровой КП — 300 Ж (в комплекте с автоматикой); котел стальной паровой КП — 300 Г (в комплекте с автоматикой); теплосчетчик пара; блок питания; комплекс для измерения количества газа; комплект транспортировочного устройства (газовая разводка по котель- ной); совет Г4-ХПФ-21М. Имущество расположено по адресу: Витебская обл., Шарковичский р-н, г.п. Шарковича, пер. Советский, д. 15 на зем. участке №225555100001002025 площадью 0,8228 га. Нач.цена: 4 514 035 270 бел. руб. с НДС. Задаток 451 403 500 бел. руб.

Аукцион состоится 28.06.2016 в 14.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр мар- кетинга». Срок внесения задатка и подачи документов: с 30.05.2016 в 8.30 по 27.06.2016 до 17.30. Срок подписания до- говора купли-продажи: 20 календарных дней со дня проведения аукциона. Условие аукциона: оплатить предмет аукциона в сроки, указанные в договоре купли-продажи.

Продавец: Браславское районное потребительское общество, 211970, Республика Беларусь, г. Браслав, ул. Са- довая, 2, факс/тел. (02153) 61-002.

Лот №1. Капитальное строение с инв.№255/С-13597, площадью 419,5 кв.м, наименование: здание «Хозтовары» по адресу: Витебская обл., Браславский р-н, Опсовский с/с, аг. Олса, ул. Советская, д. 57 на зем.участке с кадастровым №220886014101000267 площадью 0,0731 га. Нач.цена: 641 060 400 бел. руб. с НДС. Задаток: 64 106 000 бел. руб.

Аукцион состоится 28.06.2016 в 12.00 по адресу: г. Браслав, ул. Садовая, 2, в Браславском районном потребительском обществе. Срок внесения задатка и подачи документов: с 30.05.2016 в 8.30 по 27.06.2016 до 17.30. Условия аукциона: заключить договор купли-продажи не позднее 7 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона, оплатить предмет аукциона в порядке и сроки, указанные в договоре купли-продажи.

Заявления на участие в аукционах со всеми необ- ходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Аукци- оны проводятся в порядке, установленном Постановлением правления Витебского облпотребсоюза от 20.09.2011 №301. Для участия в аукционе представляются документы: за- явление на участие в аукционе, заверенная банком копия платежного поручения о перечислении задатка, копия до- кумента подтверждающего гос. регистрацию (для юр.лица, индивидуального предпринимателя); копии учредительных документов (для юр. лица); легализованные в установлен- ном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (не ранее чем за 6 месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юр. статуса в со- ответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслу- живающим банком или иной кредитно-финансовой органи- зацией с нотариально удостоверенным переводом на бело- русский или русский язык (для юр. лиц — нерезидентов РБ), заключается соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. При подаче документов физ.лицо, представляющий физ. лица и юр. лица предъявляет документ, удостоверяющий личность, доку- мент подтверждающий полномочия лица на представление интересов. Осмотр предметов торгов осуществляется в ра- бочие дни с 8.30. до 17.00. по месту нахождения имущества. Аукцион состоится при наличии не менее 2-х участников. Победитель аукциона — участник, предложивший наиболь- шую цену. Победитель аукциона (единственный участник аукциона) обязан перечислить затраты на организацию и проведение аукциона на р/счет, указанный в протоколе аук- цiona в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукцио- на. Задаток перечисляется на р/с 3012078870010, ЦБУ №2 ЗАО «МТБанк», г. Витебск, ул. Ленина, 17, БИК 15300117, УНП 390477566, получатель платежа ККУП «Витебский об- ластной центр маркетинга». Организатор аукциона вправе не позднее, чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отка- заться от проведения аукциона. **Доп. информация по тел.: (0212) 42-61-62, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, marketvit.by.**

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки» , г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703		
Продавец	ОАО «Газпром трансгаз Беларусь» , г. Минск, ул. Некрасова, 9		
Предмет аукциона			
Имущество бывшей компрессорной станции Ивацевичи, расположенной по адресу: Брестская обл., Ивацевичский р-н, д. 2, 2 км юго-западнее деревни Холонья, в составе:			
Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер
Здание КЦ-3	Здание нежилое	2476 кв.м	122/С-2251
Составные части и принадлежности: асфальтобетонное покрытие, бетонное покрытие, покрытие из плитки, сетчатое ограждение, ворота, ворота			
Здание проходной КЦ-3	Здание нежилое	95,1 кв.м	122/С-2246
Здание санитарно-бытового корпуса	Здание нежилое	111,5 кв.м	122/С-2250
Здание котельной КЦ-3	Здание нежилое	276,9 кв.м в т.ч. подвал	122/С-2248
Здание КТП АВО газа КЦ-3	Здание нежилое	145,5 кв.м	122/С-2249
Здание ЗРУ-10 кВ КЦ-3	Здание нежилое	389,9 кв.м	122/С-2247
Здание КНС КЦ-3	Здание нежилое	20,8 кв.м	122/С-2245
Составные части и принадлежности: подвал, КНС (сооружение): насос фекальный К60/30, задвижка стальная ф 50, фран ф50, вентилятор Ц Ц-70 (BAO-071-4), манометр измерительный			
Система грозозащиты КЦ-3	Сооружение специализированное энергетики		122/С-15277
Передаточные устройства			
внутриплощадочные электросети КЦ-3 с инв. №122/С-15271, назначение – сооружение специализированное энергетики, протяженность – 557 м;			
внутриплощадочные теплотрассы с инв. №122/С-15270, назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, протяженность – 329,9 м;			
внутриплощадочные водопроводные сети КЦ-3 с инв. №122/С-15273; назначение – сооружение специализированное водохозяйственного назначения; протяженность – 1624,2 м			
внутриплощадочные сети канализации КЦ-3 с инв. №122/С-15275, назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, протяженность – 302,3 м;			
Оборудование:			
КНТП промплощадки КЦ-3, инв. № 100000030413;			
мостовой кран маззала электрический КЦ-3, инв. № 100000030630;			
тепловыделительный электрический маззала КЦ-3, инв. № 100000030649			
кран мостовой ручной КЦ-3, инв. № 100000030631;			
таль ручная червячная КЦ-3, инв. № 100000030650;			
радиоканальная система передачи извещений «Маяк» КЦ-3, инв. №100000032836.			
Начальная цена с НДС 20% – 4 845 000 000 белорусских рублей (снижена на 5%). С учетом деноминации – 484 500 белорусских рублей			
Сведения о земельном участке: кадастровый номер: 12340000001000151. Площадь (га): 3,1410			
Категория: земли промышленности, транспорта, связи, энергетики, обороны и иного назначения			
Целевое назначение: земельный участок для обслуживания компрессорной станции «Ивацевичи» (компрессорный цех №3). Участок предоставлен продавцу на праве постоянного пользования			
Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (BYR) перечисляется на р/с № 3012343260010; нерезидентами РБ задаток может перечисляться в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – 3012743260072; в евро (EUR) – 3012343265060; в российских рублях (RUB) – 3012743260098; в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»			
Срок подписания договора купли-продажи 15 рабочих дней после проведения аукциона			
Условия оплаты предмета аукциона			
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после подписания договора купли-продажи			
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpro.by			
Предмет аукциона может быть снят с аукциона организатором в любое время до объявления его проданным			
Предшествующее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 19.03.2016			
Дата и время проведения аукциона	08.06.2016 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»		
Дата и время окончания приема документов	07.06.2016 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»		
Контактные телефоны	Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-183-69-71. E-mail: auction@cpro.by		

28 мая 2016 г.

ИНФАРМБЮРО 23

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ВТОРЫХ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА ПРУП «ГРОДНОЭНЕРГОСБЕРЕЖЕНИЕ»

Организатор торгов	Частное предприятие по антикризисному управлению «НисаБел» (230023, г. Гродно, ул. Телеграфная, 5-7, e-mail: nisabel@mail.ru , тел.: (029) 866 10 00, 80152 72 11 73)
Продавец	ПРУП «Гродноэнергоосбережение» (230001 г. Гродно, проспект Космонавтов, 60В, управляющий (029) 8661000)
Форма проведения торгов	Торги в форме аукциона
Дата, время и место проведения торгов	17 июня 2016 года в 14.00 по адресу: 230003 г. Гродно, проспект Космонавтов, 60В г. Гродно, ул. Бухова, 16. Земельный участок с кадастровым номером 44010000002003721, площадью – 1,2691 га, назначение – эксплуатация и обслуживание зданий и сооружений предприятия, вид имущественного права – постоянное пользование
Местонахождение предмета аукциона	Лот №1 Административное здание (1798,8 кв.м) Покрасочное отделение (411,5 кв.м) Складские помещения (652,9 кв.м) Гараж (509,3 кв.м) Компрессорное отделение (154,4 кв.м) Незавершенное не законсервированное капитальное строение (1130,2 кв.м) Проходная с электропитанием (27,8 кв.м) Благоустройство территории (асфальтобетонное покрытие, цементобетонное покрытие, газон луговой, ограждение с воротами) Водопроводная сеть Линия наружного освещения Бытовая канализация Ливневая канализация Инструмент, материалы, машины и оборудование, транспортные средства, неустановленное оборудование, не введенные в эксплуатацию ОС, готовая продукция, товары
Сведения о предмете торгов	
Начальная цена	8 500 000 000 рублей (в т.ч. НДС 20% 1 416 666 667 руб.)
Порядок проведения торгов	Шаг аукциона составляет от 5% от начальной цены предмета аукциона. Победителем аукциона признается участник, предложивший наивысшую цену за продаваемое имущество. Наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах аукциона и включает в себя НДС. Победитель аукциона (покупатель) и продавец подписывают договор купли-продажи предмета аукциона в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона. Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем аукциона (покупателем) не позднее 30 дней со дня проведения аукциона. В случае признания аукциона несостоявшимся в связи с тем, что на участие в аукционе подано заявление только одним участником либо для участия в нем явился только один участник, предмет торгов продается единственным участнику, при его согласии, по начальной цене, увеличенной на 5 (Пять) процентов. Оплата вознаграждения и возмещение затрат за организацию и проведение аукциона осуществляется победителем аукциона (покупателем) помимо оплаты стоимости предмета аукциона в течение трех рабочих дней со дня его проведения в соответствии с порядком проведения аукциона. Организатор конкурса имеет право не позднее чем за 5 дней до его начала снять с конкурса предмет торгов и отказаться от его проведения
Размер задатка для участия	500 000 000 (Пятьсот миллионов) белорусских рублей
Сроки приема задатка и порядка зачисления задатка	Заявки принимаются с 9.30 до 17.00 по факсу (80152) 71-41-29, 74-41-02 и (или) электронной почте nisabel@mail.ru до 16.06.2016. Задаток перечисляется на р/с № 3012140195051 в ОАО «БАНК БЕЛВЭБ», БИК 153001226, получатель – ПРУП «Гродноэнергоосбережение», УНП 590004154
Документы, необходимые для участия в торгах	Заявление на участие в торгах, платежный документ о перечислении задатка, документ, подтверждающий полномочия на участие в торгах. Документы предоставляются в срок до 17.00 16.06.2016. Сроком поступления заявления является дата регистрации в журнале регистрации
Публикации извещений о проведении торгов по продаже имущества ПРУП «Гродноэнергоосбережение»	Первые торги 22 марта 2016 г. газета «Звязда» от 20 февраля 2016 г. Первые повторные торги 28 апреля 2016 г. газета «Звязда» 9 апреля 2016 г.

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки» , г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703		
Продавец	ОАО «Белинвестбанк» , г. Минск, пр-т Машерова, 29		
Предмет аукциона			
Лот №1. Блок гаражей , общ. пл. 212,8 кв.м, инв. № 610/С-3384, адрес: Минская обл., Борисовский р-н, г. Борисов, ул. Герцена. Составные части и принадлежности: блок из 4 гаражей с подвалом, с диспетчерской. Земельный участок для обслуживания гаражей хранения служебного транспорта, общ. пл. 0,0138 га на праве постоянного пользования. Начальная цена с НДС 20% – 380 925 960 бел. руб. С учетом деноминации – 38 092 руб. 60 коп.			
Лот №2. Помещение пристройки банка , общ. пл. 106,1 кв.м, инв. № 350/Д-274217, адрес: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Советская, 97/5. Начальная цена с НДС 20% – 883 494 720 бел. руб. С учетом деноминации – 88 349 руб. 47 коп.			
Лот №3. Гараж , общ. пл. 66,7 кв.м, инв. № 420/С-311, адрес: Гродненская обл., Лидский р-н, г. Лида, пер. 1-й А. Невского, д. 3. Земельный участок, общ. пл. 0,0154 га предоставлен на праве постоянного пользования для обслуживания гаражей служебного автотранспорта. Начальная цена с НДС 20% – 191 676 120 бел. руб. С учетом деноминации – 19 167 руб. 61 коп.			
Лот №4. Гараж , общ. пл. 20,3 кв.м, в т.ч. погреб и смотровая яма, инв. № 700/С-90093, адрес: Могилевская обл., г. Могилев, р-н пр. Шмидта – ул. Габровской, блок 13, гараж 5. Начальная цена с НДС 20% – 43 673 040 бел. руб. С учетом деноминации – 4 367 руб. 30 коп.			
Лот №5. Гараж , общ. пл. 20,1 кв.м, в т.ч. погреб и смотровая яма, инв. № 700/С-90094, адрес: Могилевская обл., г. Могилев, р-н пр. Шмидта – ул. Габровской, блок 13, гараж 6. Начальная цена с НДС 20% – 43 673 040 бел. руб. С учетом деноминации – 4 367 руб. 30 коп.			
Лот №6. Гараж , общ. пл. 19,7, в т.ч. погреб и смотровая яма, инв. № 700/С-90095, адрес: Могилевская обл., г. Могилев, р-н пр. Шмидта – ул. Габровской, блок 13, гараж 18. Начальная цена с НДС 20% – 46 099 320 бел. руб. С учетом деноминации – 4 609 руб. 93 коп.			
Лот №7. Гараж , общ. пл. 18,7 кв.м, в т.ч. погреб и смотровая яма, инв. № 700/С-90096, адрес: Могилевская обл., г. Могилев, р-н ГСК 3-да «Техно-прибор», блок 18, гараж 968. Начальная цена с НДС 20% – 38 820 480 бел. руб. С учетом деноминации – 3 882 руб. 5 коп.			
Лот №8. Гараж , общ. пл. 18,7 кв.м, в т.ч. погреб и смотровая яма, инв. № 700/С-90097, адрес: Могилевская обл., г. Могилев, р-н ГСК 3-да «Техно-прибор», блок 18, гараж 969. Начальная цена с НДС 20% – 38 820 480 бел. руб. С учетом деноминации – 3 882 руб. 5 коп.			
Лот №9. Административное помещение , общ. пл. 46,5 кв.м, инв. № 500/Д-7077023, адрес: г. Минск, ул. Мельникайте, д. 2, пом. 7. Начальная цена с НДС 20% – 1 703 248 560 бел. руб. С учетом деноминации – 170 324 руб. 86 коп.			
Лот №10. Административное помещение , общ. пл. 4,8 кв.м, инв. № 500/Д-7077023, адрес: г. Минск, ул. Мельникайте, д. 2, пом. 8. Начальная цена с НДС 20% – 174 692 160 бел. руб. С учетом деноминации – 17 469 руб. 22 коп.			
Лот №11. 57/100 долей в праве собственности на здание магазина «Ветеран» , общ. пл. 284 кв.м, инв. № 613/С-325, адрес: Минская обл., Крупский р-н, г. Крупки, ул. Зайцева, д.5. Земельный участок: 57/100 долей в праве постоянного пользования на участок, общ. пл. 0,0640 га предоставлены для обслуживания здания магазина «Ветеран». Ограничения (обременения) прав: водоохранная зона р. Бобр, площадь 0,0640 га. Начальная цена с НДС 20% – 883 165 920 бел. руб. С учетом деноминации – 88 316 руб. 59 коп.			
Лот №12. Административное здание банка , трехэтажное, кирпичное здание, общ. пл. 944,4 кв.м, инв. № 640/С-27649, адрес: Минская обл., Слуцкий р-н, г. Слуцк, ул. Строительная, д. 5А. Земельный участок, общ. пл. 0,1632 га предоставлен на праве постоянного пользования для обслуживания зданий и сооружений. Начальная цена с НДС 20% – 7 909 672 800 бел. руб. С учетом деноминации – 790 967 руб. 28 коп.			
Лот №13. Гаражы №№3,4 , общ. пл. 105,2 кв.м, инв. № 350/Д-304504, адрес: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Советская, 126. Начальная цена с НДС 20% – 300 858 720 бел. руб. С учетом деноминации – 30 085 руб. 87 коп.			
Лот №14. Здание служебных гаражей на 3 бокса , общ. пл. 88,7 кв.м, инв. № 342/С-125324, адрес: Гомельская обл., Светлогорский р-н, г. Светлогорск, ул. Мирошниченко, 25А. Начальная цена с учетом НДС 20% – 206 233 800 бел. руб. С учетом деноминации – 20 623 руб. 38 коп.			
Лот №15. Здание навеса для инкассаторских автомобилей , общ. пл. 70,8 кв.м, инв. № 342/С-146166, адрес: Гомельская обл., Светлогорский р-н, г. Светлогорск, ул. Мирошниченко, 25А. Начальная цена с учетом НДС 20% – 258 434 531 бел. руб. С учетом деноминации – 25 843 руб. 45 коп.			
Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (BYR) перечисляется на р/с № 3012343260010; нерезидентами РБ задаток может перечисляться в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – 3012743260072; в евро (EUR) – 3012343265060; в российских рублях (RUB) – 3012743260098; в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»			
Срок подписания договора купли-продажи по всем Лотам: 15 рабочих дней после проведения аукциона			
Условия оплаты предмета аукциона			
Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, производит оплату приобретаемого объекта недвижимого имущества следующим образом:			
Вариант 1: 100% от стоимости реализации объекта недвижимого имущества оплачиваются в течение 15 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи. Передача объекта недвижимого имущества покупателю производится в течение 5 рабочих дней с момента полной оплаты его стоимости.			
Вариант 2: В течение 15 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи покупатель обязан оплатить 20% от стоимости реализации объекта недвижимого имущества. Оставшаяся часть оплачивается ежемесячно в течение 12 месяцев с момента заключения договора купли-продажи равными долями с уплатой процентов за пользование расщепкой в размере 0,5 ставки рефинансирования Национального Банка Республики Беларусь. При этом покупатель обязан в течение 15 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи предоставить банковскую гарантию об уплате гарантом в пользу ОАО «Белинвестбанк» оставшейся суммы денежных средств включая НДС и проценты за пользование денежными средствами в случае нарушения покупателем обязательств по оплате объекта недвижимого имущества в соответствии с заключенным договором купли-продажи. Передача объекта недвижимого имущества производится в течение 5 рабочих дней с момента оплаты 20% его стоимости и предоставления покупателем банковской гарантии (при этом передаваемый объект недвижимого имущества не признается находящимся в залоге у ОАО «Белинвестбанк»)			
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpro.by			
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия			
Дата и время проведения аукциона	30.06.2016 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»		
Дата и время окончания приема документов	28.06.2016 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»		
Контактные телефоны	Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-183-69-71. E-mail: auction@cpro.by		

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА, ПРИНАДЛЕЖАЩЕГО РУП «БЕЛПОЧТА»

№ лота	Предмет аукциона	Начальная цена продажи, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.	Общая площадь, м²	Коэф. от 0,5 до 3,0	Цель использования
ЛОТ №1	Право заключения договора аренды помещений на 2 этаже капитального строения (инв. №130/С-35420) – отделение почтовой связи, по адресу: Брестская обл., г. Пинск, ул. Центральная, д. 13а	697 000	69 700	20,50	3,0	Для размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, организации производства (кроме вредных производств)
ЛОТ №2	Право заключения договора аренды помещений на 3 этаже капитального строения (инв. №100/С-33699) – производственное здание, по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Красногвардейская, 104	1 938 000	193 800	57,00	3,0	
ЛОТ №3		1 887 000	188 700	55,50	3,0	
ЛОТ №4		1 135 600	113 560	33,40	3,0	
ЛОТ №5		629 000	62 900	18,50	3,0	
Арендодатель		РУП «Белпочта»				
Срок договора аренды		не менее 3-х лет				
Номер р/с для перечисления задатка		р/с 3012105618108 в рег. дирекции №700 ОАО «БПС-Сбербанк» по г. Минску, код 369 УНП 102353509				
Аукцион состоится 29 июня 2016 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325						
Задаток на участие в аукционе принимается по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, каб. 329 с 9.00 до 17.00.						
Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционных торгах, а также условия можно узнать у организатора аукционных торгов по телефонам 8 (0162) 20-92-13, 21-88-81, (029) 626-72-52.						
Размер штрафных санкций, предусмотренных Указом Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 (в ред. Указов Президента Республики Беларусь от 11.12.2009 г. №624, от 23.09.2011 г. №431, от 10.01.2013 г. №14) составляет 10 базовых величин.						
Последний день приема заявлений – 28 июня 2016 г. до 16.00.						

РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества СЗАО «БелинвестЭско»

Лот № 1	1. Установка АЕ20V4000L62 с поршневым двигателем внутреннего сгорания в контейнерном исполнении С50. 2. Материалы (231 шт.). Адрес: г. Лида, ул. Летняя.	Начальная цена без НДС, руб.	Задаток, руб.	Шаг аукциона, %
		2 494 661 929	24 946 619	5
УСЛОВИЯ				
Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов) – Претендент на покупку, должен заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта в течение 10 (десяти) дней с назначенной даты проведения аукциона.				
Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен оплатить Продавцу стоимость приобретенного на аукционе Объекта в течение 30 (тридцати) дней с назначенной даты проведения аукциона.				
Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение повторного открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.				
Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Продавцу расходы на публикацию объявления на сайте bankrot.gov.by .				
На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона.				
Аукцион состоится 13.06.2016 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 4.				
Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by .				
Задаток перечисляется на р/с 3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк» ЦБУ №703, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, код 369. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в повторном аукционе по продаже установки и материалов СЗАО «БелинвестЭско», проводимом 13 июня 2016 г.				
Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.30, с 13.30 до 16.30 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 6. Окончание приема заявлений – 09.06.2016 в 12.00. Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектом аукциона. Контактное лицо для осмотра Объекта: Кашура Алина Владимировна, 8 (029) 392-89-06.				
Организация и проведение аукциона осуществляется на основании норм Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 № 415-3 «Об экономической несостоятельности (банкротстве)» и Положения об организации и проведении аукционов. Более подробную информацию можно получить у Организатора аукциона. Ранее опубликованное извещение о проведении аукциона размещалось на сайте Единого государственного реестра сведений о банкротстве (bankrot.gov.by)				
☎ Организатор аукциона: 8 (017) 306-00-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by				

Считать недействительными утеранные ЗАО «СК «Белросстрах» бланк квитанции и бланки страховых полисов:

- «Квитанция о приеме наличных денежных средств (страховых взносов)» ф. 1-СУ серия КС № 4288620;
- полисы «Добровольное страхование от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу» ф. 2РН, 2РП серия БИ №№1158786, 1016855, 1499477, 1479729, 1479730, 1479731;
- полисы «Добровольное страхование имущества физических лиц; Добровольное страхование гражданской ответственности владельцев квартир» ф. 2РН, 2РП серия БИ № 0002260.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

СМАЧНА ЕСЦІ!

Паштэт з печані

Спатрэбіцца: печань курыная — 500 г, цыбуля рэпчатая — 1 шт., яйка — 2 шт., смятана — 3 ст. л., соль — на смак, прыправы — на смак.

Прамытую курыную печань, ачышчаную цыбуліну, змяшчаем у блендар і здрабняем да аднароднай кансістэнцыі. У адсутнасці блендара можаце скарыстацца мясарубкай.

Затым дадаём яйкі, смятану, соль, прыправы і старанна змешваем да аднастайнай масы.

Выліваем у форму. Калі яна сіліконавая, то можна нічым не змазаць. Калі металічная, то можна заслаць паперай для выпечкі ці змазаць маслам.

Закрываем верх формы фольгай і адпраўляем у духоўку, нагрэтую да 180 градусаў, на 40 хвілін.

Астылы паштэт прыбіраем у халадзільнік гадзін на 8 (напрыклад, на ноч). Дастаём, пераварочваем на плоскую талерку. Можна нарэзаць тонкімі лустачкамі, а пры жададні можна намазаць на хлеб.

Печыва «Смак лета»

Спатрэбіцца: для цеста — мука — 6 ст. л., цукар — 6 ст. л., яйка — 3 шт.; для глазуры — масла — 1 ст. л., шакалад горкі — 100 г, варэнне — 100 г.

Жаўткі аддзяліць ад бялкоў і расцерці з цукарам. Бялкі ўзбіць у пышную пену. Злучыць бялкі з жаўткамі і мукой, асцярожна вымешваючы цеста лыжкай знізу ўверх.

Бляху выслаць паперай для выпечкі, змазаць маслам. Акуратна маленькай лыжачкай выкладваем цеста на бляху. Ставім у разарэтую да 180 градусаў духоўку і пачом да залацістага колеру каля 10 хвілін.

Пакуль печыва астуджаецца, паставім на вадзяную лазню растопіць шакалад з кавалачкам масла. Вада павінна кіпець ледзь-ледзь, каб шакалад плавіўся павольна. Калі ён атрымліваецца густаватым (бо шакалад розны бывае) — дадайце яшчэ трохкі масла, але не перашчыруйце. Калі пакласці занадта шмат — гатовыя вырабы будуць прыліпаць да рук. Шакалад трэба браць з утрыманнем какавы не менш за 50%. Калі шакалад растапіўся, выключайце агонь пад ім, але з лазні не здымайце — каб не загуснуў раней часу.

Прыступаем да зборкі: на печыва выкладваем маленькую лыжачку варэння, паліваем зверху цёплым шакаладам і пакідаем хвілін на 10, каб шакалад застыў.

ПАРАДАК У ДОМЕ

Дывановая навука

Пры выбары спецыяльнага сродку для догляду дывановых пакрыццяў абавязкова ўлічвайце, для якога тыпу валокнаў ён прызначаны, а перад ужываннем праверце на невялікім непрыкметным участку, каб не сапсаваць дыван.

Існуе некалькі асноўных дывановых валокнаў — натуральныя і сінтэтычныя. Натуральныя ваўняныя і шаўковыя дываны вельмі дарагія і незвычайна прыгожыя. Як правіла, гэта невялікія партыі ручной або машынай вытворчасці. Чым большая колькасць натуральных валокнаў у пакрыцці, тым складаней яго чысціць. Дыван з ваўняных або шаўковых валокнаў больш актыўна затрымлівае бруд, чым сінтэтычны.

Дывановыя пакрыцці з розных сінтэтычных матэрыялаў (нейлону, паліэстэру і акрылу) — серыйная прадукцыя машынай вытворчасці. Нейлон — трывалы матэрыял, выдатна чысціцца і ўстойлівы да цвілі. Пакрыццё з паліэстэру мяккае і эластычнае, недарагое, але не трывалае і лёгка забруджваецца. Акрыл нагадвае шэрсць, аднак каштуе нашмат танней і менш убірае бруд.

Агульныя правілы

► Новы дыван на працягу двух месяцаў рэкамендуецца абмятаць венікам, абгорнутым вільготнай тканінай, або чысціць мяккай шчоткай, каб не пашкодзіць ворс. З часам ён ушчыльніцца, і дыван можна будзе чысціць пыласосам.

► Не варта слаць дыван на свежапамытую падлогу. Хай яна цалкам высохне.

► Тканыя дываны, каб пазбегнуць пашкоджанняў ніткі каркаса, не варта выбіваць на перакладзіне і вяроўках.

► Каб захаваць колер дывана, пасля заканчэння вільготнай прыборкі пратрыце яго паверхню слабым водным растворам лімоннай кіслаты або воцату.

Сухая і вільготная чыстка

Дываны не любяць вады і волкасці, таму для рэгулярнай прыборкі лепш за ўсё падыходзіць сухая чыстка пыласосам. Пры гэтым перыядычна пыласосьце дыван не толькі з добрага боку, але і са споду. Адзін раз у 3-4 месяцы выкарыстоўвайце функцыю вільготнай прыборкі і пасля гэтага абавязкова прасушыце пакрыццё.

Каб чыстка была максімальна эфектыўнай, мяняйце розныя насадкі-шчоткі.

1. Спачатку скарыстайцеся шчоткай для дываноў і дывановых пакрыццяў (універсальная насадка). У гэтай насадцы можна вылучыць або прыбраць шчацінне, каб як мага лепш пачысціць пэўнае пакрыццё. Такой шчоткай зручней за ўсё збіраць пыл з усёй паверхні дывана.

2. Плоская шчылінная насадка падкляе цяжкадаступныя месцаў дывану да любога кутка ў пакоі і дапамагае сабраць смецце з дывана нават пад мэбляй.

3. Турбашчоткай збярыце поўсць хатніх любімцаў. Улічыце, пры запоўненым пылаборніку зменшыцца эфектыўнасць яе працы.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	4.48	21.26	16.38
Віцебск	4.31	21.23	16.52
Магілёў	4.38	21.16	16.38
Гомель	4.43	21.04	16.21
Гродна	5.05	21.40	16.35
Брэст	5.14	21.32	16.18

Месяц

Поўня 22.05 — 28.05.
Месяц у сузор'і Вадальея.

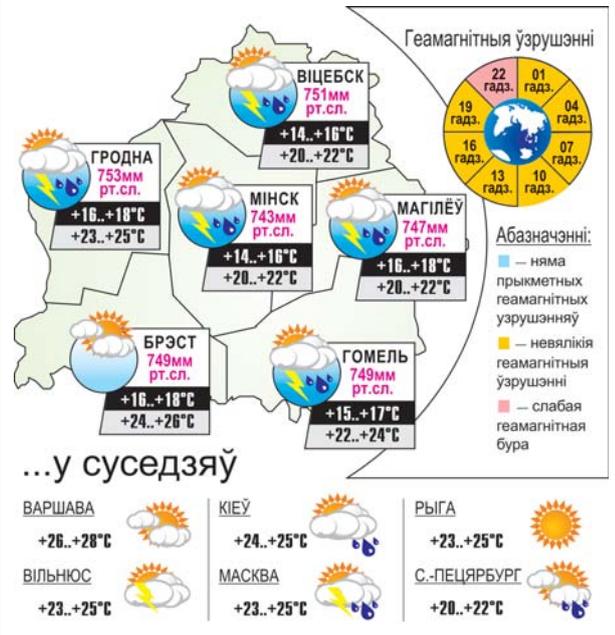
Імяніны

Пр. Дзмітрыя, Ісяя, Макара, Пахома, К. Інгі, Германа.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Новы летні маршрут у Балгарыю

З 17 чэрвеня польскі і балгарскі перавозчыкі адкрываюць рух аўтобусаў па маршруце Мінск — Варна.

Як паведамілі ў дзяржаўным прадпрыемстве «Мінсктранс», ён пройдзе праз Баранавічы, Брэст, Люблін, Жэшуй. Да паслуг пасажыраў — аўтобусы ўмяшчальнасцю 40 месцаў. Графік руху наступны: ад'езд з Мінска ад аўтавакзала «Цэнтральны» ў 6.40 — 17, 22, 25, 27, 30 чэрвеня, 2, 5, 7, 10, 12, 15, 17, 20, 22, 24, 27, 29 ліпеня, 1, 3, 6, 8, 11, 13, 16, 18, 21, 23, 26, 28, 31 жніўня і 2 верасня. Адпраўленне з Баранавіч у 9.00, з Брэста ў 12.30 у кірунку Любліна, Жэшуй і Варны. З Варны аўтобусы будуць выходзіць у 17.50 — 19, 22, 24, 27, 29 чэрвеня, 2, 4, 7, 9, 12, 14, 17, 19, 21, 24, 26, 29, 31 ліпеня, 3, 5, 8, 10, 13, 15, 18, 20, 23, 25, 28, 30 жніўня і 2 верасня.

Сяргей РАСОЛЬКА.
rs@zviazda.by

Даты

28 МАЯ

1836 год — 180 гадоў таму нарадзіўся Ян Карловіч, польскі лінгвіст, этнограф, фалькларыст, музыказнавец, акадэмік Акадэміі ведаў у Кракаве (1887). У 1871—1982 гадах жыў і працаваў у Беларусі. З 1868 года збіраў і запісаў беларускія народныя казкі і іншыя фальклорна-этнографічныя матэрыялы. У кнізе «Народныя паданні і казкі, сабраныя ў Літве» змясціў у перакладзе на польскую мову больш за 80 беларускіх легендаў, паданняў і казак, якія запісаў у Свянцянскім, Лідскім і Наваградскім паветах. У 1889 і 1891 гадах запісаў для М. Федароўскага больш за 500 мелодый беларускіх песень. У часопісе «Вісла» публікаваў беларускія фальклорна-этнографічныя матэрыялы. Прызнаваў за беларусамі права на самастойнае развіццё, заклікаў вучоных даследаваць беларускую мову, фальклор, народны побыт. Перапісваўся з беларускімі навукоўцамі, сябраваў з Ф. Багушэвічам. Памёр у 1903 годзе.

1871 год — 145 гадоў таму была разгромлена Парыжская камуна — першы ўрад рабочага класа, які існаваў у Парыжы 18 сакавіка — 28 мая 1871 года.

Падзеі

1946 год — 70 гадоў таму нарадзіўся (вёска Дзявяткі Кобрынскага раёна) Міхаіл Іванавіч Дзямчук, беларускі вучоны ў галіне прыбора- і машынабудавання, член-карэспандэнт НАН Беларусі, заслужаны дзеяч навукі Беларусі. У 1968 годзе скончыў БДУ. Працаваў загадчыкам кафедры аўтаматызацыі навуковых даследаванняў БДУ, загадчыкам аддзела навукі і навучальных устаноў ЦК КПБ, міністрам адукацыі Беларусі, рэктарам Беларускага дзяржаўнага політэхнічнага акадэміі, намеснікам прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь. Аўтар больш як 400 навуковых прац, 40 вынаходстваў. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі.

Было сказана

Кандрат КРАПІВА, народны пісьменнік Беларусі:
«Перш, чымсьці з пахвальбой імкнуцца недзе, Не шкодзіць паглядзець, на чым з нас кожны едзе».

УСМІХНЕМСЯ

Ну, вось чаму чужы мужык, калі п'яны, такі вясёлы і цікавы! А калі свой, дык дурань дурнем?

— Які від спорту шахматы — летні ці зімовы?
— Калі ў клубе топяць, дык летні, калі не, дык зімовы.

Калі я арганізую сваё вяселле, паклічу каля 300 гасцей і забараню цалкам алкаголь. І найму таго, хто будзе

таемна прадаваць алкагольныя напоі. Вяселле павінна акупіць сябе.

Сямейная пара, выходзячы з канцэртнай залы. Муж: — А мне больш спадабалася сюіта для фартэпіяна, чым адажыя для аргана.

Жонка: — Вой, дарагі, ты так разбіраешся ў класіцы... Чаму ж? — Пад яе мацней спіцца.

Малюнак Аляксандра КАРШКЕВІЧА.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫЛА, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК (намеснік галоўнага рэдактара).

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцыі: п'ясуаў — 284 44 04, падпіскі і распаўсюджванне — 284 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўдаюцца супадзеннем з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79,
РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдакцыяна ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў у тыдзень.

Тыраж 20.023. Індэкс 63850. Зак. № 2024.

Нумар падпісаны ў 19.30
27 мая 2016 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12